

BIBLIA-TANULMÁNYOK ■ 2020/4.

Nevelés

*A Szentírás tanítása az alapelvekről
és módszerekről*

BIK KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2020

A tanulmányokat összeállította:

Árvai Márta (13.), Erdősné Kovács Ágnes (2., 3.),
Kovács Zoltán (4., 5., 6.), Nagy Sándor (8.), Somogyi Lehel (10.),
Soós Attila (9.), Vankó Zsuzsanna (1., 11., 12.), Vigh Ágnes (7.)

A tanulmány elektronikus formában a www.kerak.hu oldalon,
a „Kiadványok” menüpont alatt tölthető le

A Keresztény Advent Közösség megbízásából kiadja:

BIBLIAISKOLÁK KÖZÖSSÉGE KÖNYVKIADÓ

Székhely: 1121 Budapest, Remete út 16/A

Kiadó és könyvlerakat: 1181 Budapest, Reviczky Gyula u. 46.

Telefon/fax: 06-1/267-3947 ■ 06-20/379-6020

megrendeles@bikkiado.hu ■ www.bikkiado.hu

Felelős kiadó: Szigeti Gábor ■ Sorozatszerkesztő: Vankó Zsuzsanna

Nyomtatás: Kvadrát Print ■ +36-30/280-6656

info@kvadratprint.hu ■ www.kvadratprint.hu

ISBN 978-615-5260-85-8 ■ ISSN 0865-3119

TARTALOM

Bevezetés	7
I. TANULMÁNY ■ OKTÓBER 3.	
A nevelés fogalma a Szentírásban	9
II. TANULMÁNY ■ OKTÓBER 10.	
A gyermeknevelés fontossága és alapelvei	19
III. TANULMÁNY ■ OKTÓBER 17.	
A gyermeknevelés helyénvaló és káros módszerei	29
IV. TANULMÁNY ■ OKTÓBER 24.	
Isten nevelőmunkája Izráel életében	38
V. TANULMÁNY ■ OKTÓBER 31.	
Isten nevelőmunkája ószövetségi személyek életében	52
VI. TANULMÁNY ■ NOVEMBER 7.	
Jézus nevelőmunkája a tizenkét tanítvány életében	69
VII. TANULMÁNY ■ NOVEMBER 14.	
A szombat szerepe Isten nevelőmunkájában	87
VIII. TANULMÁNY ■ NOVEMBER 21.	
A természet és a történelem tanulmányozásának szerepe a nevelésben	101
IX. TANULMÁNY ■ NOVEMBER 28.	
A munka, a költészet és a zene szerepe a nevelésben	112

X. TANULMÁNY ■ DECEMBER 5.

A nevelés fontos területei – 1.	
Az egészséges életmód	
és az anyagi javakhoz való viszony	123

XI. TANULMÁNY ■ DECEMBER 12.

A nevelés fontos területei – 2.	
A viselkedés és a beszéd	135

XII. TANULMÁNY ■ DECEMBER 19.

A nevelés fontos területei – 3.	
Az öltözködés és szabadidőnk felhasználása	145

XIII. TANULMÁNY ■ DECEMBER 26.

Jézus nevelőmunkája a végidőben	
– A nevelés földi életen túli távlatai	154

Igék minden napra

OKTÓBER	168
NOVEMBER	169
DECEMBER	170

BEVEZETÉS

A szombatiskolai tanulmányok nemzetközi tematikáját követve ebben a negyedévben a *nevelésről* szólnak heti Biblia-tanulmányaink. A nevelés fogalmát különbözőképpen értelmezik, és leginkább a gyermeknevelést értik rajta. Látni fogjuk, hogy a nevelés bibliai fogalma következetes alapelvekre épül, és tágabb is annál, ahogyan a közvélemény és a nevelési szakemberek gondolkodnak erről.

A Szentírás fő mondanivalója a Megváltóról és a megváltásról szóló bizonyágtétel. A nevelés alapelvei és módszerei nem jelenthetnek ettől független területet a hívő ember számára. A világban tapasztalható a nevelés válsága. Elszomorító, ha ez a jelenség a közösségünkhöz tartozó családok és gyülekezeti tagjaink életében is látható. Nem kellene, hogy így legyen. A Szentírás alapelvei és gyakorlati tanításai által ugyanis kincset kaptunk. Ha ezeket igazán megismerjük, megértjük és alkalmazzuk, akkor pozitív példává válhatunk, kitűnnénk környezetünkben, mint „a hegyen épített város” (Mt 5,14).

Isten előrelátásáról és kegyelméről tanúskodik az, hogy végidőben élő maradék egyházának még külön oktatást is adott erről a fontos kérdésről. Ellen G. White e témára vonatkozó bizonyágtételei reflektorfénybe helyezik a nevelésről szóló bibliai kijelentéseket, és tanácsokat közvetítenek azok gyakorlati alkalmazásával kapcsolatban is. Az egyes tanulmányokban többször idézünk például Ellen G. White *Nevelés* c. könyvéből, melyet 1903-ban írt (magyarul *Előttem az élet* címen is megjelentette az Advent Kiadó). Ez a könyv a döntő alapelveket tárja eléink. *Gyermeknevelés* című könyve viszont (amely idézetgyűjtemény a nevelés témájával foglalkozó különböző írásaiból)

bőségesen tartalmaz gyakorlati tanácsokat is. (Magyarul is megjelent a BIK kiadásában, először 1998-ban, és azóta újabb kiadása is van.) Ezt a két könyvet mindenkinek érdemes volna elolvasnia az első betűtől az utolsóig. Azoknak is, akinek jelenleg nem feladatuk a gyermeknevelés szülőként vagy nagyszülőként. A jelen nevelési válságában sokat segíthetünk azzal, ha másoknak is továbbadjuk ezeket az elveket és tanácsokat. Nagyon is hozzátartozik ez a bizonyoságtévő szolgálatunkhoz. Sokan tanácstalanok, és ha azt tapasztalják, hogy a gyakorlatban hitelesnek bizonyuló útmutatásokat kaptak nevelési feladatuk teljesítéséhez, akkor az evangélium iránti bizalmuk és érdeklődésük is növekedni fog.

A nevelés fogalma a Szentírásban

1 Miért vált alapvető szükségletté a nevelés a bűneset utáni világban? Milyen kapcsolatban van a nevelés a megváltás művével?

Rm 5,12 ■ „Miképpen egy ember által jött be a világra a bűn és a bűn által a halál, és akképpen a halál minden emberre elhatott, mivelhogy mindenki vétkezett...”

Jak 1,15 ■ „Azután a kívánság megfogván, bűnt szül, a bűn pedig teljességre jutva halált nemz.”

Hós 14,5 ■ „[Így szól az Úr:] Kigyógyítom őket hűtlenségükből, szeretem őket ingyen kegyelemből...”

.....

.....

A bűneset óta minden ember lelki születési rendellenességgel, az énközéppontúság hajlamával jön a világra. Génjeinkbe írt törvényként van jelen bennünk ez a hajlam. Ennélfogva ösztönös természetünk folyvást és minden dologban arra készlet bennünket, hogy önmagunknak kedvezzünk mások ellenében, mások rovására is. Ebből fakad, hogy lépten-nyomon megsértjük Isten egyetemes erkölcsi törvényét, a szeretettörvényt, amely a boldogság és a szabadság törvénye. Így a szenvedés és a halál útjára lépünk, a boldogság és a szabadság útja helyett.

Fontos megértenünk, hogy olyan természetű nyomorúság ez, amelyből az önzés törvénye és a szeretettörvény mibenlétének,

illetve ezek következményeinek a megértése nélkül, valamint a gyógyulásunk érdekében biztosított kegyelmi eszközök igénybevétele nélkül nem lehet megszabadulni, nem lehet kigyógyulni. A nevelés két döntő feladata: a **megértésre vezetés** és az **együttműködés** kimunkálása.

Valamilyen szinten még a bibliai tanítás ismerete nélkül is belátja az ember, hogy az emberi együttéléshez elengedhetetlen bizonyos erkölcsi törvények betartása. Szülők és nevelők azon fáradoznak, hogy az új nemzedékek értelmét és akaratát ilyen irányba befolyásolják. Saját megértésük és nevelési tudományuk azonban elégtelen ahhoz, hogy az ösztönös természet erejében célt érjenek. Ezért a szülők és a nevelők akkor lehetnek igazán eredményesek, ha együttműködnek Isten megváltási tervével és kegyelmi eszközeivel. A Hóseás könyvéből idézett ige az egyik legszebb megfogalmazása Isten könyörületének. Bizonyoságot tesz arról a gyógyító hatalomról, amellyel egyedül Isten rendelkezik.

„Habár Isten ártatlannak és szentnek teremtette őszüleinket, mégsem volt kizárva a lehetősége annak, hogy rosszat tegyenek. A Mindenható megalkothatta volna őket úgy is, hogy ne legyenek képesek áthágni parancsolatait, de ebben az esetben jellemük nem fejlődik, szolgálatuk pedig nem önkéntes, hanem kényszerből való lett volna. Ezért adta nekik a döntés szabadságát, azt az erőt, hogy szívből adják vagy megtagadják az engedelmességet. És mielőtt még rájuk áraszhatta volna az áldások teljességét, próbára kellett tennie szeretetüket és hűségüket.

Isten akarata az volt, hogy Ádám és Éva soha ne ismerjék meg a rosszat. A jó ismeretét ingyen, szeretetből adta nekik a Teremtő, a rossz tudását azonban – a bűnt és mindazt, ami abból következik, a fáradságos munkát, a csalódást, gyászt, fájdalmat és halált – szeretetből tartotta vissza tőlük. Miközben az Úr az ember javát akarta, Sátán a vesztét. Az ember azért veszített el mindent, mert úgy döntött, hogy inkább

a csalóra hallgat, mint a Teremtőre. A rossz és a jó összevegyítésével zavar támadt elméjében, értelmi és lelkiereje megbénult. Isten azonban nem hagyta magára az embert a gonoszság következményeivel, amit ő választott magának.

A megváltás művének célja az, hogy helyreállítsa az emberben Isten képmását, és visszavigye őt abba a tökéletes állapotba, amelyben teremtett, támogassa testi, értelmi és lelkierejének fejlődését, hogy teremtésének eredeti célja megvalósulhasson. **Ha a szót annak legnemesebb értelmében vesszük, a nevelés munkája és a megváltás műve tulajdonképpen azonos.**” (Ellen G. White: *Nevelés*, Advent Kiadó, Budapest, 2015, 20–23., 13., 27. o.)

2 Mire irányul a nevelés?

Rm 7,14–21 ■ „Tudjuk, hogy a törvény lelki, de én testi vagyok, eladva a bűnnek.* Mert amit cselekszem, nem ismerem, mert nem azt művelem, amit akarok, hanem amit gyűlölök, azt cselekszem... Megtalálom azért magamban, aki a jót akarom cselekedni, ezt a törvényt, hogy a bűn megvan bennem.”

Péld 25,28 ■ „Mint a megromlott és kerítés nélkül való város, olyan a férfi, akinek nincs birodalma a saját lelkén!”

Lk 2,51–52 ■ „Aláment velük... Názáretbe, és engedelmes volt nekik... Jézus pedig gyarapodott bölcsességben, testének állapotában, Isten és emberek előtt való kedvességben.”

---

* Pontosított fordítás szerint.

A bűn legsúlyosabb következménye, hogy az ember elveszti az uralmat saját lelkivilága felett. A döntés, a szabad választás képessége a személyiség „magvának” tekinthető. Ezt határozza meg leginkább, hogy milyenné formálódik az ember egyénisége, egyedi személyisége. Ha ez a képesség meggyengül, sőt a bűn törvényének rabságába – és ezáltal Sátán irányítása alá – kerül, akkor ez emberileg reménytelen, halálba vivő állapotot idéz elő. Nem véletlen, hogy a Róma 7,14-gyel kezdődő igeszakasz fejtegetése az ember jelenlegi állapotáról ebbe a kétségbeesett kérdésbe torkollik: „Ő, én nyomorult ember, kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből?” (24. vers)

A nevelés legfőbb feladata az, hogy az ember felismerje, megértse a saját döntési képességében eredetileg rejlő erőt, lehetőséget és felelősséget, továbbá hogy legfőbb céljá tegye az elvesztett szabadság visszaszerzését.

Kisgyermekes esetében a megértésre vezetés nem lehetséges, hiszen értelmi képességeik még nem fejlődtek ki. Náluk az engedelmisség készségét kell kialakítani a szülői nevelésnek, azaz megtanítani, rászoktatni őket, hogy pillanatnyi, önös kívánságait alárendeljék a náluk bölcsebb, tapasztaltabb szülői akaratnak. Ez készíti fel őket arra, hogy felnőttkorban – amikor a szülő már elengedi a kezüket, és önállóan kell dönteniük mindenben – engedni tudjanak a saját jobbik énjüknek, azaz értelmi és lelkiismereti meggyőződésüknek az ösztönös természet ellenében. Úgyszintén felkészíti őket arra, hogy alá tudják rendelni énjük önös akaratát Istennek mint bölcs, teremtő, szerető Atyjuknak.

A nevelés három fő területe a testi és szellemi erő fejlesztése, valamint a jellemfejlődés kimunkálása. Erre utal az a rövid jelentés, amit az emberré lett Isten Fia, Jézus Krisztus gyermekkoráról közöl Lukács evangéliuma.

„Mivel elménk és lelkünk egyaránt a testünkön keresztül tudja kifejezni magát, mentális és lelki erőnk fizikai erőnkől és aktivitásunktól függ. Tehát ami elősegíti a fizi-

kai egészséget, az segít abban is, hogy értelmünk szilárd, jellemünk pedig kiegyensúlyozott legyen.

A valódi nevelés nem tagadja az elméleti tudás értékét, de többre tartja az információnál az erőt, az erőnél a jóságot, az értelmi képességeknél a jellemet. A világnak nem annyira nagy tudású személyekre van szüksége, mint inkább nemes jellemű emberekre, akikben a képességeket az állhatatos elvek uralják. A jellemépítés a legfontosabb munka, amit Isten az emberre bízott, és szorgalmas tanulmányozása soha nem volt olyan életbevágó, mint ma. Egyetlen korábbi generációnak sem kellett olyan döntő jelentőségű kérdésekkel szembenéznie, olyan hatalmas gonoszságokkal megküzdenie, mint manapság.” (Ellen G. White: *Nevelés*, 169., 197–198. o.)

„Jézushoz hasonlóan minden gyermek szert tehet tudásra. A Jézusban megnyilvánuló határozottságot és erőt, jellemének szilárdságát mi is kifejleszthetjük. Az a kegyelem, amelyet Ő elnyert, a miénk is lehet.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 50–52. o.)

3 Melyek azok a bibliai antropológiai* alapfogalmak, amelyeket szükséges megismerni a nevelés mibenlétének megértéséhez?

Mt 15,19; 12,35 ■ „A szívből származnak a gonosz gondolatok, gyilkosságok, házasságtörések, paráznaságok, lopások, hamis tanúbizonyságok, káromlások... A jó ember szívének jó kincseiből hozza elő a jókat, a gonosz ember szívének gonosz kincseiből hozza elő a gonoszokat.”

---

* Jelentése szó szerint: az emberről való beszéd. Létezik filozófiai és természet-tudományos antropológia is, valamint találkozhatunk a különböző vallások többnyire egymástól eltérő antropológiai szemléletével is.

Rm 2,15 ■ „Mint akik megmutatják, hogy a törvény cselekedete be van írva a szívükbe, egyetemben bizonyoságot tévén arról lelkiismeretük és gondolataik, amelyek kölcsönösen vádolják vagy mentetetik egymást.”

Rm 6,12–13 ■ „Ne uralkodjék a bűn a ti halandó testetekben, hogy engedjete néki kívánságaiban, se ne szánjátok oda tagjaitokat hamisság fegyvereiül a bűnnek, hanem szánjátok oda magatokat Istennek, és tagjaitokat igazság fegyvereiül Istennek, mint akik a halálból életre keltetek.”

Rm 12,9 ■ „Iszonyodjatok a gonosztól, ragaszkodjatok a jóhoz.”

.....

.....

Mielőtt elolvasnánk a megjegyzést, gondolkozzunk a következőkről, próbáljuk megválaszolni az alábbi kérdéseket:

– Mit foglal magában a *szív* bibliai fogalma, milyen más szóval tudnánk jelölni?

– Jelöljük meg csupán egy szóval, hogy miként nyilatkozik meg lelkivilágunkban a *szívbe írt törvény!*

– Melyik lelki képességünk az, amellyel *odaszánjuk* vagy *nem szánjuk oda* magunkat valamire?

– Melyik lelki működésünkre utal az, hogy vannak dolgok, amelyekről *iszonyodunk*, és mások, amelyeket szeretünk, amelyekhez *ragaszkodunk?*

A *szív* szót magyar nyelvünkben is használjuk átvitt értelemben a lelkivilágunk jelölésére. Fontos azonban megjegyezni, hogy gyakran főként az érzelmekre utalunk a *szív* szóval. A Bibliában viszont – mind az Ó-, mind az Újszövetségben – az ember összes, egymással összefonódott lelki képességét jelöli a *szív* szó, tehát az értelmet és a döntési képességet is. Erről tanúskodik a 90. zsoltár 12. versében szereplő kifejezés: „Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk!”

A lelkiismeretet sokan tévesen azonosítják a Szentlélek sugallatával. A Szentlélek szólhat ugyan a lelkiismereten keresztül, de az önmagában csupán az erkölcsi mérlegelés képessége, amit a bűn szintén megrontott, és helyreállításra van szüksége. Eredetileg Isten törvénye volt „beleírva” erkölcsi mérceként, de a bűneset óta nagyon sok minden befolyásolja: a nevelés vagy a nevelés hiánya, a közgondolkodás, környező kultúra, és leginkább az, hogy döntési képességünkkel mennyire engedünk a lelkiismeret tanúságtételének. Szabadságunkban áll ugyanis, hogy „elhallgattassuk, elnémítsuk” a lelkiismeret szavát.

Az a kicsiny belső mozdulat, hogy valamit akarunk vagy nem akarunk, választunk vagy nem választunk, meghatározó jelentőségű. Ez a szabad választás, döntés képessége. Ennek erkölcsileg helyes vagy helytelen voltáért, illetve következményeiért a felelősséget viselnünk kell, ha akarjuk, ha nem.

Kívánatos, hogy döntéseinken kívül érzelmeink is összhangban legyenek a lelkiismereti meggyőződésünkkel. Szeressük az erkölcsileg igazat, ragaszkodjunk hozzá, és iszonyodjunk, messze eltávolodjunk attól, ami erkölcsileg igazságtalan. Érzelmeink erősen befolyásolják a döntéseinket.

A nevelőnek mindezekkel a lelki működésekkel tisztában kell lennie, figyelembe kell vennie a jellemformálás művészeténél.

4 Miért alapvető jelentőségű a kisgyermekkorai nevelés?

Péld 22,6–15 ■ „Tanítsd a gyermeket az ő útjának módja szerint, mikor megvénhedik sem távozik el attól... A gyermek elméjéhez köttetett a bolondság, de a fenytés veszszeje messze elúzi azt tőle.”

.....

.....

Egyrészt a kisgyermek tanulási képessége élénk és fokozott a későbbiekhez képest, másrészt az életkor előrehaladtával az ismételt cselekedetekből szokások lesznek, amelyek rögzülnek. A gyermek személyisége még kialakulatlan, bölcs nevelés híján ösztönös természete könnyen szeszélyessé és akaratossá teszi. A helyes nevelés viszont engedelmessé formálhatja, lelki-szellemi növekedését kiegyensúlyozottá, jó irányúvá teheti.

„Bárcsak felfognánk, mennyire formálják a gyermek jellemét az őt legfiatalabb éveiben ért hatások. Bár azok is hibáznak olykor, akiket bölcsen neveltek, mégsem fognak messzire tévedni. A jellem főként a korai években alakul ki. Istenfélő és tisztességes emberek legtöbbször már gyermekkorukban megszerezték ezeket a jó tulajdonságukat, mielőtt még a világ rájuk nyomhatta volna a bűn bélyegét. Érettebb korban az ember sokszor már olyan érzéketlen az új benyomásokra, mint a kő, de az ifjúság fogékony és alakítható. Az ismételt cselekedetek szokássá válnak, amelyek szigorú neveléssel módosíthatók, de csak ritkán változnak meg teljesen.” (Ellen G. White: *Gyermeknevelés*, BIK Kiadó, 1998, 134–135. o.)

5 Miért fontos, hogy ne korlátozzuk a nevelés fogalmát az egyébként valóban kiemelkedő jelentőségű kisgyermekkorai nevelésre?

Eféz 3,16 ■ „Adja meg néktek dicsősége gazdagságáért, hogy hatalmasan megerősödjete az ő Lelke által a belső emberben.”

2Kor 4,16 ■ „Nem csüggedünk, ha külső emberünk megromol is, a belső mindazonáltal napról napra újul.”

Fil 1,9–11 ■ „Azért imádkozom, hogy szeretetetek még jobban-jobban bővelkedjék ismeretben és minden értelmességben. Hogy megítélhessétek, mi a rossz és mi a jó, hogy

legyetek tiszták és botlás nélkül valók a Krisztus napjára. Teljesek lévén az igazság gyümölcseivel, melyet Jézus Krisztus teremt Isten dicsőségére és magasztalására.”

.....

.....

Nyilvánvaló, hogy a fenti, lelki-jellembeli növekedésről szóló igék már nem a kisgyermekkori nevelésre vonatkoznak.

Gondoljunk el arról, hogy mi a tartalmuk az alábbi tömör kifejezéseknek:

- „szeretetek mind jobban bővelkedjék ismeretben és minden értelmességben”,
- „megítélhessétek, mi a jó és mi a rossz”,
- „legyetek tiszták és botlás nélkül valók”,
- „teljesek az igazság gyümölcseivel”.

És végezetül mit jelent az, hogy mindezeket „Jézus Krisztus teremti bennünk Isten dicsőségére és magasztalására”?

„A nevelés többet jelent, mint felkészíteni a gyermekeket és a fiatalokat a jelenlegi életre. A nevelés az ember számára elérhető teljes életidőt magában foglalja. Célja a testi, értelmi és lelkierők harmonikus fejlődése. Felkészít az örömteli szolgálatra ebben az életben, és a magasabb rendű szolgálatra az eljövendő világban.” (Ellen G. White: *Nevelés*, 11. o.)

6 Mi a nevelés földi életen túli távlata?

1Kor 13,9–12 ■ „Rész szerint van bennünk az ismeret, rész szerint a prófétálás, de amikor eljön a teljesség, a rész szerint való eltöröltetik. Amikor gyermek voltam, úgy szóltam, mint gyermek, úgy gondolkodtam, mint gyer-

mek, úgy értettem, mint gyermek, miután pedig férfivá lettem, elhagytam a gyermekhez illő dolgokat. Mert most tükör által, homályosan látunk, akkor pedig színről színre, most rész szerint van bennem az ismeret, akkor pedig úgy ismerek majd, amint én is megismertettem.”

Mt 5,48 ■ „Legyetek azért tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes!”

.....

.....

„A Gondviselés útjai tisztán állnak majd előttünk, a kegyelem titkait Krisztus megfejti nekünk. Amit most nem tudunk megérteni, az ott magyarázatot nyer. Rendet ismerünk fel majd abban, ami most megfejtethetetlen. A viták örökre eltűnnek, a nehézségek megoldódnak.” (Ellen G. White: „A Te Igéd igazság”, 182. o.)

„A menny is iskola lesz számunkra, tanulmányi területünk lesz az egész univerzum, tanítónk a mindenható Isten. Ott az ember visszakapja elveszített méltóságát, akik alacsonyabb rendűnek érezték magukat, megtalálják valódi helyüket. A láthatatlant a láthatótól elválasztó függőnyt elhúzzák, és csodálatos dolgokra derül fény. Ott gyarapodik erőnk, és minden képességünk fejlődik. Újabb és újabb csúcspontokat látunk magunk előtt, ahová fel lehet jutni, új csodákat és új igazságokat, amelyeket megérthetünk, újabb és újabb kutatások foglalják le testünk, elménk és lelkünk erőit. **A földi élet a mennyei élet kezdete, a földi nevelés bevezetés a menny elveibe, életünk munkája itt előkészít az ottani életmű végzésére.**” (Ellen G. White: *Nevelés*, 263–269. o.)

Az e heti adomány a szociális osztály munkáját támogatja.

A gyermeknevelés fontossága és alapelvei

A gyermeknevelés alapelveit megismerni, azokról gondolkodni mindannyiunk számára fontos, nem csak azoknak, akiknek kisgyermekük van, akik éppen most nevelnek gyermekeket. Egyrészt azért, mert mindnyájan nevelünk – akarva-akaratlanul –, magatartásunkkal hatunk egymásra. Másrészt mindannyiunk hivatása továbbadni az Istentől nyert tanácsokat baráti, ismeretségi körünkben.

1 Mitől függ az, hogy fontos szerepet tulajdonítunk-e a nevelésnek?

Rm 3,10–12 ■ „Meg van írva, hogy nincsen csak egy igaz is... Mindnyájan elhajlottak... Nincs, aki jót cselekedjék, nincsen csak egy is.”

.....

.....

Függ attól, hogy milyen választ adunk arra a kérdésre, kicsoda az ember, illetve kicsoda a gyermek.

Ha azt valljuk, hogy a gyermek alapvetően jó, és csak hagyni kell kibontakozni őt, akkor a nevelésnek nincs kulcsfontosságú szerepe. Ha viszont azt valljuk – és látjuk is már az egészen kicsi gyermeknél –, hogy az **emberi természet énközéppontú, önző tulajdonságokkal teli**, s ha ezeket a tulajdonságokat le

nem nyesegetjük, akkor gyermekként és majd felnőttként is boldogtalan lesz, önmagának is, környezete számára is fájdalmat okoz, akkor a nevelésnek igen fontos szerepet tulajdonítunk.

Pascal így ismerte fel az ember énközéppontúságát: „Aki nem gyűlöli magában önszeretetét és azt az ösztönét, amely arra biztatja, hogy magát tekintse Istennek, nagyon elvakult ember. Ki nem veszi észre, hogy semmi sem ellenkezik ennyire az igazsággal és az igazsággal? Mert nem igaz, hogy rászorgálunk, igazágtalan és egyben lehetetlenség is, hiszen mindenki ugyanezt kívánja a maga számára. Tehát velünk született, nyilvánvalóan jogtalan kívánság, amelytől nem tudunk, de amelytől mégis szabadulnunk kell. Ám egyetlen más vallás sem figyelmeztetett rá, hogy ez az önszeretet bűn, sem arra, hogy kötelesek vagyunk ellene szegülni, és egyiknek sem volt rá gondja, hogy megadja nekünk a gyógyítás eszközeit.” (492. sz. töredék)

Pascal tehát azt állítja, hogy az emberre jellemző az önszeretet, és a keresztény vallásban felfedezi a gyógyítás eszközeit.

2 Mely tényezők formálják az ember személyiségét? E tényezők közül melyikre van befolyása a nevelőnek? Miért van szükség a nevelésre, mi a célja és feladata?

Péld 29,15 ■ „A szabadjára hagyott gyermek megszégyeníti az anyját.”

.....

.....

Az ember személyiségét alapvetően három tényező befolyásolja:

- az örökség – öröklött tulajdonságok,
- a saját választási és döntési képesség,
- és a nevelés.

Ezek közül a saját választási képesség a legfontosabb, hiszen látunk arra példát, hogy valaki jó nevelést kap, saját választási képességével mégis a helytelen utat választja (gondoljunk például Sámsonra). A negatív példák ellenére mégis azt mondhatjuk, hogy a nevelésnek óriási jelentősége van, hiszen a szabadjára engedett, önző kívánságainak kontroll nélkül kiszolgáltatót gyermek könnyen a rossz szokások rabja lesz, és ez az egész életét megkeseríti, megrontva az emberi kapcsolatait.

A nevelőnek nincs befolyása az öröklött hajlamokra. A nevelés által azonban hozzá tudja segíteni a gyermeket, hogy jól tudjon bánni a saját választási, döntési képességével, akarja és tudja választani a helyes magatartást.

A nevelés célja és feladata tehát az, hogy a szülő, nevelő szeretettel, türelemmel hozzásegítse a gyermeket ahhoz, hogy saját maga tudja az önös hajlamait, kívánságait legyőzni, és elfogadja az önzetlenség, a szeretet, a másokért élés alapelvét, s mindezt örömmel, saját meggyőződésből tegye, így váljon kiegyensúlyozott, arányos jellemű felnőtté. A jó nevelés megtanítja a gyermeket helyesen bánni a saját döntési képességével – az akaratával –, hogy szabaddá legyen, és ne önző, a kívánságai rabságában vergődő felnőtté váljék, aki megkeseríti önmaga és mások életét.

Óriási tehát a tét! Aki gyermeket vállal, gondoljon arra, hogy a gyermek nevelése, a vele való foglalkozás vissza nem térő alkalom. Anyagi javakat gyűjteni, munkahelyi sikereket elérni lehet máskor is, de ha a gyermek felnőtté, már lehetetlen helyrehozni, amit elmulasztottunk, nem tudjuk pótolni, amit gyermekkorában kellett volna megtennünk.

A nevelés szakadatlan feladat, egy pillanatra sem szabad ellanadni, állandó éberséget igényel. Időt és energiát kell rá fordítani, és sokszor önmegtágadást kíván tőlünk, sok türelmet és kitartást.

Eredményesen nevelni csak úgy lehet, ha ezt a feladatot teljes szívvel, folyamatosan vállaljuk. Ha ezt megtesszük, akkor a nevelés nagyon szép feladat, mert láthatjuk, hogyan bontakozik ki (nem mindig gyorsan vagy könnyen) a gyermek jó jelleme.

3 Milyen területei vannak a nevelésnek? Melyik ezek közül a legfontosabb?

Lk 2,52 ■ „Jézus pedig gyarapodott bölcsességben, testének állapotában, Isten és emberek előtt való kedvességben.”

.....

.....

Három területről olvashatunk a Jézus gyermekéveit megörökítő igében: szellemi, testi és a jellembeli állapotának gyarapodásáról szól az Ige. Jézus mintaéletet élt, mutatott be itt a Földön, és ez már gyermekkorában is megmutatkozott.

Mindhárom terület nagyon fontos, bármelyiknek az elhanyagolása megakadályozza az arányos jellem kialakulását. Azonban ezek közül a legfontosabb – és mondhatjuk, hogy a legelhanyagoltabb – terület a jellembeli nevelés, amely pedig mindezen a tengelye. A jellembeli nevelés azt jelenti, hogy meg kell tanítani a gyermeket az önálló, helyes gondolkodásra és döntéshozatalra. Meg kell tanítani őt arra, hogyan bánjon helyesen az akaratával (az akaratosság helyett). Úgy kell formálni a jellemét, hogy legyen bátorsága ellenállni a gyerekeket és fiatalokat csapdába csaló kísértéseknek.

Azt is el kell érünk a nevelés során, hogy a gyermek belássa: szükséges a szülő bölcsőbb akaratának engednie mindaddig, amíg személyisége, értelme, erkölcsi ítélőképessége kifejlődik – azaz míg nincs kellő mértékű ismerete, tapasztalata. Meg kell értetni a gyermekekkel, különösen a kamaszokkal, hogy saját érdekükben fogadják el a szülői segítséget.

Ha a gyermek ezt megtanulja, később helyesen tud majd bánni az akaratával, könnyen hoz erkölcsileg helyes döntéseket. Az is fontos ugyanakkor, hogy a felnőtté válás kezdetétől a szülő elengedje a gyermeket, bízva rá az önálló döntéshozatal, mivel ekkor már káros, ha a szülő akar dönteni helyette.

A helyes gondolkodás és döntéshozatal képességének kialakítását **engedelmességre nevelésnek** is nevezhetjük.

4 Mit jelent az engedelmességre, önfegyelemre nevelés?

Lk2,51 ■ „[Jézus a szüleivel] ment Názáretbe, és engedelmes volt nékik.”

.....

.....

Az engedelmességre nevelés azt jelenti, hogy a gyermeket hozzásegítjük a helyes gondolkodás és a helyes döntéshozatal önálló gyakorlásához.

Az engedelmességre nevelt gyermek képes engedni a saját jobbik énjének vagy a jó tanácsnak, és nem a pillanatnyi önző akarata vezeti. Nevezhetjük tehát ezt önfegyelemre vagy önuralomra nevelésnek is. Az így nevelt gyermek engedelmes, szófogadó, jól nevelt, intelligens.

Az engedelmességre nevelés nem egyenlő az akarat elfojtásával, hiszen éppen az akaraterőre van a legnagyobb szüksége a gyermeknek – és majd a felnőttnek is – ahhoz, hogy a helyes, kívánatos magatartást gyakorolni tudja.

„A gyermek akaratának megtörésére irányuló törekvés nagyon súlyos hiba. Minden emberi lény önálló személyiség. Erővel ki lehet ugyan kényszeríteni a külső engedelmességet, de sok gyermeknél ezáltal csak növekszik a szív belső ellenállása. Még ha a szülőnek vagy nevelőnek sikerül is a gyermek feletti uralmat biztosítani, az eredmény káros lesz a gyermek számára. A külső kényszer alatt esetleg olyan lesz, mint egy jól fegyelmezett katona. Amikor azonban az

irányító erő megszűnik, megmarad az akaratgyenge, erőtlen jellem. Mivel nem tanult önuralmat, szülei vagy nevelői akaratán kívül nem ismer más korlátozást. Ha ez megszűnik, nem tud mit kezdeni a szabadságával: mindent megenged magának, és így a vesztébe rohan. Az akaratot alakítani kell, helyes irányba terelni, de semmiképpen nem szabad figyelmen kívül hagyni vagy letörni. Ügyeljünk arra, hogy az akaratérő ép maradjon, mert az élet küzdelmeiben nagy szükség lesz rá. A gyermeknek tisztában kell lennie az akaratérő jelentőségével. Vezessük rá, hogy megértse, milyen felelősen kell élnie ezzel az adománnyal. Az akarat – a döntés vagy választás képessége – irányítja a belső embert.” (Ellen G. White: *A gyermeknevelés bibliai alapelvei*, 14–15. o.)

5 Mikor kell elkezdni az engedelmességre nevelést, és miért akkor?

Péld 22,6 ■ „Tanítsd a gyermeket az ő útjának módja szerint, még mikor megvénhedik is, el nem távozik attól.”

.....

.....

Általánosan elterjedt vélekedés, hogy 2-3 éves koráig még nem kell nevelni a gyermeket, inkább csak babusgassuk, szeretgessük. Ezzel szemben a Biblia azt tanítja, hogy már egészen zsenge gyermekkorban el kell kezdeni a nevelést. Természetesen a gyermek életkori és egyedi sajátosságainak megfelelően, ezt jelenti az igében olvasható „útjának módja szerint” kifejezés.

Kicsiny korokban hihetetlenül fogékonyak a gyerekek, gyorsan sok dolgot tanulnak meg. A jellem főként a korai években alakul ki. A kialakult szokásoknak óriási szerepük van abban, hogy a gyermekek lelki-erkölcsi törpékké vagy óriásokká váljanak-e.

„Kevés szülő kezdi el idejében engedelmességre tanítani a gyermekeit. Általában két-három éves korig tartózkodnak a fegyelmezéstől, mert azt gondolják, hogy ehhez még túl kicsik a gyerekek. Ám ez idő alatt az önzés megerősödik a kis emberben, és mindennap csak nehezíti a szülők feladatát, hogy győzzenek a gyermek irányításában. A gyermek már nagyon korán megérti, amit világosan és egyszerűen mondanak neki, és kedves, józan irányítással meg lehet tanítani az engedelmességre. Az anyának nem szabad megengednie, hogy vele szemben akár csak egyetlen esetben is fölénybe kerüljön a gyermek. A tekintélyt megőrizve nem lesz szükség túlzott szigorra. A határozott, szilárd kéz és a szeretetről biztosító kedvesség célt fog érni. Ám hagyjuk csak az önzést, indulatosságot és akaratosságot fékezetlenül a gyermek életének első három évében, bizony nehéz lesz utána alávetni az üdvös fegyelemnek! Hajlamai romlottá válnak – csak saját akaratának követésében talál örömet, és a szülői tekintély utálatos lesz számára. Ezek a gonosz hajlamok egyre csak növekednek, egészen a felnőttkorig, amikorra az önzés és az önfegyelem hiánya tetőpontra ér.” (Ellen G. White: *Gyermeknevelés*, 53. o.)

6 Hogyan neveljük engedelmességre a gyermekeket? Miként bánjunk a nevelés során a gyermeki szeszéllyel és akaratossággal?

Péld 22,15 ■ „A gyermek elméjéhez köttetett a bolondság, de a fenyítés vesszeje messze elúzi azt tőle.”

Péld 29,15 ■ „A vessző és dorgálás bölcsességet ad, de a szabadjára hagyott gyermek megszégyeníti az anyját.”

Péld 23,13-14 ■ „Ne vond el a gyermektől a fenyítéket, ha megvered őt vesszővel, meg nem hal. Te vesszővel vered meg őt: és az ő lelkét a pokolból ragadod ki.”

.....
.....
.....

Röviden és tömören így foglalhatjuk össze azokat az elveket, melyeket a Szentírásból megismerhetünk a nevelésre vonatkozóan:

Szeretettel (bibliai értelemben a szeretet nem csupán érzelem, hanem mindenekelőtt erkölcsi alapelv, magatartás), **szelíden, gyengéden bánjunk a gyermekkel. Tiszteljük a személyiségét, vegyük komolyan őt.** Meg kell magyarázni neki, mit miért kérünk tőle, illetve mit miért nem engedünk meg neki. Ezt azonban nem sok szóval, nem hosszan beszélve, hanem találó, frappáns szavakkal tegyük. A szülő is fejlődik ezáltal. Meg kell értetni a gyermekkel, hogy a szülő nem önkényesen kéri azt, amit kér, hanem az ő érdekében. Belátásra kell vezetni a gyermeket.

Emellett határozottan, kitartóan és következetesen érvényesítsük a nevelési elveket. A határozottság azt jelenti, hogy ne késlekedjünk a helytelen magatartást orvosolni, és kivétel nélkül minden alkalommal tegyük meg, amikor szükséges. A kitartás a nevelés során azt jelenti, hogy nem szabad engedni a hisztinek, az érzelmi zsarolásnak, a helytelen követelésnek. Higgyünk abban, hogy a helytelen dolgot le lehet győzni! Ha a szülő meg van győződve arról, hogy erkölcsileg helyes dolgot kér a gyermek érdekében, ki kell tartania, nem szabad engednie. Szóljon nyugtató szót a gyermeknek, csitítsa, de tartson ki. Soha ne indulatosan szerezzen érvényt az akaratának.

Legyünk tehát következetesek, a kialakított szabályokat minden esetben tartassuk be. Ne állítsunk a gyermek elé túl sok szabályt, legyünk megfontoltak, hogy miben kérünk engedelmességet, de annak betartásához ragaszkodjunk. A gyermekkel értesítsük meg, hogy a szülő szava törvény.

„Kevés, de jól átgondolt szabályt kell hoznunk. Ám ha egyszer ezeket a szabályokat meghoztuk, betartásukat meg kell követelni. Ha a gyerekek tudják, hogy ezek változtathatatlanok, értelemszerűen megtanulnak alkalmazkodni hozzájuk. Azonban ha engedékenységet tapasztalnak, akkor kedvet kapnak a szabályszegéshez, vagy a tisztázatlan helyzet megzavarja őket, ennek következménye pedig nyugtalanság, ingerlékenység, elégedetlenség.” (Ellen G. White: *A gyermeknevelés bibliai alapelvei*, 16. o.)

Az egyik legnagyobb hiba a nevelésben a következetesség hiánya. A szülő időnként felbuzdul, akkor nevel, azután ellankad, és a gyermek a saját kívánságai szerint cselekszik.

De mit tegyünk akkor, ha a gyerek nem veszi figyelembe a szülő szavát, vagy megígéri, hogy úgy cselekszik, azután mégsem teszi? Mindig tartsuk szem előtt, hogy ha a gyermek büntetlenül áthághatja a szabályokat, engedetlen lehet a szülő szava iránt, akkor ebből azt tanulja meg, hogy felnőtt korában is áthághatja majd a társadalmi és erkölcsi törvényeket, illetve Isten parancsolatait, ha azok nem egyeznek önző kívánságaival. Ez pedig végső soron megkeseríti az életét.

A fenti igékben olvasott fenytetés elsősorban nem testi fenytést jelent. Ezt csak végső eszközként és úgy használhatja a szülő, hogy a gyermek számára nyilvánvaló legyen: a szülő nem önkényesen büntet, hanem az ő érdekében. A gyermekben tudatosítsuk, hogy mi akkor is szeretjük őt, ha rosszat követ el, és emiatt fenytetenünk kell. A gyermek belátása, megbánásra jutása után rögtön ölelés következék.

Soha ne indulattal, ingerülten igazítsuk helyre a helytelen gyermeki viselkedést! Ha a szülő ingerült, felajzott, indulatos, ugyanezt a dacot és harcias kedvet fogja felkelteni a gyermekben is. A gyermekek könnyen átveszik a mi magatartásunkat. Nagyon érzékenyek: ha megsebezük az érzékenységüket, felkeltjük bennük a dacot. Ha azt érezzük, hogy indulat van bennünk,

akkor csak jelezzük a gyermeknek, hogy látjuk a problémát, és majd visszatérünk rá. Fontoljuk meg, mi lenne a legjobb megoldás, illetve eszköz. Ez azonban nem történhet napokkal később, hanem amikor lehiggadtunk, lehetőleg még aznap.

A fegyelmezés során soha ne mondjuk, hogy „haragszom rád” (mert ebből azt értheti meg a gyermek, hogy *engem* felbosszantottál, *nekem* kellemetlen volt, tehát rólam van szó – nem pedig azt érti meg, hogy a magatartása helytelen mind magára, mind másokra nézve), helyette azt mondjuk, hogy nagyon fáj nekem ez a magatartás. Ne azonosítsuk a gyermeket azzal a rosszal, amit elkövetett. Ne mondjuk neki például, hogy „irigy vagy”, helyette így szóljunk: „most ez irigy viselkedés volt”. Ugyancsak soha ne mondjunk a gyerekekünknek ilyet: „nem tudok mit kezdeni veled”, „intézetbe adlak”, vagy ezekhez hasonlókat. Hiszen a szülő ezt valójában nem gondolja komolyan, másrészt a hitetlenségét fejezi ki vele, hiszen Isten segítségét kérve bizonyára meg tudja találni a megfelelő megoldást.

Az e heti adomány az eleki szociális otthon munkáját támogatja.

A gyermeknevelés helyénvaló és káros módszerei

Induljunk ki abból, hogy melyek a jellemző pozitív gyermeki tulajdonságok, és melyek a negatív, öröklött hajlamok. Ezeket figyelembe véve vegyük sorra a gyermeknevelés helyénvaló és káros módszereit.

1 Melyek a jellegzetes pozitív gyermeki tulajdonságok?

Mt 18,3-4 ■ „Ha olyanok nem lesztek, mint a kisgyermek, semmiképpen nem mentek be a mennyek országába. Azért aki megalázza magát, mint ez a kisgyermek, az a nagyobb a mennyek országában.”

Lk 18,17 ■ „Aki nem úgy fogadja Isten országát, mint gyermek, semmiképpen nem megy be abba.”

.....

.....

(Az Isten országa kifejezés jelenti mindazt, ami Istentől származik, minden igazságot, jószágot, szépséget.)

A fenti igékből látjuk, hogy a gyermekek

- befogadóak, nyitott szívvel, örömmel fogadnak be minden igazat, szépet és jót,
- szívesen elismerik, hogy segítségre és védelemre szorulnak,
- hibájukat is készséggel elismerik, bocsánatot tudnak kérni.

Ezekből a tulajdonságokból következik, hogy a gyermekek

- nagyon érzékenyek,
- könnyen örülnek,
- de ugyanilyen könnyen elcsüggednek, és nagyon könnyen sebezhetőek is.

2 A gyermeki befogadókészségből, érzékenységből, jóra való vágyakozásból következően mely szülői magatartásformák kívánatosak, és melyek károsak?

Fil 4,4 ■ „Örüljete az Úrban mindenkor, ismét mondom, örüljete!”

.....

.....

A gyermeki léleknek nem szabad borút, sötétséget, aggodalmat, szigorúságot, keserűséget, ridegséget éreznie. Ellen G. White hasonlata szerint a zsenge növényt nem szabad a fagynak kitenni. Aki fiatalokkal foglalkozik, nem lehet vasszívű és rideg, legyen mindig gyengéd, előzékeny, megnyerő és barátságos.

„A gyermekek gyűlölik a ború felhőit és a szomorúságot. Szívük a fényhez, a derűhöz és a szeretethez vonzódik.” (Ellen G. White: *Gyermeknevelés*, 98. o.)

„A szülők vegyék körül gyermekeiket a derű, a figyelmeség és a szeretet légkörével! Szülők, engedjétek szívetekbe a szeretet napsugarát, a derűt és boldog meglegedettséget, és ez az édes befolyás hassa át az otthonotokat is! Tanúsítsatok kedves, türelmes lelkületet, és ösztönözzétek ugyanerre a gyermekeket is, ápolva minden szép jellemvonást, amely vidámabbá teszi az életet! Az így kialakított légkör olyan

lesz a gyermekek számára, mint a levegő és napfény a növényeknek: elősegíti az értelem és a test egészségének megőrzését, növeli erejét.” (Ellen G. White: *Gyermeknevelés*, 97. o.)

„Szülők és tanítók, mosolyogjatok! Ha szívetek szomorú is, arckifejezések ne nyilvánítsa ki ezt! Szerető szívetekből fakadó napsugár áradjon tekintetetekből! Engedjétek fel acélos méltóságotokból, alkalmazkodjatok a gyermekekhez, és szeretessétek meg magatokat velük! Meg kell nyernetek érzelmeiket, ha a szívükbe lelkieket szeretnétek vésni!” (Ellen G. White: *Gyermeknevelés*, 99. o.)

A befogadókészségüket felhasználva tanítsuk meg a gyermeket az élet és az egészség alapismereteire. Az együtt végzett mindennapi tevékenységek közben szinte észrevétlenül taníthatjuk meg nekik ezeket. Rendszeresen töltsünk a gyermekekkel időt, amikor csak rájuk figyelünk. Ezzel szívünkhöz köthetjük gyermekeinket, mert érzik, hogy szeretjük őket.

Ahhoz, hogy a megfelelő ismereteket átadhassuk nekik, magunknak is növekednünk kell bölcsességben, ismeretben.

„Az anyák kötelessége művelni az elméjüket, és tisztán tartani a szívüket! Mindent meg kell tenniük szellemi és erkölcsi fejlődésükért, hogy alkalmasak legyenek gyermekeik gondolkodásának formálására!” (Ellen G. White: *Gyermeknevelés*, 46. o.)

A jóra, igazra való vágyakozásukból következik, hogy ne oltassuk ki ezt a tulajdonságukat azzal, hogy nem mondunk igazat, mellébeszélünk, nem vagyunk egyenesek!

„A szülők legyenek az igazmondás példaképei, mert ezt mindennapi tanításként kell a gyermekek szívébe vésni. Soha ne kertelgessenek! Soha ne mondjanak valótlanságot, még

példaként se! Ha azt akarjátok, hogy a gyermekek őszinték legyenek, ti is mondjátok igazat! Legyetek egyenesek és őszinték!” (Ellen G. White: *Gyermeknevelés*, 101. o.)

3 Milyen szülői magatartás helyénvaló, és mi az, ami káros azzal kapcsolatban, hogy a gyermekek könnyen elismerik, ha segítségre szorulnak és ha hibát követtek el?

Mt 7,12 ■ „Amit akartok azért, hogy az emberek veletek cselekedjenek, mindazt ti is úgy cselekedjétek azokkal.”

.....

.....

A gyermekek könnyen elismerik, hogy segítségre szorulnak, és nem szabad kioltanunk ezt a tulajdonságot azzal, hogy nem szívesen segítünk nekik. Ha nem vesszük figyelembe a kéréseiket, ha visszautasítjuk őket – főleg durván: „Hagyjál, nem látod, hogy nem érek rá!?” –, azt tanulják meg, hogy bizalmatlanok legyenek mások iránt, attól tartva, hogy elutasításban lesz részük.

Könnyen elismerik a hibájukat, ezért tegyünk meg mindent, hogy ez a készségük megmaradjon, sőt fejlesszük ezt bennük!

A gyermeket magát is bántja, ha valami rosszat tett, segítsük őt abban, hogy rendezni tudja:

- ne kárhoztassuk (ha így teszünk, azt a következtetést vonja le, hogy inkább el sem mondja nekünk a hibát, és nem tanulja meg rendezni, nem tud felszabadulni a teher alól),
- ne oktassuk hosszú litániával,
- bátorítsuk, hogy legközelebb ne kövesse el,
- beszéljünk arról, hogy Isten is megbocsát neki,
- magunk is szolgáljunk jó példával: ismerjük el, ha valamit rosszul tettünk!

4 A gyermekek nagyon érzékenyek, könnyen örülnek, de könnyen el is csüggednek. Ezt figyelembe véve milyen magatartást tanúsítsunk gyermekeink iránt?

Eféz 6,4 ■ „Ti is, atyák, ne ingereljétek gyermekeiteket, hanem neveljétek őket az Úr tanítása és intése szerint.”

Kol 3,21 ■ „Atyák, ne bosszantsátok gyermekeiteket, hogy kétségbe ne essenek.”

.....
.....
Ingerlésnek tekinthetjük:

- az igazságtalanságot,
- a durva szidást valamely elkövetett hiba esetén,
- az állandó feddést (amely Ellen White szerint „megzavar, de semmit sem jobbít”),
- a következetlenséget, a határozottság és elszántság hiányát,
- a túlzott dicsérgetést, ami a hiúságra való hajlamot erősíti.

Ezek káros voltát illetően ajánljuk elolvasni Ellen G. White magyarázatát és intéseit a *Gyermeknevelés* című könyv 195–201. oldalán.

A gyerekek érzékenységét figyelembe véve soha ne beszéljünk velük durván, ingerülten, ne legyünk türelmetlenek, amikor hibát követnek el.

„Ne legyetek türelmetlenek a gyermekekhez, ha hibáznak! Amikor rendreutasítjátok őket, ne beszéljétek indulatosan és durván, mert ez megzavarja őket, és nem merik megmondani az igazságot.” (Ellen G. White: *Gyermeknevelés*, 101. o.)

A gyermekek könnyen örülnek, és könnyen elcsüggednek. Ebből következően ne oltssuk ki belőlük a kezdeményezőkézséget, az életörömet azáltal, hogy lekicsinyeljük, ami számukra

fontos, amit ők komolyan gondolnak, aminek örülnek. (Ha nem helyes vagy nem reális dologért lelkesednek, azt se vessük el rögtön, hanem próbájuk meg rávezetni őket a helyes gondolkodásra az adott kérdésben.)

A kis dolgokat is hallgassa meg a szülő, ezzel fenntartva a lelki köteléket.

A gyerekek gyakran bátorításra szorulnak, például ha valami nem sikerül nekik elsőre.

5 Melyek a gyermekek jellegzetes negatív, öröklött hajlamai? Az ezekből eredő helytelen magatartás kijavítására nem mindig törekszenek a szülők, nem veszik fel a harcot gyermekeik hibái ellen. Milyen okai lehetnek ennek?

Péld 22,15 ■ „A gyermek elméjéhez köttetett a bolondság...”

Péld 18,9 ■ „Aki lágyan viseli magát az ő dolgában, testvére annak, aki tönkretesz.”

1Kir 1,6 ■ „Akit az atyja soha meg nem szomorított, mondván: miért cselekszel így?!”

.....
.....

A negatív öröklött hajlam a kisebb gyermekeknél jellemzően bolondos, szeszélyes akaratként nyilvánul meg, mert a gyermek még nem tud bánni az akaratával. A nagyobb gyerekeknél ez már az önző akarat, amikor valamit mindenképpen el akarnak érni. Megfigyelhető a hiúságra való hajlam, a becsvágy is, ami kitűnik abból, hogy a gyerek szeret sokat szerepelni, dicsekedni, szereti, ha dicsérik.

Dávid magatartása Adónia nevű fia iránt (1Kir 1,6) és Éli főpap viszonyulása a gyermekeihez (1Sám 2,23–25; 3,13) példák arra

vonatkozóan, hogy milyen következménnyel jár, ha a szülők elmulasztják kijavítani gyermekeik hibáit.

Az alábbi okai lehetnek annak, ha a szülők nem teszik meg a szükséges kiigazítást:

- kényelemszeretet – a szülő nem akar energiát, időt fordítani gyermeke nevelésére,
- gyávaság – a szülő attól fél, hogy ha megfeddi a gyermeket, akkor nem fogja őt szeretni,
- szülői elfogultság – érzelmi okból való mentegetés,
- határozatlanság – a szülő valamely dolgot egyszer megenged, máskor pedig nem.

„Vannak, akik hajlamaiknak engedve, a gyermekek iránti elfogultságuktól vezetve teljesítik a kicsik önző kívánságait, és nem érvényesítik Istentől kapott szülői tekintélyüket, hogy megfékezzék a bűnt és kijavítsák a rosszat. Az ilyen szülők arról tesznek bizonyosságot, hogy jobban szeretik és tisztelik romlott gyermekeiket, mint a Mindenhatót. Inkább a gyermekeiknek akarnak tetszeni, mint az Úrnak. Éppúgy felelősek vagyunk azokért a vétkekért, amelyeket szülői vagy vezetői tekintélyünk latba vetésével megakadályozhattunk volna, mintha azok közvetlenül a mi cselekedeteink lennének.” (Ellen G. White: *Gyermeknevelés*, 162. o.)

6 A hibák kijavítása során mely magatartásformák a helyénvalók, és melyek károsak?

Jel 3,19 ■ „Akit én szeretek, megfeddem és megfenyítem.”

Péld 22,15 ■ „A gyermek elméjéhez köttetett a bolondság, a fenyítés vesszeje messze elúzi azt tőle.”

.....

.....

A hibák kezelésekor tanácsos a szülőnek az alábbi magatartást tanúsítania:

– Ne fáradjon bele a helyes nevelési elvek, tanácsok követésébe! Minden pillanatban (akkor is, ha fáradt, vagy más okból nem túl alkalmas számára az idő) készen kell állnia a szeretetteljes helyreigazításra!

– Ha a gyermek helytelen dolgot kíván, a szülőnek határozottan ki kell tartania abban, hogy nem engedi meg. Ellen White szerint ezt szelíden, de félreérthetetlenül tudatosítanunk kell, mert a gyermeket nem hagyja nyugodni, amíg egy kicsi esélyt is lát akarata teljesülésére, így könnyen ingerelhető és elégedetlen lesz. Ha azonban nyilvánvalóvá tesszük számára, hogy nem érheti el a célját, letesz róla és megnyugszik, figyelmét másfelé fordítja. Ezzel a szülő megkíméli attól, hogy a gyermeket a pillanatnyi szeszélyes kívánságok mozgassák. E módszer következetes gyakorlása azt eredményezi, hogy a gyermek felnőve is képes lesz engedni jobb belátásának, nem pedig a szeszélyeinek, helytelen kívánságainak.

– A gyermek hibáit sohasem szabad ingerülten helyesbíteni, mindig szeretettel igazítsuk helyre. Nem szabad megengedni, hogy addig tegye a helytelen dolgot, míg fel nem bosszantja a szülőt. A szülői indulatosság csak olaj a tűzre. Ne veszítsük el az önuralmunkat! Az ingerültséggel és szidással a szülő elveszíti jó befolyását a gyermekre. Beszéljünk mindig nyugodt hangon.

– Kerülni kell a hosszas eszmefuttatásokat (a „prédikálást”), lényegre törően, röviden és érdekesen mondjuk el, amit kell, hogy a gyermek meg ne unja, másként nem érünk célt.

– Ne mulasszuk el bátorítani a kétségbeesett gyermeket.

– Ha a gyermek jót tett, ismerjük el, bátorítsuk a jóra. Ugyanakkor vigyázni kell a túlzott dicsérgetéssel, mert azzal a gyermek hiúságát, büszkeségét növeljük.

„Amikor a gyermekeim kicsik voltak, soha nem engedtem, hogy azt gondolhassák: valamivel bosszanthatnak

engem. Soha nem engedtem meg magamnak, hogy egyetlen nyers szót is szóljak, vagy ingerültté váljak a gyerekekkel szemben. A gyermekeim fegyelmezése közben soha nem engedtem meg magamnak, hogy akár csak a hanghordozásom is megváltozzon.” (Ellen G. White: *Gyermeknevelés*, 177. o.)

Isten nevelőmunkája Izráel életében

Az izraeliták nevelése az élet minden területét felölelte. Isten „A mindenről gondoskodott, ami a jólétükkel volt kapcsolatos, és gondoskodását törvényekbe is foglalta. A választott nép nevelésének minden eleméből az látszik, hogy az Isten-központú élet teljes életet jelent. Az izraeliták nevelésének forrása, eszköze és célja az volt, hogy Istent ismerjék, vele tanulmányozás és munka által közösséget alakítsanak ki, valamint jellemük átformálódjon az Ő képmására. Isten ezt a »tantervet« adta a szülőknek és általuk a gyermekeiknek.” (Ellen G. White: *Nevelés, Nevelés Izráelben* c. fej.)

Isten szándéka szerint mi volt Izráelben a nevelés első számú helyszíne?

5Móz 6,6–7 ■ „Ez igék, amelyeket e mai napon parancsolok neked, legyenek a szívedben! Gyakorold ezekben a fiadat, és szólj ezekről, amikor a házában ülsz, vagy mikor úton jársz, és mikor lefekszel, és mikor felkelsz!”

Vö. 1Móz 18,19 ■ „Mert tudom róla, hogy megparancsolja a fiainak és a házanépének önmaga után, hogy megőrizték az Úr útját, igazságot és törvényt téven, hogy beteljesítse az Úr Ábrahámon, amit szólott felőle.”

„Az emberiség helyreállítása és felemelkedése a családban kezdődik. A szülők munkája minden más munka alapjául szolgál. A társadalmat családok alkotják, ezért az olyan, amilyenné a családfejek formálják. A szívből indul ki minden élet (Péld 4,23); a társadalom, az egyház és a nemzet szíve pedig a család. **A társadalom jóléte, az egyház eredményessége, a nemzet virágzása az otthon befolyásán múlik.**” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnymán*, Szolgálat a családban c. fej.)

„Az Édenben alapított nevelési rendszer középpontja a család. Ádám Isten fia volt (Lk 3,38), és a Magasságos fiai magától az Atyától kaptak tanítást. Az ő iskolájuk a szó legnemesebb értelmében vett családi iskola volt. A pátriárkák idejében a családközpontú oktatást részesítették előnyben. Az így alapított iskolákban Isten biztosította a jellemfejlődéshez leginkább megfelelő körülményeket.” (Ellen G. White: *Nevelés*, Nevelés Izráelben c. fej.)

„A régi időkben az apa volt a család uralkodója és papja, és tekintélye volt gyermekei előtt még akkor is, amikor azoknak már saját családjuk volt. Utódai megtanulták, hogy úgy tekintsenek rá, mint a család fejére mind vallási, mind anyagi ügyekben. Ábrahám igyekezett fenntartani a kormányzásnak ezt a patriarkális módszerét, mert alkalmas volt arra, hogy Isten ismeretét megőrizze. **Gyermekei és háztartásának tagjai iránti szeretete arra készítette Ábrahámot, hogy ügyeljen hitéletükre, oktassa őket az isteni alapelvek ismeretére, mint a legbecsesebb örökségre, melyet rájuk és általuk a világra hagyhat.** Mindegyiküket megtanította arra, hogy a menny Istenének uralma alatt állnak. »Megparancsolja fiainak és a házanépének...« – azaz nem fogja bünyös hanyagsággal elmulasztani gyermekei rossz hajlamainak fékezését; nem lesz velük

részrehajló gyengeségből, elnézésből; nem téveszti össze a kötelességteljesítést a kényeztető szeretettel. Ábrahám nemcsak helyesen oktatja majd házanépét, hanem a jogos és igazságos törvények betartásán is örködni fog.

Milyen kevesen követik példáját napjainkban! Sok szülő elvakult, önző kivételezést tanúsít gyermeke iránt, és ezt helytelenül szeretetnek nevezi. Ennek eredménye a gyermekben a kialakulatlan ítélőképesség, az önfegyelem hiánya és az akaratosság. **Ez a legnagyobb kegyetlenség az ifjúsággal és a legnagyobb bűn a világgal szemben!** Gyermekek elvtelen kényeztetése mind a családban, mind a társadalomban bomláshoz vezet. Rászoktatja az ifjúságot, hogy saját hajlamait kövesse ahelyett, hogy Isten követelményeinek engedelmessé váljon. Így nőnek fel, ellenszegülve Isten akaratának, és megzabolázatlan lelkületüket utódaikba is átplántálják. A szülők kötelessége lenne, hogy Ábrahámhoz hasonlóan rendet tartsanak utódaik között.” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták, Ábrahám Kánaánban* c. fejelet)

2 Milyen leckékkel szolgált a szentély a hozzá kapcsolódó áldozatokkal, valamint az évenkénti ünnepek rendszere az izraeliták számára?

2Móz 25,8–9 ■ „Készítsenek nekem szent hajlékot, hogy közöttük lakozzam. Mindenestől úgy csináljátok, amint én megmutatom neked a hajlék formáját, és minden edényeinek formáját.”

2Móz 29,38–42 ■ „Ez pedig az, amit áldoznod kell az oltáron: Esztendő két bárányt mindennap szüntelen. Az egyik bárányt reggel áldozd meg, a másik bárányt pedig áldozd meg este... Szüntelen égőáldozat legyen az a ti nemzetségeitek között a gyülekezeti sátorának ajtajánál az Úr előtt, ahol megjelenek nektek, hogy veled ott szóljak.”

2Móz 23,14-17 ■ „Háromszor szentelj nekem ünnepet esztendőnként. A kovásztalan kenyér ünnepét tartsd meg..., és az aratás ünnepét, munkád zsongójét, amelyet elvetetél a mezőn; és a betakarítás ünnepét az esztendő végén... Esztendőnként háromszor jelenjék meg minden férfiad az Úr Isten színe előtt.”

.....

.....

A naponként végzett áldozatot, a *támidot* a papok mutatták be Isten képviselőjében az egész népért (2Móz 29,38-42). A Mózes III. könyvében található áldozati előírások az egyének áldozataira vonatkoztak, amelyek mintegy hitvallást és hitbéli választ fejeztek ki az alapáldozatra, vagyis Isten áldozatára nézve. Az áldozatok azt tárták az izraeliták elé, hogyan szabadulhatnak meg a bűntől személyes életükben, míg az éves ünnepkör (3Móz 23. fej.) arról szólt, hogyan szabadítja meg Isten a világot a történelemben. Évenként három ünnep volt: a húsvét, a pünkösd és a sátoros ünnep, amikor minden férfinak meg kellett jelennie az Úr előtt Jeruzsálemben.

„A szent sátor építésekor, amely Isten hajléka lett, Mózes azt az utasítást kapta, hogy mindent a mennyei minta szerint készítsen el. Isten felhívta őt a hegyre, kinyilatkoztatta neki a mennyei dolgokat, és a szentélyt – minden hozzá tartozó berendezéssel együtt – annak mintájára készítették el.

Az izraeliták számára tehát – akiknek a hajlékot fel akarta építeni – kinyilatkoztatta a jellem dicsőséges mércéjét. A másik lecke, amit a szentély és az ott elkezdett áldozatok rendszere volt hivatott megtanítani nekik, az volt, hogy bűneikre van bocsánat, és a Megváltó által erőt kapnak ahhoz, hogy engedelmes életet éljenek.

Izráel nevelésében fontos szerepet töltöttek be az ünnepek. A mindennapi életben a család iskola és gyülekezet is volt egyben, a szülők világi és vallási téren is tanítást adtak gyermekeiknek. Évente háromszor azonban kijelölt ünnepek adtak lehetőséget a kapcsolatépítésre és a közös istentiszteletre. Ezeket az összejöveteleket eleinte Silóban, később Jeruzsálemben tartották. Amennyire lehetséges volt, az egész háznép részt vett ezeken az ünnepeken, és hogy a vendégszeretetet is gyakorolhassák, az idegenek, a lévíták és a szegények is csatlakoztak hozzájuk.

Az utazás Jeruzsálembé a tavaszi rügyfakadás, a nyárközépi viruló természet és az ősz érett pompája közepette egyaránt élvezet volt. Hálaáldozataikkal együtt érkezett a meglett korú férfiktól kezdve a karon ülő gyermekekig mindenki, hogy találkozzék Istennel az Ő szent helyén. A gyermekeknek útközben sokat mesélték a múlt emlékeit, az idősek és a fiatalok által még mindig nagyon kedvelt történeteket. Újra és újra felhangzottak az énekek, amelyek őseiket a pusztai vándorlás során felderítették. Miközben újra és újra ismételték Isten parancsolatait, a természet megnyugtató hatása, valamint a jó társaságban eltöltött idő örökre bevésődött sok-sok gyermek és fiatal szívébe.

A Jeruzsálemben végignézett szertartások, például a húsvéti szolgálattal kapcsolatosan (2Móz 12. fej.) – az éjszakai összejövetel, a férfiak feltúrt ruhaujjal, saruk a lábon, bot a kézben, a nagy sietséggel elköltött vacsora, a bárány, a kovásztalan kenyér, a keserű füvek és a néma csöndben előadott történet az ajtófélfára hintett vérről, a halált osztó angyalról és a rabságból való nagy kivonulásról –, mind olyan jellegű történések voltak, amelyek megragadták képzeletüket és mély nyomot hagytak szívében.

A sátoros ünnep – vagy más néven betakarítási ünnep (3Móz 23,33–44) – a gyümölcsösök és a mezők gazdag ter-

méséből hozott áldozatokkal, az egyhetes táborozás a leveles ágakból szőtt lugasokban, a baráti találkozások, a szent megemlékező istentisztelet, Isten szolgálóinak, a szentélyben feladatot teljesítő lévítáknak a bőkezű vendégszeretete, amint megvendégelték a gyermekeket, az idegeneket és a szegényeket, mind-mind hálára készítették a népet Teremtőjük iránt, aki megkoronázza az évet javaival, és nyomain bőség fakad (Zsolt 65,12). **Izráelben évente egy egész hónapot töltöttek el így. Az ünnepek idején szabadok voltak a gondoktól és a munkától, ezért ezt az időszakot a valódi nevelésnek szentelhetjük.**” (Ellen G. White: *Nevelés, Nevelés Izráelben* c. fej.)

3 Hogyan nevelte Isten Izráelt a rend és szervezettség fontosságára?

5Móz 1,12–15 ■ „Miképpen viselhetném én egymagam a terheiteket és a ti bajaitokat és pereiteket? Válasszatok magatoknak bölcs, értelmes és a törzseitekben ismeretes férfiakat, és én azokat elöljáróitokká teszem. Feleltetek nekem, és mondtátok: Jó dolog, amit mondtál, hogy műveled azt. Vettem azért a ti törzseiteknek főbjeit, a bölcs és ismeretes férfiakat, és tevém őket elöljáróitokká: ezredesekké, századosokká, ötvenedesekké, tizedesekké és tisztartókká, a ti törzseitek szerint.”

Vö. 2Móz 18,13–27

4Móz 11,16 ■ „Mondta azért az Úr Mózesnek: Gyűjts egybe nekem hetven férfiút Izráel vénei közül, akikről tudod, hogy vénei a népnek és annak elöljárói, és vidd őket a gyülekezet sátorához, és álljanak ott veled.”

4Móz 24,5 ■ „Mily szépek a te sátraid, óh Jákob, a te hajlékaid, óh Izráel!

Ésa 28,26 ■ „Így szoktatta őt rendre és tanította Istene.”

„Egyiptomból való szabadulásuk első percétől kezdve tanítást kaptak Istentől, amellyel képezni és fegyelmezni kívánta őket. Már egyiptomi szabadulásuk előtt is létrejött a nép között valamiféle szervezetség. Az embereket csoportokba rendezték, a csoportok élére pedig vezetőket neveztek ki. A Sínai-hegynél fejeződött be a szervezés. **Az Isten minden művében megnyilvánuló csodálatos rend volt látható Izrael társadalmi és gazdasági rendjének megszervezésében is.** Isten volt a hatalom és a kormányzat feje. Mózesnek az Ő képviselőjeként, az Úr nevében kellett közvetítenie a törvényeket. Utána következett a hetven vén tanácsa, majd a papok és a fejedelmek, rangban utánuk pedig az ezredesek, századosok, ötvenedesek, tizedesek (4Móz 11,16; 5Móz 1,15), majd végül a különleges feladatra kijelölt tisztviselők. A tábort is pontos rendben állították fel: Isten hajlékát, a szent sátrót középen, körülötte a papok és lévíták sátrait. Mögöttük a törzsek sátrai álltak, a saját rendjük szerint.” (Ellen G. White: *Nevelés, Nevelés Izráelben* c. feje.)

A rend és a szervezetség kívánalma végigkíséri Isten művét. Jézus is szerette a rendet és gyakorolta a szervezést (pl. Jn 20,3–9; Mk 6,35–44). Pál apostol is arra szólított fel, hogy a gyülekezetekben „mindenek ékesen és jó renddel legyenek” (1Kor 14,40; Kol 2,5).

4 Hogyan hívta fel Isten az izraeliták figyelmét ismételen az egészség megőrzésének fontosságára? Milyen törvényeket kaptak ennek érdekében?

3Móz 13,46–52 ■ „Mindaddig tisztátalan legyen, amíg rajta van a fakadék (lepra)..., csak ő maga lakjék, a táboron kívül legyen az ő lakása... Ha terjed a fakadék a ruhán vagy szöveten, fonadékon vagy bőrön, és akármely készítményen, amivé a bőr feldolgoztatik: emésztő pok-

losság az a fakadék, tisztátalan az. Azért égesse meg azt a ruhát, vagy a gyapjúból vagy a lenből készült szövetet vagy fonadékot, vagy akármely bőrből való eszközt, amelyen a fakadék lesz, mert emésztő poklosság az, tűzön égessék meg azt.”

3Móz 20,24-25 ■ „Én vagyok az Úr, a ti Istenetek, aki kiválasztottalak titeket a népek közül. Tegyetek különbséget azért a tiszta és tisztátalan állatok között, a tiszta és tisztátalan szárnyas állatok között, és ne fertőztessétek meg magatokat állattal vagy szárnyas állattal, sem semmiféle földön csúszó állattal, amelyeket megkülönböztettem előttetek mint tisztátalanokat.”

5Móz 23,12-14 ■ „A táboron kívül valami helyed is legyen, hogy kimehess oda. Legyen ásócskád a fegyvered mellett, hogy mikor leülsz kívül, [gödört] áss azzal, és ha felkelsz, betakarhasd azt, ami elment tőled. Az Úr, a te Istened, a te táborodban jár, hogy megszabadítson téged és elődbe vesse ellenségeidet: legyen azért a te táborod szent, hogy ne lásson közted valami rútságot, és el ne forduljon tőled.”

„A tanításban, amelyet Isten Izráelnek adott, az egészség megőrzése nagy hangsúlyt kapott. Az egészségtelen szokásokkal együtt járó rabszolgaságból jött nép Kánaánba való belépése előtt a legszigorúbb nevelést kapta, megismerte az egészség alapelveit és törvényeit.

Nemcsak vallási szolgálatukban, de a mindennapi élet ügyeiben is különbséget tettek a tiszta és a tisztátalan között. Mindazoknak, akik ragályos betegségekkel kerültek kapcsolatba, el kellett szigetelődniük a tábortól, és nem térhettek vissza addig, amíg testüket és öltözetüket alaposan meg nem tisztították.

A leprával kapcsolatos törvény is szemlélteti, hogy milyen alapossággal kellett ezeknek a szabályoknak érvényt szerezni (3Móz 13,46–52). Ugyanígy például, ha egy ház lakhatás céljára nem volt biztonságos, lerombolták (3Móz 14,45–47).

A személyes tisztaság szükségességét nagyon hatásos módon tanították. Mielőtt a Sínai-hegynél összegyűltek az Isten által kihirdetett törvény meghallgatására, a népnek meg kellett mosakodnia, és ruháit is ki kellett mosnia. Nem volt szabad Isten jelenlétében semmilyen tisztátalanságot megtűrni.

A pusztai vándorlás alatt az izraeliták majdnem állandóan a szabad levegőn tartózkodtak, ahol a tisztátalanságnak kevésbé volt káros hatása rájuk, mint a zárt házak lakóira. De a legszigorúbban oda kellett figyelni a tisztaságra a sátoron belül és kívül egyaránt. Nem volt szabad sem a táboron belül, sem a tábor körül szemetet hagyni (5Móz 23,14).

Az étrend minden dolgában különbséget tettek tiszta és tisztátalan között. **Sok olyan élelmiszer, amit a környező pogányok szabadon ettek, az izraelitáktól el volt tiltva. Ez nem önkényes különbségtetés volt: az eltiltott dolgok egészségtelenek voltak.** Tisztátalannak nyilvánításukból az volt a tanulság, hogy az ártalmas ételek fogyasztása szennyez – ami megrontja a testet, az megronthatja a lelket is. Alkalmatlanná teszi fogyasztóját az Istennel való közösségre, alkalmatlanná a magasztos és szent szolgálatra.

Isten minden olyan elvet megtanított Izráelnek, ami fontos a testi és erkölcsi egészség megőrzéséhez, és ezekkel az elvekkel kapcsolatban – akárcsak az erkölcsi törvény kapcsán – megparancsolta nekik: »Ez ígék, amelyeket e mai napon parancsolok néked, legyenek a szívedben, és gyakorold ezekben a fiaidat, és szólj ezekről...« (5Móz 6,6–9) »Ha a te fiad megkérdez téged ezután, mondván:

Mire valók e bizonyágtételek, rendelések és végzések, amelyeket az Úr, a mi Istenünk parancsolt néktek?, akkor azt mondd a te fiadnak: ...megparancsolta nekünk az Úr, hogy cselekedjünk mind e rendelések szerint, hogy féljük az Urat, a mi Istenünket, hogy jó dolgunk legyen teljes életünkben, hogy megtartsion minket az életben, mint e mai napon.« (5Móz 6,20–24)

Ha az izraeliták engedelmeskednek ennek a rendelkezésnek, és okulnak belőle, ők lettek volna a világ előtt az egészség és jólét példaképei. Ha mint nép az Úr terve szerint élnek, védve lettek volna a más nemzeteket sújtó betegségektől. Minden más népnél erősebbek lettek volna fizikailag és élénkebbek szellemileg. Ők lettek volna a föld leghatalmasabb népe. Isten ezt mondta: »Áldottabb leszel minden népnél.« (5Móz 7,14)

Az izraeliták nem töltötték be Isten szándékát, ezért nem nyerték el az áldásokat, amelyeket megkaphattak volna. De Józsefben és Dánielben, Mózesben, Elizeusban és sok más emberben a helyes életmód eredményeinek nemes példáit láthatjuk. Hasonló lelkiismeretesség ma is hasonló eredményeket fog hozni.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, Egészségügyi követelmények Izráelben c. fej.)

5 Miért volt szükség a prófétaiskolákra, és milyen hatásuk volt a nemzet életére?

2Kir 17,14 ■ „Nem engedelmeskedtek, hanem megkeményítették nyakukat atyáik makacssága szerint, akik nem hittek az Úrban, az ő Istenükben.”

2Kir 4,38 ■ „Azután visszament Elizeus Gilgálba. Éhség volt akkor az országban, és a próféták fiai ővele laktak. Mondta

az ő szolgájának: Tedd fel a nagy fazekat, és főzz valami főzeléket a próféták fiainak.”

Péld 14,34 ■ „Az igazság felmagasztalja a nemzetet, a bűn pedig gyalázatára van a népeknek.”

.....

.....

Az előzőekben láthattuk, hogy Isten bőségesen gondoskodott az izraeliták neveléséről „bizonyágtételekkel, rendelésekkel és végzésekkkel”, amelyek megismertetését az újabb nemzedékek számára elsősorban a család feladatává tette. Az elgondolás isteni részében nem volt hiba, a kudarc oka itt is az emberi oldalban keresendő. Egyrészt a mindenütt terjedő hitetlenség és a nyomában járó romlottság tette szükségessé a prófétaiskolákat, másrészt „ha egy ifjú mélyebben szeretne volna kutatni Isten szavának igazságait és a felülről jövő bölcsességet, hogy tanító lehessen Izraelben, ezek az iskolák nyitva álltak előtte” – írja Ellen G. White (*Pátriárkák és próféták, A prófétaiskolák c. feje.*).

„Ahol Istennek a nevelésre vonatkozó tervét megvalósították, ott az eredmények annak szerzőjéről tanúskodtak. Ám sajnos nagyon kevés családban adtak olyan képzést a szülők, amit a menny írt elő, így alig-alig rendelkeztek a fiatalok olyan jellemmel, amely ezáltal kialakulhatott volna. Isten terve csak részben és hiányosan valósult meg. **Az izraelita anyák és apák közönyösek lettek Isten iránti kötelezettségükkel szemben, és nem érdekelte őket a gyermekeikkel kapcsolatos feladatuk sem. Mivel otthonukban hűtlenséget tapasztaltak, kívülről pedig bálványimádók befolyása érte őket, a héber fiatalok közül sokan egészen másféle nevelésben részesültek, mint amit Isten tervezett számukra. A pogányok életmódját tanulták meg.**

Hogy meggátolja a gonoszság áradatát, Isten más eszközöket rendelt, segítséget kínálva a szülőknek a nevelés munkájában. A prófétákat kezdettől fogva Istentől küldött tanítóknak tartották. A szó legszorosabb értelmében a próféta olyan személy volt, aki közvetlen isteni ihletés nyomán beszélt, és közölte a néppel az Úrtól kapott üzeneteket. A nevet azonban azok is megkapták, akik bár nem nyertek közvetlen ihletést, feladatukat mégis Istentől fogadták el, hogy másoknak tanítsák az Ő tetteit és útjait. Ezeknek a tanítóknak a képzésére alapította Sámuel – az Úr utasításai alapján – a prófétaiskolákat.

Ezek az iskolák arra szolgáltak, hogy gátat vessenek a mindenütt jelenlévő romlottságnak, mentális és lelki jólétet biztosítsanak a fiataloknak, továbbá előmozdítsák a nemzet fölemelkedését, jól képzett vezetőket és tanácsadókat állítva munkába, akik képesek arra, hogy Isten félelmében dolgozzanak. Sámuel ebből a célból gyűjtött össze olyan fiatalembereket, akik istenfélők, eszesek és taníthatók voltak. Őket nevezték a próféták fiainak vagy prófétatanítványoknak. A tanítók nemcsak Isten igazságaiban szereztek jártasságot, de személyes kapcsolatot ápoltak az Úrral, és elnyerték a Szentlélek különleges kenetét. Az emberek tisztelték őket és bíztak bennük tájékozottságuk és kegyes életük miatt. Sámuel idejében két ilyen iskola működött, egyik Rámában, a próféta otthonában, a másik Kirjath-Jeárimban. Később még többet is alapítottak.

Többek között ezek az iskolák jelentették a leghatékonyabb eszközöket annak az igazságnak a hirdetésében, amely »felmagasztalja a nemzetet« (Péld 14,34). Nem kevés részük volt abban, hogy megalapozzák a csodálatos jólétet, amely Dávid és Salamon király uralkodását jellemezte (Ap csel 13,22).» (Ellen G. White: *Nevelés, A prófétaiskolák c. fejelet.*)

6 Milyen célból volt része Izráel nevelésének a fenyíték?

5Móz 8,5 ■ „Gondold meg azért a te szívedben, hogy amiképpen megfenyíti az ember a gyermekét, úgy fenyít meg téged az Úr, a te Istened.”

Zsolt 89,31–35 ■ „Ha fiai elhagyják az én törvényemet, és nem járnak az én végzéseim szerint, ha rendeléseimet megtörik, és nem tartják meg parancsolataimat, akkor vesszővel látogatom meg az ő bűnüket, és vereségekkel álnokságukat, de az én kegyelmemet nem vonom meg tőle, és hűséges voltomban nem hazudom. Nem töröm meg szövetségemet, és ami kijött az én számból, el nem változtatom.”

Jer 46,28 ■ „Ne félj te, oh én szolgám, Jákob, azt mondja az Úr, mert én veled vagyok, mert véget vetek minden nemzetnek, akik közé kivetettelek téged, neked pedig nem vetek véget, hanem megverlek téged ítélettel, mert nem hagyhatlak teljesen büntetés nélkül.”

Siral 3,31–33 ■ „Nem zár ki örökre az Úr. Sőt, ha megszorít, meg is vigasztal az ő kegyelmességének gazdagsága szerint. Mert nem szíve szerint veri és szomorítja meg az embernek fiát.”

.....

.....

Isten soha „nem szíve szerint” fenyítette meg Izráelt (Siral 3,33), de „nem hagyhatta őket teljesen büntetés nélkül” (Jer 46,28), amikor helytelen, önpusztító, a küldetésüket megtagadó életet éltek. Isten „önmagát – szeretetét és igazságosságát – nem tagadhatta meg” (2Tim 2,13), ezért vesszővel látogatta meg a bűnüket, de kegyelmét nem vonta vissza tőlük (Zsolt 89,33–34) egészen addig, amíg Jézus elvetésével megpecsételték az isteni

kegyelem elutasítását mint Isten választott népe (Dn 9,24–27; Mt 21,43). Sajnos Izráel története gazdag a történelmi fenyítésekben, amikor Isten „megalázta a szívüket nyomorúsággal” (Zsolt 107,12), és megengedte, hogy ellenségeik fölérjenek kerekedjenek, és pusztítsák őket. Izráel történetéről gondolkodva mindig szem előtt kellene tartanunk, hogy „mindezek példaképpen estek rajtuk; megírták pedig a mi tanulságunkra, akikhez az idők vége elérkezett” (1Kor 10,11). Isten ma sem hagyhatja büntetés nélkül az Ő népét, ha helytelen utakon jár.

„Isten megmutatta nekem, hogy népének keserű poharat adott, amellyel megtisztítja. Keserű ital, amely zúgolódás, panasz és elégedetlenség által még keserűbbé válhat. Akik így fogadják, újabb pohárra van szükségük, mert az elsőnek nem volt meg a kívánt hatása szívükre. S ha a második sem használ, akkor ismét kell kapniuk, míg rendeltetését betölti, mert különben szennyesek, szívükben tisztátalanok maradnak. Láttam, hogy a keserű italt türelem, kitartás és ima által megédesíthetjük – akik így fogadják, azok szívére a kívánt hatása lesz, és Isten nevét is megdicsőíthetjük. Kereszténynek, Isten gyermekének lenni, Isten tetszésére élni: nem csekélység. Isten mutatott nekem lelkeket, akik a korszerű igazságot vallják, de életük nincs összhangban hitvallásukkal. A kegyes életről való fogalmaik igen gyengék, s így rendkívül távol vannak a Bibliai életszentségtől. Egyesek haszontalan és illetlen társalgásokban vesznek részt, mások fennhéjázók és nagyravágyók. Ha élvezeteket hajhászunk, ha a világ szerint élünk, akkor nem várhatjuk el, hogy együtt uralkodhatunk majd Krisztussal a dicsőségben.” (Ellen G. White: *Korai írások*, Hitünk próbája c. fej.)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

Isten nevelőmunkája ószövetségi személyek életében

A Biblia legértékesebb szakaszai nevelési szempontból az életrajzok. Ezek abban különböznek minden más hasonló jellegű írástól, hogy teljesen valóságűek. Egyetlen halandó ember sem képes arra, hogy minden szempontból helyesen értelmezze egy másik ember megnyilvánulásait. Csak az tudja valóságosan és az igazságnak megfelelően ábrázolni valakinek a jellemét és életét, aki olvas a szívekben, ismeri az indítékok és cselekedetek minden titkos rugóját. Kizárólag Isten Igéjében találunk ilyen leírásokat.” (Ellen G. White: *Nevelés*, Bibliai életrajzok c. fej.)

I Milyen pontokon fedezhetjük fel Isten nevelőmunkáját Jákob életében?

1Móz 27,19–20 ■ „Mondta Jákob az atyjának: Én vagyok Ézsau, a te elsőszülötted, akképpen cselekedtem, amint parancsoltad, kelj fel, kérlek, ülj le és egyél vadászatomból, hogy megáldjon engem a te lelked. Mondta Izsák a fiának: Hogy van az, hogy ily hamar találtál, fiam? Felelt: Mert az Úr, a te Istened hozta előmbe.”

1Móz 29,23–26 ■ „[Lábán] este vette a leányát, Leát, és bevitte hozzá, aki bement őhozá... És reggelre kelve: Íme, ez Lea! Mondta azért Lábánnak: Mit cselekedtél énvelem? Avagy nem Rákhelért szolgáltalak-e téged? Miért csaltál meg engem? Lábán pedig mondta: Nem szokás nálunk, hogy a kisebbiket odaadják a nagyobbik előtt.”

1Móz 31,6–7 ■ „Ti pedig tudjátok, hogy teljes erőm szerint szolgáltam atyátokat. De atyátok engem megcsalt, és tízszer is megváltoztatta béremet, mindazáltal Isten nem engedte, hogy nekem kárt tehessem.”

1Móz 32,6. 26–28 ■ „Elmentünk a te atyádfiához, Ézsauhoz, és már jön is elődbe, és négyszáz férfi van vele... Mondta Jákob: Nem bocsátlak el téged, míg meg nem áldasz engem. Mondta neki: Mi a neved? És ő mondta: Jákob. Amaz pedig mondta: Nem Jákobnak mondatik ezután a te neved, hanem Izráelnek, mert küzdöttél Istennel és emberekkel, és győztél.”

.....

.....

Isten nevelőmunkáját fedezhetjük fel abban, ahogyan megengedte, hogy Jákob az apósában, Lábánban „emberére találjon”. Sajnos Lábán sem riadt vissza attól, hogy – Jákobhoz hasonlóan – a céljai elérése érdekében nemtelen eszközökhöz, csaláshoz folyamodjon. Isten pedig Jákob esetében is engedte érvényesülni az „amilyen mértékkel mértek, olyannal mérnek nektek” törvényszerűséget (Mt 7,2; vö. Mt 26,52; Jel 13,10), vagyis aki csalással él, az csalás áldozata lesz. Nehéz lenne azt képzelni, hogy Jákob nem ismerte fel a hasonlóságot csalása és megcsalata között, és ne vezette volna ez őt őszintébb bűnbánatra, tettének mélyebb elítélésére. Húsz év elteltével Isten nem akadályozta meg Ézsaut, hogy nagy kísérettel, fenyegetően induljon Jákob elé. Ez készítette Jákobot mélységes önvizsgálatra és emlékezetes imaküzdelmére Istennel a Jabbók révénél.

„A Biblia egyetlen igazságot sem tanít olyan világosan, mint azt, hogy amit teszünk, az annak a következménye, akik vagyunk. Életünk tapasztalatai nagyrészt gondolataink és tetteink gyümölcsei. »Mondjátok az

igaznak, hogy jól lesz dolga... Jaj a gonosznak, gonoszul lesz dolga, mert kezei cselekedete szerint fizetnek neki.« (Ésa 3,11–12) »Íme, én veszedelmet hozok erre a népre: az ő gondolatainak gyümölcset.« (Jer 6,19) Szörnyű igazság ez, de mélyen elménkbe kell vésnünk. **Minden cselekedet visszahat az elkövetőjére. Nagyon kevesen ismerik fel az életükben bekövetkező csapásokban saját vetésük aratását.** Mégsem kell reménység nélkül botladoznunk.

Mivel meg akarta szerezni az elsőszülöttségi jogot, ami pedig Isten ígérete szerint egyébként is az övé volt, Jákob csaláshoz folyamodott, és learatta, amit vetett, mert bátyja meggyűlölte. A rákövetkező húsz évben vele is igazságtalanul bántak, őt is becsapták, míg végül csak úgy találhatott nyugalmat, hogy elmenekült. Saját jellemének vadhajtásai pedig másodszer is termést hoztak fiai életében, ami hűen példázza, miként működik a bűn és bűnhődés az ember életében.

Jákob a próbák közepette sem omlott össze. Bűnbánatot tartott, és igyekezett jóvátenni a testvérével szemben elkövetett bűnt. Amikor pedig Ézsau haragja halállal fenyegette, Istentől kért segítséget: »Küzdött az angyallal és legyőzte; sírt és könyörgött néki.« »És megáldotta őt ott.« (Hós 12,4; 1Móz 32,29) Jákob bocsánatot nyert, és Isten erejével állt fel, immár nem csalóként, hanem mint Isten gyermeke. **Nemcsak gyűlölködő bátyjától kapott szabadulást, de önmagától is. A gonosz ereje megtört rajta, jelleme átalakult.** Élete alkonyán fény ragyogott rá. Visszatekintve felismerte Isten megtartó erejét. Így beszélt róla: »Isten, aki gondomat viselte, amióta vagyok, mind e napig, amaz Angyal, aki megszabadított engem minden gonosztól...« (1Móz 48,15–16)

Isten nem hatálytalanítja saját törvényeit, és nem cselekszik azokkal ellentétben. A bűn következményeit nem akadályozza meg, hanem átalakítja. Kegyelmének munkája által az átok áldássá válik!” (Ellen G.

White: *Nevelés*, Bibliai életrajzok c. feje.)

2 Milyen „többszintű képzésben” volt része Józsefnek? Hogyan javította ki életében az emberi nevelés hibáit Isten nevelőmunkája?

1Móz 37,3-4 ■ „Izráel pedig minden fiánál inkább szerette Józsefet, mivelhogy vén korában nemzette őt; és cifra ruhát csináltatott neki. Mikor pedig látták a bátyjai, hogy atyjuk minden testvére közt őt szereti legjobban, meggyűlölték, és jó szót sem bírtak hozzá szólni.”

1Móz 37,23-28 ■ „Történt pedig, hogy amint odaért József a bátyjaihoz, letépték Józsefről a felső ruháját, a cifra ruhát, mely rajta volt, megragadták őt, és belevetették a kútba; a kút pedig üres volt, nem volt víz benne... Mentek arra midiánita kereskedő férfiak, s kivonták és felhozták Józsefet a kútból, és eladták az ismáelitáknak húsz ezüstpénzen, azok pedig elvitték Józsefet Egyiptomba.”

1Móz 39,19-20 ■ „Történt pedig, hogy amint hallja az ő ura az ő feleségének beszédeit, melyeket neki beszélt, mondván: Ilyesmiket tett velem a te szolgád; haragra gerjedt... Vette azért Józsefet az ő ura és vetette a tömlöcbe, melyben a király foglyai voltak fogva, és ott volt a tömlöcben.”

.....

.....

József az „elemi” ismereteket Istenről Jákobtól és Izsáktól kapta.* Hogy ez a „képzés” milyen meghatározó volt, milyen Isten-ismeretet és istenfélelmet plántált a lelkébe, arról későbbi élete tanúskodik (vö. 1Móz 39,7-12). József Jákobtól azonban nemcsak jót kapott, apjának kivételező szeretete inkább hátrál-

---

* A bibliai kronológia szerint József még Izsákkal is bőven érintkezhetett, beszélgethetett (Izsák: i. e. 1850-1670; Jákob: i. e. 1790-1643; József: i. e. 1699-1589). Tőle személyesen hallhatott többek között Ábrahám és Izsák áldozatáról is.

tatta jellemfejlődését, amellet, hogy a testvérei gyűlöletét is kiváltotta. Nevelését ekkor léptette Isten a következő szintre: a „továbbtanulást”, a „gyakorlati képzést” a rabszolgasors, majd a börtön jelentette József nevelésében.

„Az isteni gondviselés még ezt a tapasztalatot is áldássá változtatta. **Néhány óra leforgása alatt megtanulta, amit egyébként évek folyamán sem érthetett volna meg.** Atyja, noha gyengéden és forrón szerette, kényeztető kivételezésével mégis ártott neki. Ez a szerencsétlen megkülönböztetés szította fel fivérei haragját, mely végül elszakította otthonától, és kegyetlen rabszolgasorsra juttatta. **De az atyai részrehajlás következményei a jellemében is megmutatkoztak. Kezdett önelégült és követelőző lenni. Jellemében jó néhány kijavítandó hiba volt.** Mivel hozzászokott a gyengéd atyai gondviseléshez, úgy érezte, nem tud majd megküzdeni az előtte álló nehézségekkel, amelyeket a rabszolga keserves sorsa tartogat számára.

Gondolatai ezután atyja Istene felé fordultak. Gyermekkorában megtanulta, hogy szeresse és félje Őt. Atyja sátrában gyakran hallgatta a látomás történetét, amelyet Jákob akkor élt át, amikor otthonából menekülnie kellett. Elmondták neki, milyen ígéreteket kapott atyja az Úrtól, és azok hogyan teljesedtek, a szükség óráiban Isten angyalai álltak mellé, hogy oktassák, vigasztalják és megoltalmazzák. Hallott Isten szeretetéről, amely Megváltóról gondoskodott az emberiség számára. Most ezek az értékes tanítások mind fölelevenedtek emlékezetében. József hitt abban, hogy atyái Istene lesz az ő Istene is. Teljesen átadta magát az Úrnak, és imádkozott, hogy Izrael Megtartója legyen vele száműzetése földjén is.

Egyetlen nap élményei jelentették József életének fordulópontját. **A nem várt szerencsétlenség az elkényezte-**

tett gyermekből körültekintő, bátor, fegyelmezett férfit formált. Isten a szenvedések iskolájában készítette fel Józsefet, hogy még hasznosabb emberré váljon – és ő nem utasította el a szükséges nevelést. A börtönben láthatta az elnyomatás, a zsarnokság következményeit, a bűn kihatásait, megtanulta az igazságos ítélkezés, a részvét és irgalom leckéit, ami képessé tette arra, hogy később bölcsen és megértéssel gyakorolja a hatalmat.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták, József Egyiptomban* c. fej.)

3 Miért volt szüksége Mózesnek alapos „átképzésre”, nevelésbeli korrekcióra, és hogyan valósult ez meg?

Ap csel 7,22–34 ■ „Mózes taníttatott az egyiptombeliek minden bölcsességére, hatalmas volt beszédben és cselekedetben. Mikor pedig negyvenéves kora betölt, eszébe jutott, hogy meglátogassa atyjafiait, az Izráel fiait. Amikor látta, hogy egyik bántalommal illetetik, megoltalmazta, és az egyiptomi embert megölvén, igazságot szolgáltatott azért, aki bosszúsággal illetetett. Azt gondolta, az ő atyjafiai megértik, hogy az Isten az ő keze által ad nekik szabadulást; de azok nem értették meg... E beszédre aztán Mózes elfutott és jövevény lett Midián földjén, ahol két fia született. Negyven esztendő elteltével megjelent neki a Sínai-hegy pusztájában az Úr angyala csipkebokornak tüzes lángjában...: Látván láttam az én népemnek nyomorúságát, mely Egyiptomban van, az ő fohászkozásukat meghallgattam, és azért szállottam le, hogy őket megszabadítsam, most azért jöjj, elküldelek téged Egyiptomba.”

Mózes életútja néhány ponton hasonlóságot mutat Józsefével. Mindkettőjük hite a szülői házban alapozódott meg. Ahogyan József Izsák és Jákob tanításaira, úgy Mózes az Amrámtól és főleg Jókébedtől kapott alapokra egész életében építhetett. Mindkettőjük útja a királyi udvarba vezetett, Mózes azonban nem rabszolgaságon és börtönön keresztül jutott oda, hanem a királynő fogadott fiaként eleve ott nőtt fel. József a kiképzését súlyos csapások, igazságtalanság és megaláztatás során kapta, míg Mózes „taníttatott az egyiptombeliek minden bölcsességére”. Ezek között nyilván voltak olyan ismeretek is, amelyeknek később hasznát vehette, például katonai és szervezési jellegű tudás, a többség azonban nem ilyen lehetett. Isten pedig szükségesnek látta negyvenéves „átképzésben” részesíteni Mózeszt, míg alkalmassá vált küldetése betöltésére. József életében a helytelen szülői nevelés, Mózes esetében pedig a világi neveltetés és ismeretek tették szükségessé a korrekciót, Isten nevelőmunkáját. S noha ez a nevelés egészen más jellegű volt, de mindkettőjük esetében elérte célját.

„Mózes, a hit hőse Józsefnél és Dánielnél is fiatalabb korában került ki otthona oltalmából, mégis ugyanazok az eszközök és erők formálták életét. Csupán tizenkét esztendődtöltött izraelita szüleivel, mégis ezekben az években alapozta meg nagyságát az a kéz, amelyről szinte egyáltalán nem tudunk semmit. **Az igazság elveit, amelyek édesanyja tanításának alapját képezték, valamint életpéldáját Mózes semmilyen későbbi befolyás hatására nem tudta megtagadni.**

Gósen földjén lévő szerény otthonából Jókébed fia a fáraók palotájába került az egyiptomi hercegnőhöz, aki fiaként fogadta be, szerette és dédelgette. Egyiptom iskoláiban Mózes a legkiválóbb polgári és katonai képzésben részesült. Egyiptom abban a korban a leghatalmasabb és a legfejlettebb civilizációjú nemzet volt a világon, tehát

Mózesre – mint leendő uralkodóra – a lehető legmagasabb pozíció várt volna, amit csak a világ felajánlhat. De ő bölcsőbb döntést hozott. Feláldozta az Egyiptomban rá váró méltóságot azért, hogy Istent tisztelhesse és megszabadíthassa elnyomásban élő népét. **Ezután, bizonyos értelemben, Isten vette át a képzését.**

Mózes ugyanis még nem állt készen élete nagy feladatára. Még nem tanulta meg a leckét, hogyan hagyatkozzék teljes mértékben Isten hatalmára. Félreértette Isten célját. Abban reménykedett, hogy majd katonai erővel szabadítja meg Izráelt. Ennek érdekében mindent kockára tett és belebukott. Kudarcát követően csalódottan elmenekült, és idegen földön kellett élnie, száműzetésben.

Midián pusztájában Mózes negyven évig pásztor-ként élt. Élete nagy küldetésétől látszólag örökre elszakítva kapta meg azt a fegyelmező leckét, ami még szükséges volt annak teljesítéséhez. Tudatlan, fegyelmezetlen emberekből álló sokaságot vezetni olyan bölcsességet igényel, ami csakis komoly önuralommal szerzhető meg. A juhok őrzése és a kis bárányok gondozása közben Mózes megszerezte azt a tapasztalatot, amely által Izráel hűséges, hosszútűró pásztora lett.

Az Egyiptomban őt körülvevő hatások, mostohaanyja gyengéd szeretete, pozíciója a fáraó unokájaként, a fényűzés és a gonoszság, ami tízezernyi formában mutatkozott, a hamis vallás kifinomult csalásai mind-mind befolyással voltak elméjére és jellemére. A pusztaság szigorú egyszerűsége mindezt kitorölte belőle. A hegyek ünnepélyes, fennkölt magányában Mózes egyedül volt Istennel. Mindenhol a Teremtő nevét, kézjegyét látta. Úgy érezte, az Ő jelenlétében, hatalma árnyékában él. Itt minden önhittsége elpárolgott. A Mindenható közelségében érzekelte, mennyire gyenge, tehetetlen és rövidlátó az ember.

Ezt a tapasztalatot szerezte meg Mózes a negyven éven át tartó pusztai oktatás során. A végtelen Bölcsesség nem tartotta hosszúnak ezt az időszakot, sem túl nagyoknak az árat ahhoz, hogy szolgáljának biztosítsa ezt a képzést.” (Ellen G. White: *Nevelés, A Biblia hőseinek élete/Mózes, a hit hőse c. fejezet*)

4 Milyen két fő szakasza volt Isten nevelőmunkájának Dávid életében?

Zsolt 57,1-4 ■ „Az éneklőmesternek... Dávid miktámja, mikor Saul elől a barlangba menekült. Könyörülj rajtam, oh Isten, könyörülj rajtam, mert benned bízok az én lelkem, és szárnyaid árnyékába menekülök, amíg elvonulnak a veszedelmek. A magasságos Istenhez kiáltok, Istenhez, aki jót végez felőlem. Elküld a mennyből és megtart engem: meggyalázza az engem elnyelőt. Elküldi Isten az ő kegyelmét és hűségét.”

2Sám 12,9-12 ■ „Miért vetted meg az Úr beszédét, oly dolgot cselekedvén, mely utálatos őelőtte? A hitteus Uriást fegyverrel ölted meg, és a feleségét magadnak vetted feleségül, magát pedig az Ammon fiainak fegyverével ölted meg. Most azért ne távozzék el a fegyver soha házadból, mivel megutáltál engem... Mert te titkon cselekedtél, de én az egész Izráel előtt és napvilágnál cselekszem azt.”

.....

.....

Az első szakaszt Dávid nevelésében a trónhoz vezető úton szerzett tapasztalatai jelentik. Józsefhez és Mózeshez hasonlóan hosszú előkészítő képzésben és fegyelmezésben részesült, hogy alkalmassá váljon magas pozíciója betöltésére. Ő is

már nagyon fiatalon csodálatos Isten-ismerettel és élő hittel rendelkezett, minden bizonnyal édesapja, Isai tanításainak és a prófétaiskoláknak köszönhetően.* Ez nyilvánvaló abból, ahogyan legyőzte Góliátot (1Sám 17. fej.). Az ezt követő rendkívüli népszerűség rossz hatással is lehetett volna Dávid jellemére, ezt a kísértést azonban Saul király üldözése szinte csírájában elfojtotta, és ebben ismét felismerhetjük Isten nevelőmunkáját (1Sám 18,6–9).

„Mindazok, akik őszinte szívvel szolgálják Istent, előkészítő képzést kapnak a bánat iskolájában. Minél mélyebb a bizalom és magasabb szintű a szolgálat, annál személyesebb a próba és szigorúbb a fegyelmezés. Amikor Saul haragja elől a pusztába menekült, Dávid minden emberi segítségtől elszakadt, és csakis Istenre támaszkodhatott. A pusztai élet bizonytalansága és nyugtalansága, a folytonos veszély, a szüntelen menekülés, a köréje gyülekező »mindenféle elnyomott, eladósdott és elkeseredett ember« jelleme mind-mind szigorú önfegyelmet igényelt tőle (1Sám 22,2). Ezek a tapasztalatok felébresztették és fejlesztették benne a képességet, hogy tudjon emberekkel bánni, együttérezzen az elnyomottakkal és gyűlölje az igazságtalanságot.

A várakozással teli, veszélyes évek során Dávid megtanulta, hogyan találjon vigaszt, bátorítást és életet Istennél. Megtanulta, hogy csak Isten hatalma által juthat a trónra, és csak az Ő bölcsességével kormányozhat bölcsen. **A próba és fájdalom iskolájában kapott képzés tette Dávidot képessé arra, hogy jogot és igazságot szolgáltatson egész népének (2Sám 8,15).**” (Ellen G. White: *Nevelés, Bibliai életrajzok/A szenvedés fegyelmező ereje c. fejelet*)

---

* Lásd ezzel kapcsolatban a IV. tanulmány 5. kérdését.

Dávid sajnos sokat szenvedett a bűnei következményeitől is, ami a második szakasza volt az életében Isten nevelőmunkájának. Ez sokkal keserűbb „iskola” volt, mint ártatlanul, az igazságért szenvedni, Isten jóváhagyásával és támogatásával. Nem véletlenül szól az apostoli intés: „Senki se szenvedjen közületek mint gyilkos vagy tolvaj, vagy gonosztevő, vagy mint más dolgába avatkozó, ha pedig mint keresztyén szenved, ne szégyellje, sőt dicsőítse azért Istent.” (1Pt 4,15–16)

„Noha Dávid megbánta bűnét, és az Úr megbocsátott és visszafogadta kegyelmébe, mégis learatta annak a magnak átkos gyümölcsét, melyet elvetett. Az őt és házát ért ítélet arról tanúskodik, hogy Isten gyűlöli a bűnt.

Eddig Isten gondviselése megvédte Dávidot ellenségei minden támadásától, és közvetlenül hatott Saul megfékezésére. De Dávid törvényszegése megváltoztatta Istenhez való viszonyát. Az Úr semmilyen módon sem szentesítheti a gonosztságot. Nem védhette meg Dávidot bűnének következményeitől, mint ahogy megvédte Saul haragjától.

Dávid nagyon megváltozott. Bűnösségének tudata és annak messze ható következményei lelkileg megtörték. Megalázottnak érezte magát alattvalói előtt. Befolyása meggyengült. Jólétét mindeddig az Isten parancsolatai iránti lelkiismeretes engedelmességének tulajdonították. De most alattvalói, miután tudomást szereztek bűnéről, szabadabban vétekkeztek. Saját családbeli tekintélye, fiaival szemben támasztott igénye, hogy tiszteljék és engedelmeskedjenek neki, meggyengült. Bűnének tudata hallgatásra készítette, amikor bűnöket kellett volna megrónia, és emiatt családjában sem tudott érvényt szerezni az igazságnak. Rossz példája befolyást gyakorolt a fiaira, és **Isten nem lépett közbe, hogy elhárítsa a következményeket. Engedte, hogy a dolgok természetes rendjük szerint alakuljanak, és Dávid**

súlyos büntetést szenvedjen el. Bár Dávid elbukott, de az Úr felemelte. Most még teljesebb összhangban élt Istennel és embertársaival, mint bukása előtt.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Dávid bűne és bűnbánata c. fejt.)

5 Hogyan készítette fel Isten Elizeust Illés szolgálatának átvételére?

2Kir 3,11 ■ „Itt van Elizeus, Sáfát fia, aki Illés kezeire vizet öntött.”

Vö. Lk 16,10 ■ „Aki hű a kevésen, a sokon is hű az; és aki a kevésen hamis, a sokon is hamis az.”

2Kir 2,6 ■ „Azután mondta neki Illés: Maradj itt, kérlek, mert az Úr engem a Jordán mellé küldött. De ő felelt: Él az Úr és a te lelked, hogy el nem hagyjak téged. És elmentek együtt mindketten.”

.....

.....

Elizeus nem tekintette megalázónak a szolgálatot, a legkisebb dolgokban is örömmel szolgált, például vizet öntött Illés kezére. Hű volt a kevésen, és Isten sokat bízhatott rá anélkül, hogy elbizta volna magát – ezért számos csodában is együtt munkálkodott vele az Ószövetségben egyedülálló módon (2Kir 2,18–22; 4,1–7; 4,32–36; 4,42–44; 5,10–14; 6,4–7).

Jézus földi szolgálatához hasonlóan áldás, adományozás, gyógyítás jellemezte Elizeus próféta szolgálatát. Az Illésen megnyugvó Lélek kettős mértéke Elizeus prófétának ezekben a cselekedeteiben is megnyilatkozott. Halottat támasztott, poklost gyógyított, kenyeret szaporított, mint később Jézus. Jó dolgot kért és kapott Illés elragadtatásakor, és ezt a jó adományt mindenkor istenfélelemben, emberszeretetben és önzetlen szolgál

latra használta fel. Illés többször is próbára tette Elizeust az elragadtatása előtt, de ő mindennél nagyobb kiváltságnak tekintette Isten szolgálatát, és nem fordult vissza a megkezdett útról.

„Eleinte nem kívántak Elizeustól nagy dolgokat, ám a hétköznapi teendők is tovább erősítették jellemét. Arról olvasunk a Szentírásban, hogy vizet kellett öntenie mestere, Illés kezére. Mint a próféta személyes segítőtje, hűségesnek bizonyult a kicsiny dolgokban, és közben nap mint nap erősödő céltudatossággal szentelte oda magát az Isten által kijelölt küldetésére.

Amikor az első elhívást kapta, elhatározása megpróbáltotta. Megfordult, hogy kövesse Illést, és azt a parancsot kapta a prófétától, hogy menjen haza. Fel kellett mérnie az árat, el kellett döntenie, hogy elfogadja vagy elutasítja a hívást. Elizeus azonban helyesen mérte fel a lehetőség értékét. **Semmilyen világi előnyért nem hagyta ki az alkalmat, hogy Isten hírnöke lehessen, illetve az Úr szolgálójával együtt dolgozhasson.**

Amint telt az idő és Illés felkészült az elváltozásra, Elizeus is készült arra, hogy átvehesse mestere szolgálatát. Ekkor újabb kemény próba várt rá. Szolgálati útján kísérve Illést, a próféta – mivel tudta, hogy a váltás közel van – minden állomáson felajánlotta neki, hogy forduljon vissza. »Maradj itt, kérlek, mert az Úr Béthelbe küldött engem« – mondta neki. Ám Elizeus már az első elhívásnál, a szántás idején is megtanulta, hogy ne adja fel és ne csüggedjen, így hát most sem téríthette el a céljától semmi. Amikor Illés felajánlotta neki, hogy forduljon vissza, a válasza mindig így hangzott: »Él az Úr, és a te felked, hogy el nem hagylak téged!« (2Kir 2,2)

Illés, ez a páratlan erővel bíró ember Isten eszköze volt hatalmas gonoszságok megakadályozására. A népet teljesen bűvkörébe vonó bálványimádást, amelyet Akháb és a pogány Jézabel támogatott, beszüntették. Baál prófétáit

megölték. Az események mélyen megdöbbsentették Izráel egész népét, és sokan visszatértek az igaz Isten tiszteletéhez. **Illés utódjaként olyan személyre volt szükség, aki óvatos, türelmes szóval tudja a biztos ösvényen vezetni Izráelt. Elizeust felkészítette erre az a nevelés, amelyet Isten irányítása alatt korai éveiben kapott.** A tanulság mindnyájunknak szól. Egyikünk sem tudhatja, mi Isten célja a fegyelmezéssel, de abban biztosak lehetünk: a kicsiny dolgokban mutatott hűség bizonyíték arra, hogy a nagy kihívást jelentő feladatokra is alkalmasak leszünk. Az életben minden tettünk tükrözi a jellemünket, és Isten csak arra fog nagyobb feladatokat bízni, aki a szerényebb dolgokban is becsületesen megáll »mint oly munkás, aki szégyent nem vall« (2Tim 2,15).” (Ellen G. White: *Nevelés, A Biblia hőseinek élete/Elizeus, aki minden apró dologban hűséges volt* c. feje.)

6 Hogyan ért célba Isten nevelőmunkája Manassé életében?

2Krn 33,1–10 ■ „Tizenkét esztendő volt Manassé, amikor uralkodni kezdett, és ötvenöt esztendeig uralkodott Jeruzsálemben. Gonoszul cselekedett az Úr szemei előtt a pogányok utálatosságai szerint, akiket az Úr Izráel fiai elől kiűzött... Elcsábította Júdát és Jeruzsálem lakóit, hogy még gonoszabban cselekedjenek, mint a pogányok, akiket az Úr kigyomlált Izráel fiai elől. Noha megszólította az Úr Manassét és az ő népét, de nem figyelmeztek reá.”

2Kir 21,16 ■ „Manassé nagyon sok ártatlan vért is kiontott, úgy, hogy Jeruzsálem mindenfelől megtelt vele, azon a vétkén kívül, amellyel vétekbe ejtette Júdát, gonoszul cselekedvén az Úr szemei előtt.”

2Krn 33,11–16 ■ „Reájuk hozta azért az Úr az asszíriabeli király seregének vezéreit, akik Manassét megfogták és

vasba vervén megkötözték két láncsal, és Babilóniába vitték. Mikor pedig nagy nyomorúságban volna, fohászzkodott az Úrhoz, az ő Istenéhez, és teljesen megalázta magát az ő atyái Istene előtt. Könyörögve hozzá megkegyelmezett neki, és meghallgatván könyörgését, visszahozta őt Jeruzsálembe, az ő országába. Akkor ismerte meg Manassé, hogy az Úr az [igaz] Isten... Eltávolította az idegen isteneket és a bálványt az Úr házából, és minden oltárt, amelyet az Úr házának hegyén és Jeruzsálemben emeltek, kihányatta azokat a városon kívül. Megépítette az Úr oltárát, és áldozott rajta hálaadó és dicsőítő áldozatokkal, és megparancsolta Júdának, hogy szolgáljanak az Úrnak, Izráel Istenének.”

.....

.....

Az Ószövetségben Manassé élettörténete az egyik legnagyobb evangélium. Látványosan igazolja Jézus szavait: „Minden bűn és káromlás megbocsáttatik az embereknek.” (Mt 12,31) Azonban féltelmetes olvasni a jó és a rossz hullámvását, a küzdelem hevességét a jó és a gonosz erők között Királyok és Krónikák könyveiben.

Akház, Manassé nagyapja „nem azt cselekedte, ami az Úrnak, az ő Istenének tetszett volna..., hanem Izráel királyainak útjukon járt, még a fiát is átvitte a tűzön, a pogányok utálatosságai szerint, akiket az Úr Izráel fiai előtt kiűzött. Ott áldozott és tömjénezett a magaslatokon és a halmokon, és minden zöld fa alatt.” (2Kir 16,2–4)

A fia, **Ezékias**, Manassé apja viszont „az Úrban, Izráel Istenében bízott, és őutána nem volt hozzá hasonló Júda minden királyai között, sem azok között, akik őelőtte voltak. Mert az Úrhoz ragaszkodott, el nem hajlott tőle, és megőrizte parancsolatait, amelyeket az Úr Mózesnek parancsolt. Vele volt az Úr mindenütt, és ahova csak ment, előmenetele volt.” (2Kir 18,5–7)

Utána került a trónra fia, **Manassé**, aki egyfajta „ellenreformációval” teljes mértékben visszaállította a nagyapja idején uralkodó állapotokat, és ha lehet, még fokozta azokat. Hosszú évtizedek teltek így el, és „noha megszólította az Úr Manassét és az ő népét, de nem figyelmeztek reá”. Isten azonban nem mondott le Manasséről, és a fogság nevelő fenyítéke végül elérte célját: **Manassé megalázta magát és megtért, beteljesítve Ezék 18,21–23 csodálatos ígérését: „Ha a gonosztevő megtér minden vétkéből, melyeket cselekedett, és megtartja minden parancsolataimat, s törvény szerint és igazságot cselekszik: élvén éljen, és meg ne haljon. Semmi gonoszságáról, amelyet cselekedett, emlékezés nem lesz; az ő igazságáért, melyet cselekedett, élni fog. Hát kívánva kívánom én a gonosz halálát? – ezt mondja az Úr Isten! Nem inkább azt, hogy megtérjen útjáról és éljen?”**

„Júda országa, amely Ezékiás egész idejében virágzó volt, Manassé gonosz uralkodásának hosszú éveit alatt újra mélyre süllyedt. A pogányság újjáéledt, és sok embert bálványimádásba vitt. »Manassé tévelygésbe vitte Júdát és Jeruzsálem lakóit, és még gonoszabb dolgokat követtek el, mint azok a népek, amelyeket kipusztított az Úr Izráel fiai elől.« (2Krn 33,9) Az előbbi nemzedékek dicsőséges világossága után a babona és tévelygés sötétsége következett. Súlyos bűnök támadtak, a zsarnokság, sanyargatás, minden jónak gyűlölete burjánzott. Elveszett a jogosság, győzött az erőszak.

De ezekben a veszedelmes időkben is voltak bizonyágtevői Istennek és az igazságnak. Ezékiás uralkodása idején a Júdát ért nehéz próbák sok embert szilárd jelleművé alakítottak. Ez a jellem most védőbástyaként állt az elharpózó gonoszság ellen. Az igazság és jogosság melletti bizonyágtevésük felkeltette Manassé és hatalmon levő társai haragját, akik a tetteiket rosszálló hang elnémításával akarták állandósítani aljasságaikat. »Manassé nagyon

sok ártatlan vért is ontott, amivel megtöltötte Jeruzsálemet egyik végétől a másikig.« (2Kir 21,16) Ésaiás az elsőik között vesztette életét.

Isten különleges dorgáló és ítéletet hirdető üzenettel bízott meg olyan embereket, akik Manassé uralkodása alatt üldözést szenvedtek. A próféták kijelentették, hogy Júda királya »utálatos dolgokat követett el, gonoszabbakat mindazoknál, amiket előtte elkövettek«. Gonoszsága miatt országa válsághoz közeledett. A lakosságot nemsokára fogságba vitték Babilonba, hogy ott ellenségének a prédája és martaléka legyen (2Kir 21,11–14). Az Úr azonban nem hagyja magukra azokat, akik az idegen országban Uruknek vallják meg Őt. Lehet, hogy súlyos szenvedés vár rájuk, de Isten megszabadítja őket az általa megszabott időben és módon. Akik bizalmukat teljesen Istenbe vetik, biztos menedéket találnak.

A próféták továbbra is hűségesen intettek és buzdítottak. Bátran szóltak Manasséhoz és népéhez. A bűnbe süllyedt Júda azonban gúnyolódott tanításukon. Isten megengedte, hogy asszír katonák csapata fogságba ejtse királyukat, ezzel jelezte, mi történik a néppel, ha továbbra sem akar megébrni. »Bilincsbe verték, és elvitték Babilonba«, ideiglenes fővárosukba. Ez a megpróbáltatás észre térítette a királyt. »Nyomorúságában kérlelte Istenét, az Urat, és igen megalázta magát ősei Istene előtt. És miután imádkozott hozzá, megkönyörült rajta, meghallgatta könyörgését, és visszavitte országába, Jeruzsálembe. Így tudta meg Manassé, hogy az Úr az Isten.« (2Kron 33,11–13)» (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Manassé és Jósias c. fej.)

Az e heti adomány az Eleki Vendégház munkáját támogatja.

Jézus nevelőmunkája a tizenkét tanítvány életében

„Igazságos Atyám! E világ nem ismert téged, de én ismertelek téged, és ők megismerik, hogy te küldtél engem. Megismertettem velük a te nevedet, és megismertetem, hogy az a szeretet legyen bennük, amellyel engem szeretted, és én is bennük legyek.” (Jn 17,25–26)

1 Csakis milyen közösségben, milyen személyes kapcsolatban valósulhat meg a valódi nevelés?

Mk 3,14 ■ „Választott tizenkettőt, hogy vele legyenek...”

Jn 1,14 ■ „Az Ige testté lett és lakozott közöttünk (és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét), aki teljes volt kegyelemmel és igazsággal.”

.....

.....

.....

Jézus a legtöbbet, a legjobbat adta a tanítványainak azzal, hogy vele lehettek három és fél éven át. Ő nem csak a kereszten „adta önmagát” (Eféz 5,2), hanem nyilvános szolgálata minden napján is odaadta az idejét, az erejét, valóban feláldozta önmagát mások javáért. Így a tanítványok közelről szemlélhették „kegyelemmel és igazsággal teljes” jellemének kiválóságát, dicsőségét (Jn 1,14).

„Jézus Krisztus módszereinek legteljesebb szemléltetését a tizenkét tanítvány képzéséről szóló leírásban találhatjuk. A Mester súlyos felelősséget bízott ezekre az emberekre. Kiválasztotta őket, hogy Lelkével mindnyájukat betöltse és alkalmassá tegye művének előbbre vitelére abban az időszakban, amikor neki majd távoznia kell a Földről. **Mindenkinél inkább részesülhettek a Jézussal való szoros közösség áldásaiban. Kiválasztott munkatársait Megváltónk személyes kapcsolat útján tanította.**

»Az élet megjelent, láttuk és tanúbizonyságot teszünk róla« – jegyezte fel János apostol, a szeretett tanítvány (1Jn 1,2).

A valódi nevelés során csakis ilyen közösségben lehet az életadó erőt továbbadni, amelyben elme az elmével, szív a szívvel, az emberi az istenivel kapcsolódik össze. Élet csak életből fakadhat.

Tanítványai képzésekor Megváltónk azt a nevelési módszert alkalmazta, amelyet már kezdetben megalapított. Családját az először kiválasztott tizenkét ember alkotta, és még néhányan, akik időről időre segítőként csatlakoztak hozzájuk. Vele voltak a házban, az asztalnál, a mezőn. Társai voltak utazásai során, együtt élték át a próbákat, a nehézségeket és – amennyire tőlük telt – a munkájában is részt vettek.

A Mester néha a domboldalon tanította őket, máskor a tóparton, halászcsonakban vagy éppen útközben. Amikor a sokasághoz beszélt, mindig ők alkották a belső kört. A lehető legközelebb húzódtak hozzá, hogy egy szavát se mulasszák el. Figyelmes hallgatók voltak, teljes szívből vágytak arra, hogy megértsék azokat az igazságokat, amelyeket majd szerte a világon, minden korban hirdetni kell.” (Ellen G. White: *Nevelés, Jézus módszereinek szemléltetése* c. fej.)

2 Milyen területekre terjedt ki Jézus nevelőmunkája? (A felsorolás tovább bővíthető, kiegészíthető.)

E második pontot főként otthoni tanulmányozásra szántuk, és erre nagyon hasznos! A közös átvételénél viszont ne idézzük az igéket alpontonként, hanem egyszerűen csak soroljuk fel, mi mindenre helyezett hangsúlyt Jézus a tanítványok nevelése során. Röviden hozzáfűzhetjük még ehhez, ha valami személyesen érintett vagy megragadta a figyelmünket.

a) Hogyan nevelte Jézus a tanítványokat arra, hogy minden vitás kérdésben és nehéz élethelyzetben, próbában az Igéhez forduljanak tanácsért, vezetésért, eligazításért?

Mt 12,3. 5 ■ „Nem olvastátok-e, mit cselekedett Dávid, mikor megéhezett ő és akik vele voltak?... Vagy nem olvastátok-e a törvényben, hogy szombatnapon megtörik a papok a szombatot a templomban, és nem vétkeznek?

Mt 19,4 ■ „Nem olvastátok-e, hogy a teremtő kezdettől fogva férfiúvá és asszonnyá teremtette őket?”

Mk 12,26 ■ „A halottakról pedig, hogy feltámadnak, nem olvastátok-e Mózes könyvében, a csipkebokornál, hogy mi módon szólott neki Isten, mondván: Én vagyok Ábrahám Istene, Izsák Istene, és Jákob Istene.”

Lk 10,26 ■ „A törvényben mi van megírva, mint olvasod?”

.....

.....

.....

Tanítványai figyelmét Jézus ismételten az Írásokra irányította, amelyek az Ő távozása után is velük lesznek, és amelyekből minden kérdésükre választ kaphatnak.

„Krisztus tanítása az egész világnak szólt. **Nem lehet olyan körülmény, olyan válság az emberek életében, amelyre ne találánánk Jézus tanításaiban valamilyen útmutatást.** Szava nemcsak az emberiségért, de az emberiséghez is szólt. A kisgyermekhez az élet ártatlan hajnalán, a kíváncsi, nyughatatlan ifjúhoz, az élete teljében lévő felnőttökhöz, aki az élet felelősségét és terhét hordozza, a legyengült és megfáradt idősökhöz – üzenete mindenkihez szólt, az emberiség nagy családjához mindenhol és minden időben. Tanításában felölelte a földi lét és az örökkévalóság dolgait, a látható és láthatatlan történések közötti összefüggéseket, a mindennapi lét múltó eseményeit és az eljövendő élet ünnepélyes kérdéseit egyaránt.” (Ellen G. White: *Nevelés, Az Istentől küldött tanító* c. fej.)

b) Hogyan próbálta Jézus ismételtén arra nevelni a tanítványokat, hogy „lépjenek túl” nemzeti és vallási előítéleteiken?

Jn 4,9 ■ „Mondta azért neki a samáriai asszony: Hogy kérsz inni zsidó létedre éntőlem, aki samáriai asszony vagyok?! Mert a zsidók nem barátkoznak a samáriaiakkal.”

Lk 10,33 ■ „Egy samaritanus pedig az úton menvén, odaért, ahol az volt, és mikor azt látta, könyörületességre indult.”

.....
.....

„Jézus nemcsak átlépte a zsidók és a samaritanusok közötti nemzeti és vallási korlátokat, hanem számára egyáltalán nem is léteztek azok az előítéletek, amelyek kölcsönös ellenségeskedést hoztak létre a zsidók és a samaritanusok között. Tudatosan igyekezett lerombolni ezeket tanítványaiban és hallgatóiban is. Ezt

munkálta azzal, hogy honfitársaival ellentétben utazásai során nem kerülte el Samáriát (Jn 4. fej.), valamint az irgalmas samaritanus példázatának elmondásával is (Lk 10. fej.). Az evangéliumi leírás utal rá, hogy a Mesterük iránti tisztelet visszatartotta a tanítványokat attól, hogy ellenvetést tegyenek, vagy rákérdezzenek Jézus magatartására, noha nagyon meglepte őket (Jn 4,27). Sokáig tartott azonban, amíg teljesen meg tudták érteni Jézus szemléletét és lelkületét, sőt követni is tudták Őt az előítéletmentes és igaz szeretetből való missziószolgálatban a samaritanusok között (Lk 9,51–56, vö. Ap csel 8,5–6. 8. 14. 25).” (Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, Sola Scriptura Teológiai Főiskola, jegyzet, 2004, 82–83. o.)

c) Hogyan nevelte Jézus a tanítványokat arra, hogy az élet igazi célja a szolgálat?

Lk 22,25–27 ■ „A pogányokon uralkodnak a királyaik, és akiknek azokon hatalmuk van, jötevéknek hívatnak. De ti nem úgy: hanem aki legnagyobb köztetek, olyan legyen, mint aki legkisebb; és aki fő, mint aki szolgál. Mert melyik nagyobb, az-e, aki asztalnál ül, vagy aki szolgál? Nemde aki asztalnál ül? De én köztetek olyan vagyok, mint aki szolgál.”

Lk 9,23–24 ■ „Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét mindennap, és kövessen engem. Mert aki meg akarja tartani az életét, elveszíti azt; aki pedig elveszíti az életét énérétem, az megtartja azt.”

Vö. Jn 12,24–25; Mt 25,31–40

.....

.....

„Az önző élet ahhoz a gabonamaghoz hasonlít, amelyet elfogyasztanak, eltűnik, de nem sokszorozódik meg. Az ember állandóan munkálkodhat, gyűjthet a maga számára,

tervezgethet, gondolkozhat és fáradozhat gyönyört nyújtó jólétén, de élete elmúlik és semmi maradandót se hagy maga után. Az önzés törvénye a pusztulás törvénye. Azok viszont, akik az Úrral együtt hordozták az önmegtagadás keresztjét, osztozni fognak az Ő dicsőségében is.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A külső udvarban c. fejj.)

d) Hogyan nevelte Jézus a tanítványokat arra, hogy ne bízzanak a saját lelki készségükben, hanem Istenhez forduljanak erőért, segítségért?

Mt 19,25-26 ■ „A tanítványok pedig ezeket hallván, felettébb álméltak, mondván: Kicsoda üdvözülhet tehát? Jézus pedig rájuk tekintvén, mondta nekik: Embereknél ez lehetetlen, de Istennel együtt minden lehetséges.”

Mt 26,41 ■ „Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértetbe ne essetek, mert jóllehet a lélek kész, de a test erőtlen.”

Jn 15,4-5 ■ „Maradjatok énbennem, és én is tibennetek. Milyenképpen a szőlővessző nem teremhet gyümölcsöt magától, hanem ha a szőlőtőkén marad, akképpen ti sem, hanem ha énbennem maradtok. Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki énbennem marad, én pedig őbenne, az terem sok gyümölcsöt: mert nélkülem semmit sem cselekedhettek.”

.....

.....

Jézus határozottan nevelte a tanítványokat, ismételten felhívta a figyelmüket: a készségük önmagában nem elég arra, hogy ne csak alkalmanként, hanem kitartóan, maradandóan jól cselekedjenek. Kijelentését nem érthették félre: „nélkülem semmit sem cselekedhettek”. Isteni segítség nélkül, pusztán emberi erővel lehetetlen az üdvösségre alkalmas élet és jellem elérése.

e) Hogyan nevelte Jézus a tanítványokat arra, hogy minden emberben lássák meg az értéket, a „végtelen lehetőségeket”?

Jn 8,11 ■ „Én sem kárhoztalak: eredj el, és többé ne vétkezzél!”

Mt 11,19 ■ „Eljött az Emberfia, aki eszik és iszik, és ezt mondják: Íme a nagy étkű és részeges ember, a vámszedők és bűnösök barátja!”

Lk 15,1-2 ■ „Közelegtek pedig őhöz a vámszedők és a bűnösök mind, hogy hallgassák őt. Zúgolódtak a farizeusok és az írástudók, mondván: Ez bűnösöket fogad magához, és velük együtt eszik.”

Vö. Ezék 37,1–14

.....

.....

„Ő minden emberi lényben végtelen lehetőségeket látott. Látta bennük, mivé válhatnak az Ő kegyelme által, amikor »az Úrnak, a mi Istenünknek jó kedve [szépsége]« meglátszik rajtuk (Zsolt 90,17). Mivel reménységgel tekintett az emberekre, bennük is reményt ébresztett. Bizalommal volt irántuk, így az ő szívükben is bizalom támadt. Önmagát mutatta be mint az ember valódi eszményét, és mindazokban, akik vele találkoztak, vágy és hit ébredt, hogy hozzá hasonlóvá váljanak. Az Ő jelenlétében a megvetett, elbukott férfiak és nők ráeszméltek, hogy még mindig emberek, és vágytak arra, hogy méltónak bizonyulhassanak Jézus figyelmére.

Számos olyan ember szívében keltett új impulzusokat, akik korábban teljesen érzéketlenek voltak a szent dolgok iránt. Sok csüggedt ember előtt nyílt ki az új élet lehetőségének ajtaja.” (Ellen G. White: *Nevelés, Az Istentől küldött tanító* c. fej.)

3

Hogyan ért célba Jézus nevelőmunkája János apostol életében?

Lk 9,51–55 ■ „Történt pedig, amikor az idő elközelgett, hogy Ő felvitessék, eltökélte magát, hogy Jeruzsálembe megy. Követeket küldött az Ő orcája előtt, és azok elmenvén, bementek egy samaritánus faluba, hogy neki szállást készítsenek. De nem fogadták be őt, mivelhogy Jeruzsálembe ment. Mikor pedig ezt látták a tanítványai, Jakab és János, mondták: Uram, akarod-e, hogy mondjuk, hogy tűz szálljon alá az égből, és eméssze meg őket, mint Illés is cselekedett? De Jézus megfordulva, megdorgálta őket, mondván: Nem tudjátok, milyen lélek van bennetek: mert az Emberfia nem azért jött, hogy elveszítse az emberek lelkét, hanem hogy megtartsa. Elmentek azért más faluba.”

Mk 10,35–40 ■ „Hozzá járultak Jakab és János, a Zebedeus fiai, ezt mondván: Mester, szeretnénk, hogy amire kérünk, tedd meg nekünk. Ő pedig mondta nekik: Mit kívántok, hogy tegyek veletek? Azok pedig mondták neki: Add meg nekünk, hogy egyikünk jobb kezed felől, másikünk pedig bal kezed felől üljön a te dicsőségben.”

1Jn 4,7–8 ■ „Szeretteim, szeressük egymást, mert a szeretet Istentől van, és mindaz, aki szeret, Istentől született, és ismeri Istent. Aki nem szeret, nem ismerte meg Istent, mert Isten szeretet.”

.....

.....

Jézus viszonyulása Jánoshoz teljes összhangban volt a tanításaival. „Túllátott” erőszakos, bosszúálló és becsvágyó megnyilvánulásain, nem azonosította őt ezekkel. Azonban nem véletlen, hogy a „mennydörgés fia” nevet adta neki és testvé-

rének, Jakabnak, mert ez mindig emlékeztethette őket arra, „milyenek voltak...”, de megmosattattak, megszenteltettek és megigazítottak az Úr Jézus nevében és a mi Istenünk Lelke által” (1Kor 6,11).

„Péter, Jakab és János minden lehetőséget megragadott, hogy közel lehessen Mesteréhez, és Jézus sohasem küldte el őket. A tizenkettő közül velük volt a legszorosabb kapcsolata. Jánosnak ennél egy kicsit még szorosabb kötődésre volt szüksége, és azt is elérte. A Jordán partján tartott első találkozó alkalmával, amikor András – Jézusról hallván – elsietett, hogy szóljon a testvérének, János csöndben ült és csodálatos témákról elmélkedett. Követte a Megváltót, mindig buzgó, odaadó hallgató volt. Mégsem volt hibátlan a jelleme. Nem volt szelíd, álmodozó vallási rajongó. Őt és testvérét a mennydörgés fiaiként ismerték (Mk 3,17). **János büszke, becsvágyó, versengő férfi volt, de szíve mélyén a mesteri Tanító meglátta a buzgó, őszinte, szeretetteljes lelkületet.** Megfeddte önző vágyait, letörte nagyravágyó törekvéseit, megpróbálta hitét; viszont kinyilatkoztatta előtte, mi is az, amire lelke igazán vágyik: a szentség szépségét, szeretetének átformáló erejét. »Megjelentettem a te nevedet az embereknek, akiket e világból nékem adtál« – jelentette ki Jézus (Jn 17,6).

János természete szerint nagyon vágyott a szeretetre, az együttérzésre, a közösségre. Közel húzódott Jézushoz, mellette foglalt helyet, hozzá hajolt. Ahogy a virág szívja magába a napsugár melegét és a harmatot, úgy itta ő is az isteni fényt és életet. **Csodálattal és szeretettel szemlélte a Megváltót, egészen addig, amíg egyetlen vágya a Krisztushoz való hasonlóság és a vele való szoros közösség lett, jelleme pedig Mesterének jellemét tükrözte vissza.**” (Ellen G. White: *Nevelés*, Jézus módszereinek szemléltetése/Krisztus átformáló hatalma c. fejelet)

4 Hogyan foglalkozott Jézus Péterrel? Hogyan nevelte, hogyan küzdött érte tagadása előtt és után?

Lk 22,31–34 ■ „Mondta pedig az Úr: Simon! Simon! Íme, a Sátán kikért titeket, hogy megrostáljon, mint a búzát. De én imádkoztam érted, hogy el ne fogyatkozzék a hited: te azért idővel megtérve, a te atyádfiait erősítsed. Ő pedig mondta neki: Uram, teveled kész vagyok mind tömlöcre, mind halálra menni! És ő mondta: Mondom neked, Péter, ma nem szól addig a kakas, míg te háromszor meg nem tagadod, hogy ismeresz engem.”

Mt 26,31–35 ■ „Akkor mondta nekik Jézus: Mindnyájan ezen az éjszakán megbotránkoztok énbennem. Mert meg van írva: Megverem a pásztort, és elszélednek a nyáj juhai. De feltámadásom után elöttetek megyek majd Galileába. Péter pedig feelve, mondta neki: Ha mindnyájan megbotránkoznak is tebenned, én soha meg nem botránkozom. Mondta neki Jézus: Bizony mondom néked, ezen az éjszakán, mielőtt megszólal a kakas, háromszor megtagadsz engem. Mondta neki Péter: Ha meg kell is veled halnom, meg nem tagadlak téged. Hasonlóképpen szölkáltak a többi tanítványok is.”

Lk 22,61–62 ■ „Hátrafordulva az Úr, tekintett Péterre. És megemlékezett Péter az Úr szaváról, amit neki mondott: Mielőtt a kakas szól, háromszor megtagadsz engem. És kimenvén Péter, keservesen sírt.”

Mk 16,7 ■ „Menjetek el, mondjátok meg az ő tanítványainak és Péternek, hogy elöttetek megy Galileába...”

Lk 24,33–34 ■ „Felkelvén azon órában, visszatértek Jeruzsálembe, és egybegyűlve találták a tizenegyet..., akik ezt mondták: Feltámadott az Úr bizonynal, és megjelent Simonnak!” (Vö. 1Kor 15,3–5)

Jn 21,15–17 ■ „Mikor aztán megebédelték, mondta Jézus Simon Péternek: Simon, Jónának fia, jobban szeretsz-e

engem ezeknél? Mondta neki: Igen, Uram, te tudod, hogy szeretlek téged! Mondta neki: Legeltesd az én bárányaimat! Mondta neki ismét másodszor is: Simon, Jónának fia, szeretsz-e engem? Mondta neki: Igen, Uram, te tudod, hogy én szeretlek téged. Mondta neki: Őrizd az én juhaimat! Mondta neki harmadszor is: Simon, Jónának fia, szeretsz-e engem? Megszomorodott Péter, hogy harmadszor is mondta neki: Szeretsz-e engem? És mondta neki: Uram, te mindent tudsz, te tudod, hogy én szeretlek téged. Mondta neki Jézus: Legeltesd az én juhaimat!”

.....

.....

Csodálatos, ahogy Jézus szeretettel óvta, figyelmeztette Pétert a rá leselkedő veszélyre, és amikor bekövetkezett a tragédia, a leghalványabban sem érezte vele azt, hogy „ugye én megmondtam”. Ehelyett szeretettel nevelte, erősítette tanítványát, és a súlyos önvádakkal szemben is „helyreállította” őt és tanítványságát.

„Egyik tanítvány története sem szemlélteti jobban Jézus Krisztus képzési módszerét, mint Péter élettörténete. Mivel vakmerő, durva, magabízó, gyors felfogású, azonnal reagáló, hirtelen haragú, bosszúálló, ám nagylelkűen megbocsátó volt, Péter gyakran hibázott, és ezért gyakran kapott feddést is. Az Írás azonban ugyanolyan határozottan hangsúlyozza elismerő szavakkal azt is, hogy Péter melegszívű, hűséges és odaadó volt Krisztus iránt. **A Megváltó türelmesen, szeretettel bánt féktelen tanítványával, hogy megfékezze önteltségét, és aláza, engedelmességre, bizalomra tanítsa. Péter azonban csak részben tanulta meg a leckét. A magabiztosságot nem tépte ki gyökerestől a szívéből.**

Péter tapasztalata mindnyájuk számára nagy lecke volt. A magabízó ember számára a próba egyenlő a vereséggel. Az el nem hagyott bűn biztos következményét Krisztus sem tudta megakadályozni, de kezét kinyújtotta, hogy megmentse tanítványát, amikor a hullámok már már átcsaptak a feje fölött. Így ölelte át később mentő szeretetével is, amikor lelkét fenyegették a mély víz örvényei. Pétert saját dicsekvő szavai vitték egyre közelebb a szakadék széléhez, amikor már a romlás fenyegette. Újra és újra hallotta a figyelmeztetést: »...te megtagadod, hogy ismeresz engem.« (Lk 22,34) Péterből a szomorúság és a szeretet szólt, amikor kimondta a vallomást: »Uram, veled kész vagyok mind tömlőcre, mind halálra menni!« (Lk 22,33), és **ekkor a Mester, aki olvasott a szívében, olyan üzenetet közölt vele, amit akkor még nem értékelt eléggé, de a gyorsan leszálló sötétségben már reménysugárként ragadott meg.** »Simon! Simon! Ímé a Sátán kikért titeket, hogy megrostáljon, mint a búzát, de én imádkoztam érted, hogy el ne fogyatkozzék a hited: te azért idővel megtérvén, a te atyádfiait erősítsed.« (Lk 22,31-32)

Amikor Péter a főpap palotájának udvarán kiejtette tagadó szavait, amikor a Megváltó szánakozó, szeretetteljes, szomorú tekintete felébresztette szívében a szeretetet és a hűséget, s kifutott a kertbe, ahol korábban Krisztus imádkozott sírva, amikor bűnbánó könnyei ugyanazokra a rögökre hulltak, amelyeket Jézus vérének cseppjei is áztattak, akkor jutottak eszébe és jelentettek támaszt számára a Megváltó szavai: »Imádkoztam érted, hogy idővel megtérvén, a te atyádfiait erősítsed.«

Ha Jézus tekintete abban a keserves pillanatban nem gyengéd részvétellel, hanem szemrehányással lett volna tele, ha Péter bűnének megjövendölésekor nem fűszerezte volna reménységgel az üzenetet,

akkor vajon milyen sűrű sötétség borult volna most a tanítvány lelkére? Milyen szörnyű kétségbeesés kerítette volna hatalmába meggyötört szívét! Abban a kegyetlen órában, amikor annyira gyűlölte önmagát, mi tartotta volna vissza attól, hogy a Júdás által kitaposott ösvényre lépjen? Bár Jézus nem tudta megóvni tanítványát ettől a gyötrelemtől, mégsem hagyta magára keserőségében. Az Ő szeretete sosem lankad, sem el nem múlik.

János is ott őrködött Jézus közelében a kihallgatás során, ő is ott állt a kereszt lábánál, és a tizenkettő közül ő lépett be először a sírboltba a feltámadás reggelén, mégsem őt említi Krisztus név szerint feltámadása után, hanem Pétert. »...mondjátok meg a tanítványainak és Péternek, hogy előtettek megy Galileába, ott meglátjátok őt, amint megmondta néktek« – adta át az angyal az üzenetet (Mk 16,7).

Amikor Krisztus utoljára találkozott tanítványaival a tó partján, Pétert háromszor tette próbára a kérdéssel: »Szeretsz-e engem?« Péter ekkor kapta vissza helyét a tizenkét tanítvány között, valamint megbízatását is. Legeltetnie kellett az Úr nyáját. Végül Jézus még utoljára ezt parancsolta neki: »Kövess engem!« (Jn 21,17-22) **Most már igazán tudta értékelni ezeket a szavakat. Azt is megértette, mire akarta Krisztus tanítani őket, amikor középre állított egy kisgyermeket, és arra utasította őket, legyenek hasonlók hozzá. Mivel alaposabban megismerte mind a saját gyengeségét, mind Krisztus erejét, már készségesen tudott bízni és engedelmeskedni. Krisztus erejével tudta követni Mesterét. Péter jellemének átalakulása Jézus Krisztus szelíd szeretetének csodája volt. Életre szóló lecke ez mindazok számára, akik a legfőbb Tanító nyomdokaiban szeretnének járni.**” (Ellen G. White: *Nevelés, Jézus módszerei*nek szemléltetése/Gyengéből erős c. fej.)

5 Miért nem érhetett célba Jézus nevelőmunkája Júdás esetében? Milyen tanulságokat vonhattak le ebből a tanítványok?

Mt 23,37 ■ „...hányszor akartam... és te nem akartad.”

2Kor 3,17 ■ „Az Úr pedig a Lélek, és ahol az Úrnak Lelke, ott a szabadság.”

Jn 18,36 ■ „Az én országom nem e világból való.”

.....

.....

A Biblia nem támasztja alá az *üdvuniverzalizmus* eszméjét, amely szerint végül minden ember üdvözülni fog, mivel Isten túlságosan jó ahhoz, hogy bárkit is elveszítsen. Ezt a tanítást a Biblia szívének mondott Jn 3,16 is cáfolja. Minden egyes ember üdvözülhet, illetve elveszhet. Júdás története a leghatalmasabb felhívás mindannyiunk számára, mivel sajnos azt mutatja, hogy nagy kiváltságok, nagy világosság ellenében is lehet sorozatosan rossz döntéseket hozni, és végül elveszni. Sátán Isten közvetlen közelében fordult szembe Teremtőjével, míg Júdás Jézus tanítványaként tette ugyanezt. Sajnos a végső soruk is hasonló lesz.

„Júdás a kibékíthetetlen szembenállás képviselője volt a tanítványok között. Azért csatlakozott Jézus követőjéhez, mert vonzotta a Megváltó személyisége és élete. **Őszintén vágyott arra, hogy megváltozzon, és remélte, hogy ez be is következik, ha Jézussal közösségben marad. Ám ez a vágy nem volt elsőrendű az életében. Leginkább az a reménykedés irányította, hogy a Krisztus által megalapítandó új birodalomban milyen nagyszerű kiváltságok várnak majd rá.** Habár felismerte Krisztusban az isteni erőt, Júdás nem

rendelte alá magát az irányításnak. Továbbra is saját nézeteihez és véleményéhez ragaszkodott, folyton kritizált és kárhoztatott másokat. Jézus Krisztus indítékai és tettei gyakran felülmúlták felfogóképességét, kételyt és nemtetszést váltottak ki belőle. Kételkedése és becsvágya átragadt a tanítványokra is. Az elsőségért folytatott vetélkedésnek és a Krisztus módszereivel szemben megfogalmazott kritikának legtöbbször Júdás adta meg az alaphangot.

Jézus látta, hogy a feddés csak még inkább megkeményítene Júdás szívét, ezért tartózkodott attól, hogy nyíltan a szemébe mondja hibáit. **Azáltal próbálta Júdás kicsinyes önzését gyógyítani, hogy nap mint nap kimutatta iránta önfeláldozó szeretetét.** Tanításában olyan elveket szemléltetett, amelyek a tanítványok énközpontú vágyainak egészen a gyökeréig hatottak. Újabb és újabb példákat mondott el nekik, és Júdás sokszor ráébredt, hogy éppen az ő jellemét vázolja fel és az ő bűnére mutat rá, mégsem adta át magát Istennek.

Mivel folyamatosan ellenállt a kegyelem kérlelésének, a gonosz árja végül elsodorta. Júdás egy burkolt feddésen feldühödve (Jn 12,3–8; Mt 26,14–16) és nagyratörő álmai meghiúsulása miatt keseregve megadta magát a kapzsiság démonának, és elhatározta, hogy elárulja Mesterét. Az utolsó vacsora helyszínéről, amit Krisztus jelenlétének öröme és a halhatatlan reménység fénye ragyogott be, elindult gonosz tervét megvalósítani a külső sötétségre, ahol már nem volt több remény. »Eleitől fogva tudta Jézus, kik azok, akik nem hisznek, és ki az, aki elárulja őt« (Jn 6,64), annak ellenére azonban, hogy mindent tudott előre, mégsem tartotta vissza szeretetének ajándékát és kegyelmes kérlelését.

Látta, milyen veszélyben van Júdás, ezért közel vonta magához, befogadta kiválasztott, bizalmas tanít-

ványainak belső körébe. Amint napról napra egyre súlyosabban nehezedett rá munkájának terhe, ráadásként viselnie kellett Júdás makacs, gyanakvó, alattomos lelkületét is. Jézus azon dolgozott, hogy kiegyensúlyozza tanítványai szívében ezt a folyamatos, titokzatos és kifinomult ellenkezést. **És mindezt azért tette, hogy az önmagát romlásba sodró lélek biztosan ne nélkülözze a megmentő befolyást!** »Sok vizek el nem olthatnák e szeretetet, a folyóvizek sem boríthatnák azt el«; »mert erős a szeretet, mint a halál« (Én 8,7. 6).

Krisztus Júdásért végzett szeretetmunkája eredménytelen maradt. **A tanítványok számára azonban életre szóló lecke volt. A szelídségnek és a hosszútűrésnek ez a példája örökre megváltoztatta viszonyulásukat a megkísértettek és az elbukottak iránt.** Más tanulságokat is levonhattak az esetből. A tizenkét tanítvány a felszentelésekor nagyon vágyott arra, hogy Júdás is köztük legyen, és bekerülését a körbe úgy értékelték, mint ígéretes lépést. Júdás szorosabb kapcsolatban volt a világgal, mint ők, jó hírnévnek örvendett, nagyszerű ítélő- és szervezőképességgel rendelkezett, és mivel tisztában volt saját képességeivel, a tanítványokat is rávette, hogy hasonlóképpen értékeljék őt. **Ám a módszerek, amelyeket be akart illeszteni Krisztus munkájába, világi elvek alapján működtek. Céljuk az volt, hogy a világban szerezzenek elismerést, dicsőséget, és a földön alapítsanak birodalmat. Ezen vágyak kibontakozása Júdás életében segített a tanítványoknak megérteni, milyen éles ellentét van az önfelmagasztalás elve és Krisztus alázatra, önfeláldozásra intó elvei között, amelyek a lelki ország alapelvei. Júdás sorsában láthatták, mire vezet az öncélú életvezetés.**” (Ellen G. White: *Nevelés, Jézus módszereinek szemléltetése/Szeretetteljes lecke c. fej.*)

6 Mivel vált teljessé a tizenkét tanítvány életében végzett krisztusi nevelőmunka?

Ap csel 1,8 ■ „Vesztetek erőt, miután a Szentlélek eljő reátok: és lesztek nekem tanúim úgy Jeruzsálemben, mint az egész Júdeában és Samariában, és a földnek mind végső határáig.”

Ap csel 2,1-4 ■ „Amikor a pünkösöd napja eljött, mindnyájan egy akarattal együtt voltak. Történt nagy hirtelenséggel az égből mintegy sebesen zúgó szélnek zendülése, és betöltötte az egész házat, ahol ültek. Megjelentek előttük kettős tüzes nyelvek, és ült mindenikre azok közül. Megteltek mindnyájan Szentlélekkel, és kezdtek szólni más nyelveken, amint a Lélek adta nekik szólniuk.”

„Isten Fia, akit a mennyekben felmagasztaltak, hűségesen teljesítette ígéretét földi követői életében. Elfoglalta Isten jobbán a királyi széket, és ezt a Földön az jelezte, hogy tanítványaira kitöltetett a Szentlélek. **Krisztus munkája nyomán a tanítványok érezték, hogy szükségük van a Lélekre, és a Lélek tanítása által megkapták képzésük utolsó részét, majd elkezdték küldetésük teljesítését.** Többé nem voltak tudatlanok. Már nem egymástól független vagy egymásnak ellentmondó, vitázó személyekként léteztek. Egyek voltak akaratban, értelemben és léleken. Krisztus töltötte be gondolataikat. Egyetlen céljuk az Ő országának építése volt. Gondolkodásukban és jellemükben hasonlóvá váltak Mesterükhöz, és az emberek »meg is ismerték őket, hogy a Jézussal voltak« (Ap csel 4,13).

Ekkor Krisztus dicsősége olyan erővel nyilvánult meg, amelyet halandó ember még sohasem láthatott. Tömegek

vallották magukat a Megfeszített követőinek, olyan férfiak és nők is, akik korábban gyalázták az Ő nevét és megvetették hatalmát. **Isten Lelkének irányításával a Krisztus által kiválasztott alázatos tanítványok munkája megrázta a világot.** Az evangélium egyetlen generáció életideje alatt eljutott minden nemzethez. Krisztus a Szentlelket küldte el maga helyett első munkatársai mellé, és Őt bízta meg ma is, hogy legyen a tanácsadónk. Ezt ígéri nekünk is: »Íme, én veletek vagyok minden napon, a világ végezetéig.« (Mt 28,20)

Ha a nevelés munkája során ugyanannak a Léleknek a jelenlétét vesszük igénybe, akkor ugyanazokat az eredményeket várhatjuk, mint amilyenekről a régi időkben olvastunk. A valódi nevelésnek ez a célja, hiszen Isten ennek a munkának az elvégzését várja tőlünk.” (Ellen G. White: *Nevelés*, Jézus módszereinek szemléltetése/Szeretetteljes lecke c. fejelet.)

---

*Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.
– Hozzájárulás a 2021-es táborok bérleti díjaihoz és költségeihez.*

A szombat szerepe Isten nevelőmunkájában

Isten a negyedik parancsolattal, a szombat megünneplésével a leglényegesebb dolgokra akar bennünket nevelni, megtanítani. Fontosságát, jelentőségét nem tudjuk kellően felmérni. „A szombatot nemcsak mint törvényes követelményt kell megtartanunk. Igyekezzünk megérteni a szombatnak az élet minden területére kiterjedő lelki vonatkozását.” (*Bizonyságtételek*, VI. köt., 349. o.) E heti tanulmányunkban azt gondoljuk át, mi mindenre kíván tanítani minket Teremtőnk a szombat megünneplése által.

1 Mit szeretne Isten kitörölhetetlenül az emlékezetünkbe vésni a szombat megünneplése által?

2Móz 20,8–11 ■ „Megemlékezzél a szombatnapról, hogy megszenteljed azt... Mert hat napon teremtette az Úr az eget és a földet, a tengert és mindent, ami azokban van...”

2Móz 31,13 ■ „Te szólj Izráel fiainak, mondván: Az én szombatimat bizony megtartsátok, mert jel az közöttem és köztetek nemzetségről nemzetségre, hogy megtudjátok, hogy én vagyok az Úr, aki titeket megszenteltek.”

5Móz 5,11–15 ■ „Vigyázz a szombat napjára, hogy megszenteld azt, amiképpen megparancsolta néked az Úr, a te Istened. És megemlékezzél róla, hogy szolgálta voltál Egyiptom földjén, és kihozott onnan téged az Úr, a te Istened erős kézzel és kinyújtott karral. Azért parancsolta néked az Úr, hogy a szombat napját megtartsad.”

2Kor 4,6 ■ „Isten, aki szólt: sötétségből világosság ragyogjon, ő gyújtott világosságot a szívünkben Isten dicsősége ismeretének Jézus Krisztus arcán való világotlatása végett.”

Ésa 66,22–23 ■ „Mert mint az új egek és az új föld, amelyeket én teremtek, megállnak előttem, szól az Úr, azonképpen megáll a ti magvatok és nevetek. És lesz, hogy hónapról hónapra és szombatról szombatra eljön minden test engem imádni, szól az Úr.”

.....

.....

A szombat a **teremtő** Isten imádatának napja. Megünneplése által állandóan emlékezetünkben akarja tartani, hogy világunkat és bennünket is Ő alkotott. De ezen túlmenően a bűn következtében „élőhalott” állapotba jutott emberi szíveket is egyedül Ő tudja újjáteremteni. Egyiptom a bűn jelképe is, ezért az egyiptomi szabadulás a bűn fogságából való szabadulást is jelképezi. Tehát az Úr azt szeretné, hogy ezen a napon különösképpen hálával emlékezzünk meg arról, hogy életet adott nekünk, és hálával emlékezzünk meg Óróla mint a bűnből kimenteni képes Istenről, aki teremtő hatalmánál fogva bennünket is megszabadít a bűn rabságából.

Minden korban fontos volt a szombat megünneplésével mind-
ezekre emlékeztetni az embert, de különösen nagy jelentősége van ennek a vég idején, a laodiceai korban. Jézus így mutatkozik be nekünk: „Ezt mondja az Ámen, a hű és igaz bizonyosság, Isten teremtésének kezdete” (pontosított fordításban: *fejedelme*), emlékeztetve bennünket arra, hogy „a nyomorult, nyavalyás, szegény, vak és mezítelen” állapotunkból minket is képes újjáteremteni.

Más vonatkozásban is fontos ez a bemutatkozás. Az utolsó időkre jellemző a teremtés tagadása, az evolúció elméletének tömegek részéről való elfogadása. A szombat megünneplése által Isten az emlékezetünkbe akarja vésni, hogy Ő a mi terem-

tőnk, aki a saját képére és hasonlatosságára formált bennünket. Izráel népét Isten jelek és csodák által hozta ki Egyiptomból, ezekben szintén az Ő teremő hatalmas nyilvánult meg. Mi is emlékezzünk ezen a napon az életünkben megtapasztalt isteni szabadításokra, csodákra!

A szombat előremutat a Föld újjáteremtésére is, amikor Istent majd együtt imádkozhatjuk a mennyei lényekkel, akiknek dicsőítésében a teremtésért mondott hála hangzik fel: „Mélto vagy, Uram, hogy végy dicsőséget, tisztességet és erőt, mert te teremtettél mindent, a te akaratodért vannak és teremtettek.” (Jel 4,11)

„Isten a világot hat szó szerinti nap alatt teremtette, és a hetedik szó szerinti napon megnyugodott minden munkájától, »melyet teremtve szerzett«. Így az embernek is hat munkanapot adott. Ámde Isten megszentelte pihenése napját, majd az embernek adta, hogy megtartsa, tartózkodjék minden világi munkától. Minthogy így a szombatot elkülönítette, Isten a világnak emlékünnepet adott. Nem a hét közül valamelyik napot, hanem megkülönböztetett napot, a hetedik napot adta. A szombat megtartása által ismerjük el Istent élő Istennek, mennyi és Föld teremőjének.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek a prédikátoroknak*, 136. o.)

„A szombat rávilágít a teremtés művére mint Isten hatalmas, megváltó erejének bizonyítékára. Az elvesztett édeni békére emlékeztet, és az Üdvözítő által helyreállított békéről beszél. A természetben minden az Ő hívását ismétli: Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterhelteketek, és én megnyugosztalak titeket.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 236. o.)

„A szombatnak mint a teremtés emlékünnepe az az igazi jelentősége, hogy állandóan arra emlékeztet, miért illet Istent imádat. Azért, mert Ő a Teremő, mi pedig a terem-

ményei. A szombat tehát Isten imádásának éppen a gyökerét érinti, mert semmilyen más intézmény nem tanítja ezt az igazságot ilyen meggyőzően. Isten imádásának igazi alapját – nem csupán a hetedik napnak, hanem minden istentiszteletnek – a Teremtő és teremtményei közötti különbségben kell keresni. Ezt sohasem szabad elfelejteni. Isten az Édenben azért rendelte el a szombatot, hogy az embert állandóan emlékeztesse erre az igazságra. Ameddig Istent azért imádjuk, mert Ő a teremtő, addig a szombat lesz ennek a jele és emlékeztetője. Ha a szombat egyetemes ünnep lett volna, az ember értelmével és szívével felfogta volna a Teremtőt, akit tisztelet és imádat illet, és soha senki nem lett volna bálványimádó, istentagadó vagy hitetlen. A szombat ünneplése az igaz Istenhez való hűségünk jele, ahhoz az Istenhez, aki teremtette a mennyet és a földet, a tengert és a vizek forrásait.” (Ellen G. White: *Korszakok nyomában*, 390. o.)

„A szombat, amely a világ számára annak jeléül adatott, hogy Isten a Teremtő, egyszersmind annak is jele, hogy Isten megszentel. Ugyanaz az erő, amely minden dolgot létrehozott, a lelkeket is újjáteremti Isten képére. Azok számára, akik valóban megszentelik a szombatot, a megszentelődés eszközévé válik ez a nap.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek a gyülekezeteknek*, 212. o.)

2 Mit tett Isten a teremtés hat napja után, és mire tanít ezzel bennünket?

1Móz 1,31 ■ „És látta Isten, hogy minden, amit teremtett, ímé igen jó. És lőn este és lőn reggel, hatodik nap.”

.....

.....

Isten a teremtés befejezésekor visszatekintett művére, és megállapította, hogy az „igen jó”. Ezzel példát adott arra, hogy ezen a napon csendesedjünk el, tekintsünk vissza az elmúlt hétre, és értékeljük ki azt. A rohanó emberiségre jellemző, hogy ritkán áll meg elgondolkodni, mérlegelni, tanulságokat levonni, de sajnos ránk is igaz, hogy a sok feladat, sürgés-forgás közepette nem csendesedünk el elégszer, megvizsgálva életünket, magunkat az Igen fényénél, Isten jelenlétében.

A Teremtő példaadása nyomán a szombat kezdetekor csendesedjünk el, és gondoljuk át az elmúlt hetet: fejlődünk-e lelkileg, jellemben; milyen tanulságokat vonhatunk le kudarcainkból, elkövetett bűneinkből; közelebb kerültünk-e Teremtőnkhez, haladtunk-e előre Igéjének mélyebb megismerésében?

„A lelki fejlődés szempontjából azok a leghasznosabb alkalmak, amelyeket ünnepélyesség és a szív mélységes vizsgálata jellemez, amikor mindenki önmaga megismerésére törekszik, és komoly, mély alázattal kíván Krisztustól tanulni.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, I. köt., 412. o.)

„A szombat kezdete előtt tereljük el gondolatainkat a világi ügyekről, amint testünk is abba hagyja a világi foglalkozást. Isten azért helyezte szombatját a hatodik nap után, hogy az emberek megállhassanak és visszatekinthessenek az elmúlt hétre: lássák meg, mennyiben gyarapodtak előkészületeik terén – hiszen abba a tiszta országba készülnek, ahova nem engedik be a törvényszegőt. Minden szombaton tartsunk elszámolást magunkban, hogy lássuk, vajon az elmúlt hét lelki nyereséget vagy lelki veszteséget hozott.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, VI. köt., 356. o.)

„Nagy szükségünk van az alapos önvizsgálatra, mégpedig Isten Igéjének világosságánál feltéve a kérdést: Vajon milyen a szívem állapota, jó-e, vagy romlott? Megújultam-e

Krisztusban, vagy szívem még mindig érzéki, és csak külsőleg próbálok másnak látszani?

Lélekben emelkedj fel Isten trónja elé, és vizsgáld meg a mennyei világosság fényénél, van-e benned titkos bűn, véték, van-e még szívednek bálványa, melyet nem hagytál el? Imádkozz, igen, imádkozz, de úgy, mint még soha, hogy Sátán csalásai ne tévesszenek meg, ne legyél gondatlan, figyelmetlen, hiú, és ne csak azért tégy eleget vallási kötelességeidnek, mert a lelkiismeretedet akarod megnyugtatni.” (Ellen G. White: *Üzenet az ifjúságnak*, 83. o.)

3 Mire tanít Isten azzal, hogy hat napon teremtett, és a hetediken megnyugodott? Elvégezhette volna a teremtés munkáját egy pillanat alatt is?

2Móz 20,8–11 ■ „Megemlékezzél a szombatnapról, hogy megszenteljed azt. Hat napon át munkálkodj, és végezd minden dolgodat. De a hetedik nap az Úrnak, a te Istenednek szombatja: semmi dolgot se tégy azon, se magad, se fiad, se leányod, se szolgáló, se szolgálóleányod, se barmod, se jövevényed, aki a te kapuidon belül van. Mert hat napon teremtette az Úr az eget és a földet, a tengert és mindent, ami azokban van, a hetedik napon pedig megnyugodott. Azért megáldotta az Úr a szombat napját, és megszentelte azt.”

1Thess 4,11 ■ „Becsületbeli dolognak tartásátok, hogy csendes életet folytassatok, saját dolgaitoknak utálatosságátok, és tulajdon kezeitekkel munkálkodjatok, amiként rendeltük néktek.”

Mk 2,27 ■ „A szombat lett az emberért, nem az ember a szombatért.”

2Móz 16,23 ■ „Ez az, amit az Úr mondott: A holnap nyugalom napja, az Úrnak szentelt szombat; amit sütni akartok,

süssétek meg, és amit főzni akartok, főzzétek meg, ami pedig megmarad, azt mind tegyétek el magatoknak reggelre.”

.....

.....

Isten a hatnapos teremtéssel és az azt követő nyugalommal az emberi életciklust állította be. Neveli az embert a hét közbeni becsületes munkára: „Hat napon át munkálkodj, és végezd minden dolgodat”, de a hetedik napot különítsük el a többitől a Teremtővel való kapcsolat ápolására. A szombat akkor lesz igazán áldás, ha a hét folyamán úgy végeztük a munkánkat, hogy megelégedéssel tekinthetünk vissza rá – ha úgy végeztük, „mint az Úrnak, és nem embereknek”.

A szombat parancsolatának megtartásával Isten a testi-lelki egészségünket is óvni akarja. Óv a túlhajszolt munkától, az egészség törvényének áthágásától, és testünk-lelkünk felüdülését szolgálja. Egyben azt is el akarja mélyíteni gondolatainkban, hogy az élet több annál, mintsem hogy állandóan a hétköznapi, evilági dolgainkkal törődjünk, ezek legyenek a gondolkodásunk középpontjában. Jézus ezt így fogalmazta meg: „Avagy nem több-é az élet, hogynem az eledel, és a test, hogynem az öltözet?” (Mt 6,25) A szombattal az élet igazi céljára irányítja a figyelmet: az Istennel való közösségre.

A parancsolat első szavával („megemlékezzél”) rendezett, tervszerű időbeosztásra tanít. A pénteki nap a szó szerinti előkészületi nap, de előre meg kell terveznünk az adott hetünket, számba kell vennünk, mi mindent kell elvégeznünk, és úgy kell beosztani az időnket, hogy a szombat valóban áldás lehessen számunkra. Ne fárasszuk ki magunkat a hét folyamán annyira, hogy szombaton otthon kelljen maradni kipihenni a heti munka fáradalmait, vagy ha részt is veszünk a szombati összejövetelen, nem tudjuk elnyerni az áldást, amit Isten előre elkészített nekünk.

4 Milyen volt a Teremtő, a mennyei angyalok és az első emberpár számára az első szombat? Hogyan mutatja be ez nekünk a szombat igazi rendeltetését és célját?

Jób 38,7 ■ „Mikor együtt örvendeztek a hajnalcsillagok, és Isten minden fiai vigadoztak.”

Ésa 58,13-14 ■ „Ha megtartóztatod szombaton lábadat, és nem űzöd kedvtelésedet szent napomon, és a szombatot gyönyörűségnek hívod, az Úr szent és dicsőséges napjának, és megszenveded azt, dolgaidat nem téve, foglalkozást sem találva, hamis beszédet sem szólva, akkor gyönyörűséged lesz az Úrban, és én hordozlak a föld magaslatain, és azt művelem, hogy Jákobnak, atyádnak örökségével élj, mert az Úr szája szólt!”

Zsid 4,4-10 ■ „...a hetedik napról ekképpen szólott: És megnyugovék Isten a hetedik napon minden cselekedeteitől. Annakokáért megvan a szombatja Isten népének. Mert aki bement az ő nyugalomába, az maga is megnyugodott cselekedeteitől, amiképpen Isten is a magáéitól.”

Jer 17,21 ■ „Vigyázzatok a lelketekre, és ne hordjatok terhet szombatnapon, se Jeruzsálem kapuin be ne vigyetek!”

.....

.....

A szombatot Isten igazi örömnappal szánta. Csodálatos lehetett az első szombat, melyet a Teremtő a teremtményeivel töltött. Mi mindenre taníthatta Isten az első emberpárt ezen a napon! Milyen áldott és szoros lehetett a kötelék, amely a Teremtőt és teremtményeit egybekapcsolta. Isten azt akarja, hogy a szombat ma is ugyanilyen örömnappal legyen számunkra. Hétköznapi gondjaink fölé szeretne emelni bennünket, azt akarja, hogy „ne hordjunk terhet szombaton”, a föld magaslatain szeretne hordozni, hogy más perspektívából nézzük az

életet, fölfelé akarja irányítani a tekintetünket, előre, az örök élet felé. Igaz öröme és hálára készíti a megemlékezés szeretetének és áldásainak sokaságáról.

„Isten azt kívánja, hogy a szombat az öröm napja legyen. Mindarról, amit teremtett, megállapította, hogy igen jó (1Móz 1,31). A menny és a Föld ujjongással telt meg: »Együtt örvendeztek a hajnalcsillagok, és Isten minden fiai vigadoztak.« Azt kívánja, hogy a szombat Órá, az igaz, élő Istenre terelje gondolatainkat, s a Teremtő ismerete életet és békét adjon nekünk.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, VI. köt., 349. o.)

„Mindazoknak, akik a szombatot Krisztus teremtő és megváltó hatalmának jeleként fogadják el, örömük lesz benne.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 236. o.)

A teremtéskor a mennyei lények is örvendeztek, de minden szombaton megvalósul a „közös ünneplés”:

„A földi hívők és a mennyei lények, akik sohasem buktak el, közös gyülekezetet alkotnak. Amikor összegyűlnek Isten imadására, a földi imádkozók dicsérő éneke és hálaadása egybeolvad a mennyei himnusszal. Öröm tölti be a mennyei udvarokat, mert Krisztus nem halt meg hiába Ádám elbukott gyermekeiért.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek a gyülekezeteknek*, 230. o.)

Ahhoz, hogy a szombat valóban öröm és nyugalomnap lehessen, komolyan kell vennünk a felhívást:

„Az előkészület napján, pénteken tegyünk félre minden nézeteltérést a családban és a gyülekezetben. Űzzünk ki lelkünkéből minden keserőséget, haragot és rosszindulatot. Alázatos lelkülettel »valljátok meg bűneiteket egymásnak, és imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok« (Jak 5,16).” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, VI. köt., 356. o.)

5 Hogyan tanította Isten már az ószövetségi időkben is Őbenne való bizodalomra népét a szombat megünneplése által?

2Móz 16,22–30 ■ „A hatodik napon pedig kétannyi kenyeret (mannát) szedtek... És eltették azt reggelre aszerint, amint Mózes parancsolta, és nem bűzhödött meg, féreg sem volt benne. És mondta Mózes: Ma egyétek azt meg, mert ma az Úrnak szombatja van; ma nem találjátok azt a mezőn. Hat napon szedjétek, de a hetedik napon szombat van, akkor nem lesz. Lássátok meg! Az Úr adta néktek a szombatot, azért ad ő néktek hatodnapon két napra való kenyeret. Maradjatok veszteg, ki-ki a maga helyén, senki se menjen ki helyéből a hetedik napon. És nyugodott a nép a hetedik napon.”

3Móz 24,5–8 ■ „Végy lisztlángot, és süss abból tizenkét lepényt, kéttized efából legyen egy lepény. És helyeztesd el azokat két rendben, hatot egy rendbe, a tiszta arany asztalra az Úr elé. Szombatnapról szombatnapra rakja fel azt a pap az Úr elé szüntelen; örök szövetség ez Izráel fiaival.”

Mt 6,33 ■ „Keressétek először Isten országát és az ő igazságát, és ezek mind megadatnak néktek.”

.....

.....

Isten az iránta való teljes bizalomra is akar bennünket tanítani a szombat megünneplésével. Bizonyosságát adja, hogy gondot visel testi szükségleteinkről is, nem lesz kevesebbünk, nem lehetetlenülünk el, ha szombaton nyugszunk az Ő parancsolata szerint. Ahogy Izráel fiainak szombaton nem hullott a manna, de az előtte való napon, pénteken dupla mennyiséget szedhettek másnapra is anélkül, hogy megrom-

lott volna, úgy bennünket is bátorít, hogy megáld, ha szombaton nem végezzük a munkánkat – „szerelmesének álmában ád eleget” (Zsolt 127,2).

Istenünk gondoskodása lelki vonatkozásban is megvalósul. A szentélyszolgálatban a szent kenyerek által is tanítást kaptak az izraeliták Isten gondoskodásáról. A szent kenyerek asztalára tizenkét kenyeret kellett kitenni, Izráel törzseinek száma szerint. A kenyér jelképét maga Jézus magyarázta meg: „Én vagyok az életnek ama kenyere, aki hozzám jön, semmiképpen meg nem éhezik, és aki hisz bennem, meg nem szomjúhozik soha.” (Jn 6,35) Jézus tehát már ószövetségi népét is arra tanította, hogy Ő látja el őket lelki táplálékkal. Minden szombaton friss kenyereket tettek ki, ami azt jelképezte, hogy Jézus egész héten ellátja az övéit lelki táplálékkal, de szombaton különlegesen friss táplálékkal örvendezteti meg népét. Akkor válik személy szerint számunkra is friss és nekünk szóló táplálékká a szombati ige, ha a hét folyamán már készülünk lelkileg a szombatra, előre imádkozunk az ige hirdetésért. A Szentlélek előkészíti szívünket az ige befogadására, az ige hirdetővel pedig olyan gondolatokat mond ki, amelyek választ adhatnak saját problémáinkra.

Az ellenségünk is tudja ezt, és sokféleképpen próbálja megakadályozni, hogy az Ige üzenete megérintse szívünket:

„Amikor Sátán látja, hogy Isten szolgája kutatja a Szentírást, megfigyeli, miről akar ígét hirdetni. Majd minden ravaszágát és agyafúrtságát felhasználva úgy igyekszik irányítani a körülményeket, hogy a tanítást éppen azok ne hallják, akiket meg kellene győzni a tévedésükről. Akinek a legnagyobb szüksége volna az intésre, azt meghívhatja valamilyen rendezvényre, vagy másként tartja vissza annak a beszédnek a meghallgatásától, amely az élet illata lenne számára.” (Ellen G. White: *Korszakok nyomában*, Sátán csapdái c. fejezet)

Éppen ezért nagyon fontos a „szent gyülekezésről” szóló isteni rendelkezés: „Hat napon át munkálkodjatok, a hetedik napon nyugodalomnak, szent gyülekezésnek szombatja van, semmi dolgot ne végezzetek: az Úr szombatja legyen az minden lakhelyeteken.” (3Móz 23,3)

6 Miért van kiemelt szerepe a szombatnak az Isten iránti engedelmességre nevelésben?

2Móz 34,21 ■ „Hat napon munkálkodj, a hetedik napon pedig pihenj; szántás és aratás idején is pihenj.”

Jel 14,9–12 ■ „És harmadik angyal is követte azokat, mondván nagy szóval: Ha valaki imádja a fenevadat és annak képét, és bélyegét felveszi vagy homlokára vagy kezére, az is iszik Isten haragjának borából, amely elegyítetlenül töltetett az ő haragjának poharába, és kínoztatik tűzzel és kénkövel a szent angyalok előtt és a Bárány előtt; és az ő kínlódásuk füstje felmegy örökkön örökké; nem lesz nyugalomuk éjjel és nappal, akik imádják a fenevadat és annak képét, és ha valaki az ő nevének bélyegét felveszi. Itt van a szentek békességes tűrése, itt, a kik megtartják Isten parancsolatait és Jézus hitét!”

.....

.....

Szinte az egész keresztény világ a vasárnapot ünnepli, és sokszor halljuk a kérdést részükről: „Hát nem mindegy, hogy melyik nap, miért annyira fontos kérdés ez?” Isten rá akarja irányítani a figyelmünket arra, hogy az Ő parancsolatait nem tarthatjuk meg saját elképzeléseink szerint. „Hiába tisztelnek engem, ha oly tudományokat tanítanak, amelyek embereknek parancsolatai.” (Mt 15,9) Ő a szava iránti teljes, minden

vonatkozásban megnyilvánuló engedelmisséget vár tőlünk. Ez nem függhet evilági szempontjainktól, kényelmünktől.

„Akik tiszteletben tartják az Úr parancsait, miután világgosságot nyertek a tíz parancs negyedik utasítását illetően, engedelmeskednek anélkül, hogy az engedelmisség megvalósíthatóságát vagy kényelmességét fessegetnék. A szombattörvény részleges megtartása elfogadhatatlan az Úr szemében. A negyedik parancs legelején Isten így szól: *Megemlékezzél*, tudva, hogy az ember gondjai sokasága közepette kísértésbe esik, hogy kimentse magát a törvény teljes követelményei alól. Oly durva megsértése a törvénynek, ha alkalomadtán hétköznapi dolgokra fordítjuk a szombatot, mintha teljesen elvetnénk azt; hiszen így kényelmi szempontnak rendeljük alá az Úr parancsait. Az élet Ura nem vette figyelembe, mi kényelmes vagy kellemes neki, amikor maga mögött hagyta a mennyet, hogy a fájdalmak férfijává váljék. Elfogadta a szégyent és a halált, hogy megmentse az embert engedetlensége következményeitől. Jézus azért halt meg, hogy bűneitől, nem pedig bűneiben mentse meg az embert. Az ember vegye fel keresztjét, önmagát megtagadva kövesse Megváltónkat, és engedelmeskedjék Istennek, bármibe kerüljön is.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, IV. köt., 247–248. o.)

Amint Jelenések könyve elénk tárja, a szombatünneplés kérése próbakő lesz az előttünk álló időben:

„Isten földi művének záró szakaszában újra felmagasztalják a törvényt. Nyomatékosan felszólítanak mindenkit, hogy az emberi rendelkezés helyett az igazi szombatot tartsa meg. »Féljétek az Istent, és neki adjatok dicsőséget – hirdetik majd minden népnek –, mert eljött ítéletének órája; imádjátok azt, aki teremtette a mennyet és a földet,

a tengert és a vizek forrásait!» Isten nem töri meg szövetségét és nem változtatja meg kijelentéseit. Szava örökké megáll. Az ítéletkor az Isten ujjával írt, tisztán érthető szövetség lesz a mérce. Nincs messze az idő, amikor minden ember próbára lesz téve. Ránk akarják majd kényszeríteni a hamis szombat ünneplését. Választani kell Isten parancsolatai és az emberi parancsok között. Akik lépésről lépésre engedtek a világ igényeinek és alkalmazkodtak szokásaihoz, azok inkább meghódnak a hatalmasságok előtt, mintsem gúnyolódásnak, bántalmazásnak és börtön- vagy halálbüntetésnek tegyék ki magukat. Ekkor az arany különválik a salaktól. Világosan meg lehet majd különböztetni az igazi kegyességet a látszattól és a hamisítványtól. Sok »csillag«, akinek ragyogását csodáltuk, eltűnik a sötétben. Akik magukra vették a templom ékességét, de nem öltötték fel Krisztus igazságát, azok mezítelenségük rútságában jelennek majd meg.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, 187–188. o.)

„A szombat az Isten és népe közötti kapcsolat jele. Annak jele, hogy tisztelik Isten törvényét, s ez különbözteti meg a hű alattvalókat a törvénszegőktől. A szombat az engedelmesség jele. Aki szívből engedelmeskedik a negyedik parancsolatnak, az engedelmeskedni fog az egész törvénynek. A végső, súlyos összecsapásnak a szombatkérdés lesz a gyújtópontja. Akik nem az Úr parancsa szerint tartják meg a szombatot, akár a betű, akár a lelkület terén, azok meggyalázzák az Urat. Isten arra hív, hogy tökéletesítsük a szombat megünneplését.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, VI. köt., 349–353. o.)

Az e heti adomány az eleki szociális otthon munkáját támogatja.

A természet és a történelem tanulmányozásának szerepe a nevelésben

Két nagy tankönyvünk van: a Biblia és a természet. A Bibliában Isten nemcsak lelki üzenetet közöl velünk, hanem igaz történelemszemléletre is tanít. A természet tanulmányozása, a falakon kívül töltött idő pedig megnyugtatja testünket-lelkünket.

1 Milyen mintát látunk arra, hogy a természet tanulmányozását komolyan vegyük és beépítsük a nevelési rendszerünkbe?

1Móz 2,8–9 ■ „Ültetett az Úr Isten egy kertet Édenben, napkelet felől, és abba helyezte az embert, akit formált. Nevelt az Úr Isten a földből mindenféle fát, tekintetre kedveset és eledelre jót, az élet fáját is, a kert közepén.”

„A világ kezdetén megalapított nevelési rendszer a minta minden korszakban. Ezeknek az elveknek a szemléltetésére Isten mintaiskolát alapított Édenben, ősszüleink otthonában. Az Éden kertje a tanterem, a természet a tankönyv, maga a Teremtő a tanító, és ősszüleink voltak a tanulók. Az Úr a saját képmására alkotott embernek tanulmányozásra

is szánta a Földet. Az Édenkert azt példázta, hogy Isten kívánsága szerint milyenné kellett volna válnia egész világnak. Isten azt akarta, hogy az emberiség olyan otthonokat és iskolákat alapítson, amilyeneket Ő adott. Így az idők folyamán az egész Földet betölthették volna azok az otthonok és iskolák, ahol Isten kijelentéseit és műveit tanulmányozzák, és ahol a tanulók a végtelen korszakokon át egyre jobban visszatükrözik az Ő dicsőségének fényét.” (Ellen G. White: *Előtted az élet*, Az édeni iskola c. fej.)

Vajon változott-e Isten terve az idők folyamán? Kevésbé kívánja-e ma, hogy mind a szülők és tanítók, mind a gyermekek tanuljanak a természet tankönyvéből?

2 Miért van kiemelt szerepe a természet tanulmányozásának a nevelésben?

Jób 37,13–15 ■ „Vedd ezt füledbe, Jób, állj meg és gondold meg Isten csodáit. Megtudod-e, mikor rendeli azt Isten, hogy villanjon felhőjének villáma? Tudod-e, miként lebegnek a felhők, vagy a tökéletes tudás csodáit érted-e?”

.....

.....

„Minden teremtett dolog viseli az istenség pecsétjét. A természet bizonyoságot tesz Istenről. Ha a fogékony elme érintkezésbe kerül a világegyetem csodáival és titkaival, el kell ismernie egy végtelen Hatalom munkálkodását. Egy láthatatlan kéz vezeti a bolygókat égi körforgásukban. Titokzatos életerő hatja át az egész természetet – erő, amely fenntartja a megszámlálhatatlan világot a világűrben, ez él a nyári szellőben lebegő atomnyi bogár-

ban, ez ad szárnyakat a fecskének és táplálja az éhes hollófiókákat, ez bontja ki a rügyeket, és gyümölcsé alakítja a virágot.

A kicsiny gyermekek számára – akik még nem tudnak tanulni a nyomtatott könyvekből – a természet a tanulás és a gyönyörűség kimeríthetetlen forrását nyújtja. Szívük még nem keményedett meg, ezért gyorsan felismerik annak jelenlétét, aki áthat minden teremtett dolgot. Fülük, amelyet még nem tompított el a világ zaja, figyel annak hangjára, aki a természet kijelentései által szól hozzájuk.

A természet tanítása nem kevesebb élvezet forrása lesz az idősebbek számára is, akiknek állandóan szükségük van a lelki és örökkévaló dolgok csendes emlékeztetőire. Ahogyan Éden lakói tanultak a természet könyvéből, ahogyan Mózes felismerte Isten kézírását Arábia síkságain és hegyein, a gyermek Jézus Názáret domboldalain, úgy tanulhatnak a mai gyermekek is. **A látható szemlélteti a láthatatlant.** Az erdő magas fájától kezdve a sziklába kapaszkodó zuzmóig, a határtalan óceántól a tengerpart legkisebb kagylójáig mindenben megláthatják Isten képmását és keze nyomát.

Vigyük a gyermeket legfiatalabb korától fogva olyan környezetbe, ahol ezt a csodálatos tankönyvet megnyithatjuk előtte. Szemléljék a nagy Művész által festett jeleneteket az ég változatos festővásznán. Ismerjék meg a föld és a vizek csodáit, figyeljék meg a változó évszakok titkait, és tanuljanak a Teremtő műveiből. **Semmilyen más módon nem vethetjük meg ilyen szilárdan és biztosan az igazi nevelés alapjait.** (Ellen G. White: *Előtted az élet*, A természet tanítása c. fej.)

Szülők tapasztalhatják, hogy a gyermekeiknél adódnak olyan helyzetek, amikor minden fegyelmezés csődöt mond és egyetlen dolog segít: kimozdulni a négy fal közül, ki a természetbe. Még

akkor is, ha az csak egy talpalatnyi udvar. Tanúi lehetünk annak, hogy a hiszti egy szempillantás alatt megszűnik, amint kiérünk az udvarra. De ránk, felnőttekre is hasonló hatással van – vagy lehetne – a természet.

3 Mi a legfőbb üzenete Istennek számunkra a természet csodái által?

Jer 29,11 ■ „Mert tudom az én gondolatimat, amelyeket felőletek gondolok, azt mondja az Úr: békességnek és nem háborúságnak gondolata, hogy kívánatos véget adjak néktek.”

Mt 13,27-28 ■ „A gazda szolgálói előállva, mondták neki: Uram, avagy nem tiszta magot vetettél-e földedbe? Honnan van azért benne a konkoly? Ő pedig mondta nekik: Valamely ellenség cselekedte azt.”

.....

.....

„A természettel kapcsolatba kerülve a gyermek zavarba jöhet, mert felismeri az ellentétes erők munkálkodását, és magyarázatra van szüksége. A természetben megnyilvánuló gonoszt látva mindenkinek meg kell tanulnia ezt a szomorú leckét: »Valamely ellenség cselekedte azt.« (Mt 13,28) Csak a Golgota hegyéről ragyogó világosság fényében lehet igazán olvasni a természet tanításait. Mutassa meg Betlehem és a kereszt története, hogy le lehet legyőzni a gonoszt, és minden áldás, amelyet kapunk, a megváltás ajándéka! A túske, a bogáncs és a konkoly jelképezi a természetben a rosszat és a rombolást. A madarak éneke, a rügyfakadás, az eső és a napfény, a nyári zápor és a reggeli harmat, a természet ezernyi szépsége, az erdők tölgyfái és a

fák gyökerénél nyíló ibolyák a mindent helyreállító szeretetet jelképezik. **A természet még mindig Isten jóságáról beszél nekünk.** »Mert tudom az én gondolataimat, amelyeket felőletek gondolok, azt mondja az Úr: békességnek és nem háborúságnak gondolata...« (Jer 29,11) **Ez az az üzenet, amelyet a kereszt fényében az egész természet arculatán olvashatunk.** Az egek kijelentik Isten dicsőségét, és a föld telve van az Ő gazdagságával.” (Ellen G. White: *Előtted az élet*, A természet tanítása c. fejj.)

Ha az ember lassan csordogál lefelé a folyó közepén egy kiscsónokban, nem győzi befogadni a látványt és a természet hangjait. Egyszer vadkacsák csapata repül el mellettem, másszor méltóságteljesen röppen fel egy hatalmas szürke gém a folyópartról, és lassan eltűnik az erdő felett. Vörösen bukik le a nap a hegyek mögött, és megannyi madár kezd dalolni. Leírhatatlan az élmény, az öröm, a szabadság érzése, ami mind egyetlen tényből fakad: Isten jó, és jót akar nekem.

4 Miért van kiemelt szerepe a nevelésben a történelem tanulmányozásának is?

1Kor 10,11 ■ „Mindezek példaképen estek rajtuk, megírtattak a mi tanulságunkra, akikhez az idők vége érkezett.”

Jer 31,21 ■ „Rendelj magadnak útjelzőket, helyezz el útmutató oszlopokat, vigyázz az ösvényre, az útra, amelyen mentél...”

1Móz 31,48–52 ■ „Mondta Lábán Jákobnak: Íme e rakás kő és íme ez emlékoszlop, amelyet raktam énközöttem és teköztöted. Bizonyosság legyen e rakás kő, és bizonyosság ez az emlékoszlop, hogy sem én nem megyek el e rakás kő mellett tehozzád, sem te nem jössz át énhozzám e rakás kő és ez emlékoszlop mellett gonosz végre.”

„Historia est magistra vitae” – a történelem az élet tanító-mestere. Cicerótól származik ez az idézet, és mély bölcsességet fedezhetünk fel benne. Aki hajlandó tanulmányozni a történelmet, a közösségi (emberiség, nemzet, család stb.) és egyéni múltat, az kevésbé fogja megismételni annak hibáit. Csak így válhat valóban „tanítómesterré” a történelem. Ez a szándék volt az oka annak az isteni rendelkezésnek is, hogy az izraeliták emeljenek emlékoszlopokat. Emlékeztetni akarta őket Isten szabadítására, és arra, hogy az Ő szövetsége nem rendül meg. Egyben figyelmeztetni is kívánta őket, hogy ne felejtsek el a múlt tapasztalatait. Egész Izrael területén állítottak ilyen oszlopokat bizonyos eseményeknél (honfoglalás, győztes csaták, stb.) az élő Isten hűségének és jóakarátának kikerülhetetlen bizonyságaként a későbbi nemzedékek számára is.

„Az ünnepek mint nevelési eszközök fontos szerepet töltek be Izrael életében. A mindennapi életben a család egyúttal iskola és gyülekezet is volt, amelyben világi és vallásos téren is a szülők voltak a példaképek. Háromszor egy évben meghatározott időszakokat jelöltek ki a társas összejövetelre és Isten imadására. Ezeket először Silóban, majd Jeruzsálemben tartották. A jeruzsálemi utazás egyszerű, patriarkális módja gyönyörűséges volt. Hálaáldozattal jöttek az ősz hajú férfiútól a kicsiny gyermekig, hogy találkozzanak Istennel szent hajlékában. **Utazásuk közben elbeszélték a gyerekeknek a múlt tapasztalatait, azokat a törvényeket, amelyeket minden fiatal és idős ma is szívesen hallgat.**” (Ellen G. White: *Előtted az élet*, Izrael nevelése c. fejj.)

5 Miért a Biblia a valóban hiteles forrás az emberi történelem megismeréséhez?

Ésa 45,21 ■ „Jelentsétek meg, hozzátok elő, sőt egyetemben tanácskozzatok: Ki mondta meg ezt régtől fogva és jelentette meg előre? Vajon nem én, az Úr? Nincs több Isten rajtam kívül, nincs igaz Isten és megtartó rajtam kívül.”

Ésa 46,10 ■ „Megjelentem kezdettől fogva a véget, és előre azokat, melyek még meg nem történtek, mondván: tanácsom megáll, és véghez viszem minden akaratomat.”

.....

.....

„A Biblia a legrégebb és legmaradandóbb történelem, amellyel az emberiség rendelkezik. Frissen eredt az örök igazság forrásából, és az isteni kéz korszakokon át megőrizte tisztaságát. Megvilágosítja a távoli múltat, ahová az ember hiába igyekszik behatolni. Egyedül a Szentírásban szemlélhetjük azt a hatalmat, amely lefektette a föld alapját és kiterjesztette az eget. Egyedül a Bibliában találhatjuk meg a nemzetek eredetének hiteles beszámolóját, az emberiség történetének büszkeségtől és előítélettől mentes leírását.

A történelmet megörökítő krónikák úgy tüntetik fel, hogy a nemzetek fejlődése, birodalmak emelkedése és bukása az emberi akarat és vitézség függvénye, és az események alakulását nagymértékben emberek hatalma, becsvágya és szeszélye határozza meg. Isten Igéje azonban felrúzza a függőnyt, és az emberi érdekek, hatalom és indulatok minden akciója és ellenakciója mögött, fölött és által meglátjuk a végtelen irgalmú Isten munkáját, aki csendben, türelmesen viszi véghez akaratát. A Biblia a történelem valódi bölcséletét nyilatkoztatja ki.

A nemzetek keletkezéséből és bukásából – ahogyan azt a Szentírás megvilágítja – meg kellene tanulnunk, milyen értéktelen a csupán külső és világi dicsőség. Babilon roppant hatalmával és nagyságával – amelyhez hasonlót azóta sem látott a világ – maradandónak és állandónak látszott, mégis milyen gyorsan elenyészett! Így vész el minden, aminek nem Isten az alapja. Csak az maradhat meg, ami összekapcsolódik az Ő szándékával, és kifejezésre juttatja jellemét. Egyedül Isten alapelvei maradandóak a világon. Ezeket a nagy igazságokat ifjúnak és idősnek egyaránt meg kell tanulnia. Tanulmányoznunk kell Isten szándékainak megvalósulását a nemzetek történetében és a bekövetkezendő dolgok kinyilatkoztatásában, hogy valódi értékük szerint becsüljük a láthatót és a láthatatlant, s megtanuljuk, mi az élet igazi célja, és a mulandó dolgokat az örökkévalóság fényében szemléljük. Így, miután megtanultuk Isten országának alapelveit, országának alattvalóivá és polgáraivá leszünk, felkészülhetünk eljövetelére, és bemehetünk az Ő örök országába.” (Ellen G. White: *Előtted az élet*, Történelem és jövődőlés c. fejelet)

6 Mit tehetnénk azért, hogy nagyobb hangsúlyt kapjon egyéni és közösségi életünkben is a természet és a történelem tanulmányozása?

Ésa 46,9 ■ „Emlékezzetek meg a messze régi dolgokról, hogy én vagyok Isten és nincsen több, Isten vagyok, és nincs hozzám hasonló!”

.....

.....

Kilencvenhatszor szerepel emlékezésre felhívás a Bibliában. Isten nem véletlenül hívja fel ilyen sokszor a figyel-

münket arra, hogy emlékezzünk, főképpen jóságára, kegyelmére, gondviselésére. Nagyon egyszerű ennek az oka: hajlamosak vagyunk a felejtésre, és ezzel együtt arra, hogy sötétnek lássuk magunk előtt a jövőt. Az Isten szabadítására, a vele szerzett tapasztalatokra való emlékezés új élettel tölti meg lelkünket. Felüdülünk, „lelkünkben erő támad” (Zsolt 138,3). Sokkal többször kellene időt szánni erre mind egyénilig, mind közösségi életünkben. Az egyéni emlékezés kiemelten alkalmas ideje a szombatkezdés. Ez egyben az elmúlt hét kiértékelése is lehet. Ha ez megtörténik, ha rendezzük ügyeinket Istennel és egymással, akkor emelkedettebb lélekkel élhetjük meg a szombatot. A közösségi emlékezés színtere pedig a gyülekezeti óra lehet. Adventista elődeink nagyon fontosnak tartották, hogy ilyen alkalmakon megosz-
szák egymással tapasztalataikat, imádkozzanak egymásért, énekeljenek. Amikor Ellen White 1885–1887 között Európában járt és felfedezte, hogy az itteniek nem gyakorolják a közösségi órát, azonnal szorgalmazta annak bevezetését, amint az alábbi idézetekből is kitűnik:

„Conradi testvér azt mondta, még soha nem tartottak egyetlen közösségi órát sem. Azt válaszoltam, hogy akkor éppen most van itt az ideje, hogy bevezessék. Nagyon jó közösségi óránk volt. Délután egy óra után fejeződött be, holott tízkor kezdődött.” (Ellen G. White: *Manuscript Releases*, XVI., 251. o.)

„Noha a közösségi óra új dolog, ők azonban még tanulnak Jézus Krisztus iskolájában, és le fogják küzdeni a félelmet és a szorongást. Mi folyamatosan biztatjuk őket, hogy a közösségi órák a legjobb összejövetelek lesznek, ahol képzésben részesülhetnek, s így válhatnak Krisztus tanúbizonyságaivá.” (Ellen G. White: 32. kézirat, 1894, 3–5. o.)

Álljon itt még két idézet, hogy elképzelésünk lehessen a valódi közösségi órák lelkületéről, jellegéről:

„Ezeket az összejöveteleket a lelkes és felemelő bizonygátételek, a sugárzó szemek, a dicsőítés hangjai, a komoly és lelkesítő buzdítás és gyakran a könnyek jellemezték – ahol a hit és a szeretet újra lángra lobban.” (Uriah Smith, *Review and Herald*, 1865. május 23.)

„Életemben a ma reggel ötkor tartott közösségi óra volt a legjobb. Testvér testvér előtt vallotta meg bűneit, meglágyult szívek, könnyek, megbocsátás és öröm jellemezték az alkalmat. Arra várunk, hogy még többet meglássunk Isten szabadításából, mielőtt az alkalom véget érne.” (Ellen White: *The Southern California Camp Meeting*, *The Signs of the Times*, 1880. május 6.)

Két olyan idézettel zárjuk a tanulmányt, amelyekben összekapcsolódik a természet tanulmányozása és a szombat megünneplése:

„Mivel a szombat a teremtői hatalom emlékezete, ezért minden más nap felett ez az a nap, amikor meg kell ismernünk Istent teremtett művei által. A gyermekek elméjében a szombat gondolatát össze kell kapcsolnunk a természet szépségével! Boldog az a család, amely az istentisztelet helyét réteken át, tó partján, vagy ligeteken át közelítheti meg, mint ahogyan Jézus és tanítványai a természetben igyekeztek a zsinagóga felé! Boldog az az apa és anya, aki gyermekeit Isten Igéjéből a természet nyitott könyvében keresztül taníthatja, ha összegyűlhetnek a zöld fa alatt, a friss, tiszta levegőn, hogy tanulmányozzák a Szentírást, és dicséretet énekeljenek mennyei Atyáknak. Az ilyen együttlétek által a szülők szívükhöz kap-

csolhatják gyermekeiket, és Istenhez is olyan kötelékekkel erősíthetik őket, amelyek sohasem szakadnak el.” (Ellen G. White: *Előtted az élet*, A szombat c. feje.)

„A szombat szentnek tartásához nem szükséges négy fal közé zárkózunk, kizárva a természet gyönyörű látványát, az ég ingyenes, éltető levegőjét. Semmi esetre se tűnjük meg, hogy a gondok és hétköznapi ügyek eltereljék gondolatainkat az Úr megszentelt szombatján. Azt sem, hogy világias gondolatok foglalkoztassanak. Értelmünk nem üdül fel, nem válik emelkedetté, ha csaknem egész szombatra négy fal közé zárkózunk, hosszú igehirdetésekre és fárasztó, formális imákra hallgatva. Ha így ünnepeljük meg, rosszul töltjük az Úr szombatját. Nem valósítjuk meg a célt, amelyért Isten létrehozta. A szombat lett az emberért, hogy áldására váljék, hogy a köznapi munkáról Isten jóságára és dicsőségére terelje gondolatait. Szükséges, hogy Isten népe egybegyülekezzen, hogy beszéljenek Teremtőnkéről, kicseréljék gondolataikat Igéje igazságairól, és őszinte imára szenteljék idejük egy részét. De nem szabad hosszú és unalmas beszédek által fárasztóvá tenni a nyugalomnap óráit.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, II. köt., Hogyan ünnepeljük a szombatot? c. feje.)

Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.

A munka, a költészet és a zene szerepe a nevelésben

Gondolkozzunk gyermekeink gyakorlati és érzelmi nevelésének fontosságáról, mivel a 21. században családi életünknek ezek a területei sérültek leginkább.

I Hogyan mutatják be Istent a Biblia első lapjai? Miért fontos idejekorán tudatosítanunk gyermekeinkben, hogy a munkát Isten áldásul adta, fejlődésünk, boldogságunk legfőbb eszközeül szánta?

1Móz 1,27–32 ■ „Teremtette tehát Isten az embert az ő képére, Isten képére teremté őt: férfiuvá és asszonnyá teremté őket... És látta Isten, hogy minden, amit teremtett, ímé igen jó.”

Préd 5,18 ■ „Ez azért a jó, amelyet én láttam, hogy szép dolog enni és inni, és jól élni minden munkájából, amellyel fárasztotta magát a nap alatt, élete napjainak száma szerint, amelyeket adott néki Isten, mert ez az ő része.”

Jn 5,17 ■ „Jézus pedig felelt nekik: Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik, én is munkálkodom.”

.....
.....
Isten képére teremtettségekünk egyik legfőbb bizonyítéka, hogy az ember is az alkotásban, keze munkájában, másokért

végzett szolgálatban találhat csak igazán értelmes életre. Erre nem lehet elég korán rávezetni gyermekeinket. A tétlenség, a lustaság nemcsak önző, hiábavaló életet eredményez, hanem a kísértések melegágya is. Ha a szülők nem fordítanak gondot a gyakorlati munkára való nevelésre – mert ők sem részesültek ebben gyermekkorukban –, akkor gyermekeiknek felnőttként az élet nehézségei között, keservesen kell megtanulniuk azt, amit a szülők elmulasztottak megtanítani nekik. Köztudott, hogy a digitális technika és a globalizált fogyasztói kultúra a munkához való viszonyulást, annak önmagában való értékét is nagymértékben megváltoztatta. Így gyermekeink már egy olyan világban nőnek fel, ahol a szülők is home office-ban dolgoznak, és idejük nagy részét – akár tanulás, akár szórakozás – többnyire valamilyen képernyő előtt töltik. Ez a körülmény pedig egyre kevésbé alkalmas gyermekeink gyakorlati munkára nevelésére. Pedig...

„A teremtéskor Isten áldásként adta a munkát az embernek. A munka fejlődést, erőt, boldogságot jelentett. A bűn átkának következtében megváltoztak ugyan a munka feltételei, és most idegességgel, sok fáradozással és fájdalommal jár, ám még mindig a boldogság és a fejlődés forrását jelenti. Sőt, a kísértéssel szemben is védelem. Fegyelmező ereje segít kontroll alatt tartani önző vágyainkat, és kialakítja bennünk a szorgalmat, a tisztaságot és a kitartást. Így lesz hasznos eszköz Isten nagy tervében, ami arra irányul, hogy helyreállítson bennünket a bűnbeesés után.

A fiatalokat rá kell vezetni arra, hogy meglássák a munka nemes voltát. Mutassuk be nekik, hogy Isten folyamatosan munkálkodik. A természetben minden élőlény elvégzi a rá kiszabott munkát. Az egész teremtettséget a tevékenység jellemzi, és annak érdekében, hogy küldetésünket teljesítsük, nekünk is tevékenykednünk kell.” (Ellen G. White: *Nevelés*, 214. o.)

2 Milyen példákat ismerhetünk mind az Ó-, mind az Új-szövetségből a már gyermek- és ifjúkorban elsajátított szorgalmas, kétkezi munkavégzéssel kapcsolatban?

1Móz 2,15 ■ „És vevé az Úr Isten az embert, és helyezte őt Éden kertjébe, hogy művelje és őrizze azt.”

2Kir 6,1-4 ■ „És mondának a próféták fiai Elizeusnak: Ímé ez a hely, ahol nálad lakunk, igen szoros nekünk, hadd menjünk el, kérlek, a Jordán mellé, hogy mindenikünk egy-egy fát hozzon onnét, hogy ott valami hajlékot építsünk magunknak, amelyben lakjunk. És monda: Menjetek el! És monda egy közülük: Nyugodj meg rajta, és jöjj el a te szolgáliddal. És monda: Én is elmegyek. És elméne velük. És menének a Jordán mellé, és ott fákat vágta.”

.....

.....

Érdeemes elgondolkodni a következő idézeteken, még ha a körülményeink megváltoztak is:

„A gyerekek és a fiatalok tanulják meg a Bibliából, mennyire tiszteli Isten a kétkezi munkást! Olvassák el a prófétaifjak történetét (2Kir 6,1-7), akik egy iskola tanulói voltak és éppen házat építettek maguknak, amikor egy csoda folytán a kölcsönkapott fejsze fejét is visszakapták. Olvassanak Jézusról, az ácsról, és Pálról, a sátorkészítőről, aki a kézművesmunkával a legmagasabb rendű szolgálatot kapcsolta össze – az emberit az istenivel. Olvassák el a fiú történetét, akinek öt kenyerét használta fel Megváltónk a sokaság megvendégelésének csodája alkalmával. Dorkás, a varrónő történetét, akit a halálból is feltámasztott az Úr, hogy továbbra is készíthessen ruhát a szegényeknek. És a derék asszony dicséretét, akit így jellemez a Példabeszédek

könyve: »Keres gyapjat vagy lent, és megkészíti azokat kezeivel kedvvel... Eledelt ád az ő házának, és rendel ételt a szolgálóleányainak... Szőlőt plántál... Megerősíti karjait... Markát megnyitja a szegénynek, és kezeit nyújtja a szűkölködőnek... Vigyáz a házanépe dolgára, és a restség étkét nem eszi.« A munka legyen nagyon céltudatos és alapos! Minden diák szerezzen valamilyen jártasságot a különböző szakmákban, de elengedhetetlen, hogy legalább egyet profi szinten tanuljon meg. Amikor kikerül az iskolából, minden diáknak legyen olyan szakmája vagy foglalkozása, amelyből, ha szükséges, tudja biztosítani a megélhetését.» (Ellen G. White: *Nevelés*, 217–218. o.)

„Jézus gyermek- és ifjúkorában dolgozott, ez értelmét és testét is fejlesztette. Nem élt vissza fizikai képességeivel, hanem úgy élt, hogy minden téren a legjobbat nyújthassa, és így tökéletesen megőrizze testi-lelki erőit. Nem volt hajlandó tökéletlen munkát végezni, sőt szerszámaikat is ennek megfelelően kezelte. Tökéletes volt munkásként is, mint ahogy tökéletes volt mindenben a jelleme. Saját példájával tanítja, hogy szorgalmasnak kell lennünk, munkánkat pontosan és alaposan kell végeznünk, és az ilyen munkát meg is becsülik. Az a gyakorlás, amely által a kéz hasznossá válik, és a fiatalok megtanulják hordozni részüket az élet terheiből, fizikai erőt ad, és minden képességet fejleszt. Mindenki találjon olyan elfoglaltságot, amely számára is hasznos, és másokon is segít. Isten áldásul rendelte a munkát, de csak a szorgalmas munkás talál rá az élet igazi szépségére és örömére. Isten jóváhagyólag tekint azokra a gyermekekre és fiatalokra, akik örömmel végzik a háztartásban saját kötelességüket, könnyítve édesapjuk és édesanyjuk terhein. Az ilyen gyermekek otthonról kikerülve a társadalom hasznos tagjai lesznek.» (Ellen G. White: *Jézus élete*, Jézus gyermeké c. fejelet)

3 Melyik bibliai könyvben találjuk az isteni ihletésű költészet első dokumentumát? Figyeljünk meg ebből a műből egy részletet, ahol Isten kérdéseket tesz fel! Milyen költői képekkel találkozunk ebben a szakaszban?

Jób 38,4-11 ■ „Hol voltál, amikor a földnek alapot vetettem? Mondd meg, ha tudsz valami okosat! Ki határozta meg mértékeit, ugyan tudod-é; avagy ki húzta el felette a mérőszinórt? Mire bocsátották le oszlopait, avagy ki vetette fel szegletkövét, mikor együtt örvendezének a hajnalcsillagok, és Istennek minden fiai vigadozának? És kicsoda zárta el ajtókkal a tengert, amikor előtűnt, az anyaméhből kijött; mikor ruházatává a felhőt tevém, takarójául pedig a sűrű homályt? Mikor reávoztam törvényemet, zárat és ajtókat veték eléje, és azt mondtam: Eddig jöjj és ne tovább, ez itt ellene áll kevés habjaidnak!”

(Olvassuk el az egész fejezetet!)

.....

.....

„A költészet legkorábbi és legfennköltebb darabjai a Szentírásban találhatóak. Mielőtt még a Föld legősibb költeményei megszülettek, a midiáni pásztor már lejegyezte Istennek Jóbhoz intézett szavait, amelyek a maguk nemében páratlanul fenségesek, és az emberi lángelmék legkiválóbb alkotásai sem közelítik meg szépségüket.” (Ellen G. White: *Nevelés*, 159. o.)

Az agy kutatás legújabb felfedezései közé tartozik, hogy elménk azt a tudást tárolja el legmélyebben és leghatékonyabban, amihez valamilyen pozitív érzelem társul. Könnyen beláthatjuk ezt, ha arra gondolunk, hogy gyermekeink is legfőképp azokban a tantár-

gyakban tudnak jó eredményeket elérni, amelyeket számukra vonzóan, élményszerűen, pozitív érzelmi töltéssel közvetítenek tanáraik. Ezért válhatott közmondássá: „A jó tanulás nem a jó tanulóval, hanem a jó tanárral kezdődik!” A Biblia írói is – Mózes, Dávid, Salamon – gyakran használtak költő nyelvezetet, művészi eszközöket, hogy életszerűbbé, képileg is megragadhatóbbá, befogadhatóbbá tegyenek egészen mély isteni gondolatokat.*

Olvassunk el gyermekeinkkel közösen néhány igeszakaszt, ahol Istenről, az Őbenne való bizalomról költői képekben, hasonlatokban szól az Ige:

- Isten nagyságáról, a teremtett világ szépségéről: **Zsolt 19,1-7**
- Istennek a természet világában megmutatkozó méltóságáról: **Zsolt 104,1-6**
- Az emberi élet rövidegéről és múlandóságáról: **Jób 14,1-2**
- A megváltásról, a megbocsátásról: **Zsolt 103,8-17**
- A Megváltóról: **Ésa 53,2-7.**
- Az Istenben való bizalomról: **Ésa 40,30-31**

4 Miért idézett Pál apostol a görögök által is ismert költőtől athéni prédikációjában? Mennyiben fejleszthetik a Biblia gondolatiságával összhangban lévő versek az élet nagy kérdéseiről való gondolkodást gyermekeinkben, miként ébresztgethetik bennük Isten keresését?

Ap csel 17,28 ■ „Őbenne élünk, mozgunk és vagyunk; miképpen a költőitek közül is mondták némelyek: Mert az ő nemzetsége is vagyunk.”

.....

.....

---

* Bővebben olvashatunk erről a *Nyitott Szemmel* magazin 2012/19. számában: interjú dr. Freund Tamás agykutatóval *Értelem és érzelem* címmel.

„A világban sok nagy tanító élt, nagy tudású, széles látókörrel rendelkező emberek, akiknek kijelentései gondolkodásra serkentettek, és az ismeret addig elképzeltetlen horizontját nyitották meg mások előtt. Koruk szellemi vezetőiként és jótevőiként tisztelték őket az emberek, de van valaki, aki mindnyájukat felülmúlja. A világ legnagyobb tanítóinak sorát visszavezethetjük a legkorábbi írásos feljegyzésekig, de a Világosság már előttük járt. Miként a Hold és a csillagok naprendszerünkben a Nap fényét tükrözik vissza, úgy – amennyiben tanításuk igaz – a világ nagy gondolkodói is az Igazság Napjának fényét sugározzák. Minden gondolati szikra, az értelem minden csillanása a világ Világosságától származik.”
(Ellen G. White: *Előtted az élet*, A valódi nevelés forrása és célja c. fej.)

Weöres Sándor ekképpen vélekedett a jó versről, az értékes költészetről:

„[...] A jó vers élőlény, akár az alma,
ha ránézek, csillogva visszanéz,
mást mond az éhesnek s a jóllakottnak,
és más a fán, a tálon és a szájban,
végső tartalma vagy formája nincs is,
csak él és éltet. Vajon mit jelent,
nem tudja és nem kérdi. Egy s ezer
jelentés ott s akkor fakad belőle,
mikor nézik, tapintják, ízlelik.”

(Vázlat az új líráról – részlet)

Mitől különlegeseek az alábbi rövid versek? Hogyan fejeznek ki mély bibliai gondolatokat? Tanuljuk meg együtt gyermekeinkkel, fiataljainkkal ezt a pár sort:

„Én is világot hódítani jöttem,
s magamat meg nem hódíthatom,
csak ostromolhatom nehéz kövekkel,
vagy ámíthatom és becsaphatom.

Valaha én is úr akartam lenni;
ó bár jó szolga lehetnék!

De jaj, szolga csak egy van: az Isten,
s uraktól nyüzög a végtelenség.”

(Weöres Sándor: *Rongyszőnyeg* – részlet)

„Valamikor volt a tett,
abból lett a gyűlölet,
ebből pedig szeretet
s a világnak vége lett.”

(József Attila: *Töredékek* – részlet)

„Sohase lép gyíkra csigára
soha egy föltámadt fűszálra
a földön járó Isten lába
de vétkeinket eltapossa
mert vétkeinket megbocsájtja.”

(Zelk Zoltán: *Kegyelem*)

5 Milyen pozitív hatása lehet gyermekeink lelki fejlődésében a tiszta zenének? Az alacsonyrendű, pusztán az ösztönöket, negatív érzelmeket felajzó zenének viszont milyen káros befolyása lehetett az ókori világban, és lehet napjainkban?

Zsolt 147,7 ■ „Énekeljete az Úrnak hálaadással, pengessetek hárfát a mi Istenünknek!”

1Kir 18,27–28 ■ „Mikor pedig már dél lett, elkezdte őket gúnyolni Illés, azt mondván: Kialtsatok hangosabban, hiszen isten! Talán elmékedik, vagy félrement, vagy úton van, vagy talán aluszik, és felserken. És elkezdtek hangosan kiabálni és az ő szokásuk szerint késekkel és borotvával metélték magukat, míg csak ki nem csordult a vérük.”

Dn 3,7 ■ „Azért mihelyt hallák mind a népek a kürtnek, sípnak, citerának, hárfának, lantnak és mindenféle hangszernek szavát: leborultak mind a népek, nemzetségek és nyelvek, és imádták az arany állóképet, amelyet Nabukodonozor király állíttatott.”

.....

.....

„Ha helyesen alkalmazzuk, a zene Isten értékes adománya, amely felemeli a gondolatokat, fogékonnyá tesz a magasabb rendű dolgok iránt. Kevés olyan hatásos eszköz van arra, hogy Isten igéjét az emlékezetünkben tartsuk, mint ha ének formájában ismétljük el. Egy ilyen éneknek csodálatos hatalma van. Ereje van arra, hogy legyőzze a nyers és faragatlan természetet, megelevenítse a gondolatokat, együttérzést ébresszen, harmóniát hozzon létre a cselekedetekben, száműzze a sötétséget és a balsejtelmeket, amelyek megsemmisítik a bátorságot és meggyengítik a jóért való fáradozások erejét. Sohase tévesszük szem elől az ének mint nevelőeszköz értékét!” (Ellen G. White: *Nevelés, Költészet és ének* c. feje.)

„A zene célja: a lelki igazságok rögzítése. Az ének az egyik leghatásosabb eszköz arra, hogy lelki igazságokat a szívünkbe vésson. A szent énekek szövegei gyakran felfakasztják a bűnbánat és a hit forrásait.” (Ellen G. White, *Review and Herald*, 1912. június 6.)

„A fiatalokon ünnepélyes felelősség nyugszik, amelyet azonban könnyedén vesznek. A házi zenélés elkezdése, ahelyett, hogy szentségre és lelkiségre vezetné őket, inkább eszköz lett, amely elvonja értelmüket az igazságtól. A világias énekek és napjaink népszerű, felszínes zenéje rokon-

szenves az ízlésüknek. A zene nagy áldás, ha nem élnek vele vissza. Ám ha rosszul használják fel, rettenetes átok. Felizgat, de nem nyújtja azt az erőt és bátorságot, amit a keresztény egyedül a kegyelem trónjánál nyerhet el, ha alázatosan Isten elé viszi kívánságait, erős kiáltásokkal és könnyhullatással könyörög mennyei erőért, hogy megerősödjék a gonosz erőteljes kísértéseivel szemben. Sátán foglyul ejti az ifjakat. Mit mondhatnék, hogy rábírom őket e téboly hatalmának letörésére? Sátán ügyes csábító, aki romlásba viszi őket.” (Ellen G. White: *The Adventist Home*, 407.4)

6 Miképpen segítheti a fiatalokat – de a felnőtteket is – a kísértések, a rossz gondolatok, érzések legyőzésében és az Istenhez való közeledésben az éneklés?

Zsolt 23,1-6 ■ „Az Úr az én pásztorom, nem szűkölködöm. Füves legelőkön nyugtat engem, és csendes vizekhez terelget engem. Lelkemet megvidámítja, az igazság ösvényein vezet engem az ő nevéért. Még ha a halál árnyékának völgyében járok is, nem félek a gonosztól, mert te velem vagy, a te vessződ és botod, azok vigasztalnak engem. Asztalt terítesz nekem az én ellenségeim előtt, elárasztod fejem olajjal, csordultig van a poharam. Bizonyára jószágod és kegyelmed követnek engem életem minden napján, s az Úr házában lakozom hosszú ideig.”

Mt 26,30 ■ „És dicséretet énekelvén, kimentek az Olajfák hegyére.”

.....

.....

„Dávid élete tele volt különleges fordulatokkal, ám ő minden viszontagság közepette ének és zene által tartotta fenn

kapcsolatát a mennyel. Milyen egyedi szépség sugárzik ezekből a szavakból (23. zsoltár), amelyeket még pásztorként énekelt!” (Ellen G. White: *Előtted az élet*, Költészet és zene c. fejj.)

„Jézus sohasem volt annyira elfoglalva a világi gondokkal, hogy ne lett volna ideje a mennyei dolgokkal törődni. Szívének örömét gyakran zsoltárokkal és mennyei énekekkel fejezte ki. Názáret lakói gyakran hallották hangját, amint dicsérettel és hálával járult Isten elé. A mennyel ének által tartotta a kapcsolatot. Ha társai a fárasztó munkáról panaszkodtak, a Megváltó ajkáról felszálló édes dalom felvidította őket. Úgy tűnt, hogy dicsérete elűzi a gonosz angyalokat, és mint a tömjén, jó illattal tölti be a környéket. Hallgatóinak gondolatait a földi élet terheiről a mennyei otthon felé irányította.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Jézus gyermekkor c. fejj.)

„Azok, akik megmaradnak Jézusban, boldogok és örömteli életet élnek. Hangjukat nemes szelídség fogja jellemezni, tetteikben az örök és felsőbbrendű dolgok tisztelete nyilatkozik meg, és ajkukról örömteli zene visszhangzik, amely Isten trónjától árad. Ez a kegyességnek ama titka, amely bár nem könnyen magyarázható, de annál inkább érezhető és örömet adó. Bár a konok és lázadó szív elzárkózhat Isten kegyelmének minden befolyása és a Szentlélek minden adománya elől, de a bölcsesség útja gyönyörűsége út, és minden ösvénye: békesség. Minél szorosabban kapcsolódunk Krisztushoz, annál jobban mutatják szavaink és cselekedeteink az Ő kegyelménk győzelmes, átalakító hatalmát.” (Ellen G. White: *Üzenet az ifjúságnak*, 431. o.)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

A nevelés fontos területei – 1.

Az egészséges életmód és az anyagi javakhoz való viszony

Tanulmányunk keretében a nevelés két rendkívül fontos területével, az egészséges életmódról és a helyes gazdálkodásra való neveléssel foglalkozunk. Ezek fejlesztését már korán el kell kezdeni ahhoz, hogy a gyermekek testileg-lelkileg egészséges, önmegtagadásra mindig kész felnőttekké váljanak. Ugyanakkor még felnőttkorban is sokat fejlődhetünk e két területen.

1 Mikor és mivel kell kezdeni az egészséges életmódról való nevelést?

Bír 13,13-14 ■ „Az Úr angyala pedig monda Manoahnak: Mindentől, amit csak mondtam az asszonynak, őrizkedjék. Mindabból, ami a bortermő szőlőből származik, ne egyék, bort és más részegítő italt ne igyék, és semmi tisztátalant ne egyék. Mindazt, amit parancsoltam néki, tartsa meg.”

Lk 1,15 ■ „Nagy lesz az Úr előtt, bort és részegítő italt nem iszik, és betelik Szentlélekkel még az ő anyjának méhétől fogva.”

.....

.....

.....

A bibliai példák világossá teszik, hogy Isten terve szerint a mértékletességet és önuralmat először a szülőknek kell megtanulniuk. A Manoahnak adott utasításból kitűnik, hogy az édesanya életmódja közvetlenül befolyásolja a megszületendő gyermek testi-lelki egészségét.

Elgondolkodtató, hogy Keresztelő János életében is milyen korán kezdődött az ilyen irányú nevelés. Mennyire szükséges tehát, hogy a leendő szülők még komolyabban vegyék az egészséges életmód elveit. A nevelés fontos része a szülők példaadása is, amely életre szólóan formálja a gyermekek viselkedését.

„Isten fontos feladatot szánt a Manoahnak ígért gyermeknek, ezért írta elő, milyen életmódot folytasson az anya és a gyermek, hogy az Úr biztosítsa számukra a feladathoz szükséges képességeket. A gyermek jóra vagy rosszra való hajlamát anyja szokásai alakítják. Ha gyermeke javát akarja, gyakorolnia kell a mértékletességet és az önmegtagadást. Az anyát a legünnepélyesebben kötelezi Isten parancsa, hogy gyakoroljon önuralmat.

Az anyákhoz hasonlóan az apákra is kiterjed ez a felelősség. Mindkét szülő átörökíti gyermekére saját szellemi és fizikai tulajdonságait, hajlamait, sőt étvágyát is. A szülők mértéktelensége következtében a gyermekek sokszor testi, szellemi és erkölcsi fogyatékoságokban szenvednek. Az iszákosok és a dohányzók mohó kívánságaikat, heves vérmérsékletüket és ingerlékeny természetüket örökíthetik és örökítik is gyermekeikre. A kicsapongók gyakran tisztátalan vágyakat és förtelmes betegségeket hagynak utódaikra örökségül. Mivel az utódoknak a szülőkénél kevesebb erejük van, hogy ellenálljanak a kísértéseknek, folyamatosan súlylednek erkölcsileg, nemzedékről nemzedékre.

A szülők nagymértékben felelősek nemcsak gyermekeik zabolátlan szenvedélyeiért és romlott étvágyáért, hanem a gyermekek szenvedéseikért is, akik [a szülők hibájából] betegen születtek.

De nem volt elég, hogy a megígért gyermek jó örökséget kapjon a szülőktől. Ezt gondos nevelés, a helyes szokások kialakítása kellett hogy kövesse. Isten úgy rendelkezett, hogy Izrael jövődő bíráját és szabadítóját kicsiny korától fogva szigorú mértékletességre neveljék. Nazireusnak kellett lennie, aki soha nem fogyaszt bort és részegítő italokat. A mértékletesség, önmegtartózkodás és önuralom leckéire csecsemőkortól tanítani kell a gyermeket.” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, Sámson c. fejelet.)

„Keresztelő János idejében széles körben elterjedt a nyereségvágy, a fényűzés és a nagyzás. Az érzéki örömpörök, a lakomázás és ivás testi betegségeket, elkorcsosulást okoztak, csökkentették a bűnnel szembeni érzékenységet, bénították a lelki fogékonyságot. Jánosnak reformátorként kellett fellépnie. Önmegtartózkodó életével és egyszerű ruházatával korának túlkapásait kellett megrónia. Ezért kaptak János szülei utasításokat. Az angyal a mennyi trónjától hozta a mértékletesség leckéjét.

A jellem gyermek- és ifjúkorban a legformálhatóbb. Ekkor kell elsajátítani az önuralmat. A családi tűzhely és asztal mellett áradó befolyás kihatása olyan maradó, mint az örökkévalóság. A gyermekkorban kialakított szokások bármely természetes adottságnál jobban meghatározzák, hogy az ember győz vagy alulmarad az élet harcában. Az ifjúkor a magvetés ideje. Eldőnti, milyen lesz a termés ebben az életben és az eljövendőben.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Kiáltó szó a pusztában c. fejelet.)

2 Miért fontos az élettan ismerete, illetve megismertetése?

Zsolt 139,14 ■ „Magasztallak, hogy csodálatosan megkülönböztettél. Csodálatosak a te cselekedeteid, és jól tudja ezt az én lelkem.”

Préd 3,11 ■ „Mindent szépen alkotott az ő idejében.”

.....

.....

Az egészséges életmódra nevelés egyik legfontosabb alappillére a természet törvényeinek megismerése. Testünk működése – ha helyesen tanítjuk – csodálatot és hálát vált ki, megerősíti a gondviselésbe vetett bizalmat. Különösképpen rá kell mutatnunk a testünket szabályozó törvények isteni eredetére. Csak így alakítható ki a gyermekekben az a szemlélet, hogy az egészséggel kapcsolatos és az erkölcsi törvények szorosan összetartoznak, és az ezek iránti feltétlen engedelmesség a boldogságuk legfőbb alapja.

„Ami elősegíti a fizikai egészséget, az segít abban is, hogy értelmünk szilárd, jellemünk kiegyensúlyozott legyen. Fizikai egészség nélkül nehezen tudjuk világosan megérteni és hatékonyan teljesíteni kötelezettségeinket önmagunk, embertársaink és Isten felé. Testi egészségünket tehát ugyanolyan kötelesek vagyunk óvni, mint jellemünket.

A tanítás alapja az élettan és a higiénia ismerete kell, hogy legyen. Az élettani folyamatok tanulmányozásával a tanulókat rá kell vezetnünk, mennyire fontos az életerő, hogyan őrizhetik meg, miként fejleszthetik, hogy a lehető leginkább segítse őket az élet nagy harcában. Minden tanítás alapjaként azt kellene megtanítani a fiataloknak, hogy a természet törvényei valójában Isten törvényei, és

ugyanolyan isteni eredetűek, mint a Tízparancsolat szabályai. A testünk működését szabályozó elveket Isten beleírta minden idegsejtünkbe, izmunkba és rostunkba. E törvények ellen minden gondatlan vagy szándékos véték valójában a Teremtőnk elleni bűn.

A léleknek a testre és a testnek a lélekre gyakorolt hatása igen fontos, amit hangsúlyozni kell. Az agyban zajló elektromos folyamatok, amelyek az elménk edzésével erősödnek, életerővel töltik el egész testünket, ezért felbecsülhetetlen értékük van a betegségekkel szembeni védekezésben. Ezt világossá kell tenni. Az akaraterő és az önuralom fontosságát az egészség megőrzésében és helyreállításában, a harag, az elégedetlenség, az önzés vagy a tisztátalanság csüggesztő és romboló hatását, valamint a vidámság, önzetlenség, hálás lelkület csodálatos, életadó erejét szintén tanítani kell.

Miközben a test működését tanulmányozzuk, figyelmet kell fordítanunk arra, milyen csodálatosan alkalmazkodik rendeltetési céljához, milyen nagyszerű összhangban, egymással szoros kapcsolatban működnek a különböző szervek. Így a tanuló érdeklődését felkeltve rávezethetjük arra, milyen fontos a testkultúra, s biztosíthatjuk megfelelő fejlődését és a helyes szokások kialakítását.” (Ellen G. White: *Nevelés, Az élettan tanulmányozása c. fejelet*.)

3 Milyen területen kell különösképpen megerősíteni az önuralmat?

Dn 1,8 ■ „Dániel eltökélte szívében, hogy nem fertőzteti meg magát a király ételével és a borral, amelyből az ivott, és kérte az udvarmesterek fejedelmét, hogy ne kelljen magát megfertőztetnie.”

Mt 4,4 ■ „Meg van írva: Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik.”

Péld 23,2 ■ „Kést tégy a torkodra, ha mértéktelen vagy!”
.....
.....

Számos történet szemlélteti a Bibliában az étvágy feletti uralom jelentőségét. Az Ószövetség a bűnesettől kezdve Jákob és Ézsau történetén át Dániel húségéig mutat rá arra, mit lehet nyerni vagy veszíteni az engedelmesség függvényében. Az Újszövetség Jézus kísértések feletti győzelmét állítja elénk legfontosabb példaként. A nevelés során hangsúlyoznunk kell, milyen sok múlik azon, hogy legyőzzük-e étvágyunkat, vagy sem. Az egészséges táplálkozás módjának elsajátítása végső soron a megszentelődésünket, így a mennyei életre való felkészülésünket segíti elő.

„Dániel és ifjú társainak tapasztalata megvilágítja, mennyi mindenben javunkra válik az önmegtartóztató étrend, és bemutatja, mit tesz Isten azokért, akik együttműködnek vele lelkük megtisztítása és felemelése terén. Dánielt a leghevesebb kísértések érték, amelyek ma is érhetik a fiatalokat, azonban ő hű maradt a gyermekkorában kapott tanításokhoz. Dániel és társainak tapasztalatában az alapelvekhez ragaszkodás győzelmének példája áll előttünk az étvágy kielégítése felett. Elénk tárja, hogy vallási elveik által fiatal emberek győzhetnek a testi kívánságok fölött, és hűek maradhatnak Isten kívánalmaihoz.

Mi történt volna, ha Dániel és társai kiegyeznek a pogány tisztviselőkkel, engednek a körülmények nyomásának, és a babilóniaiakkal esznek és isznak az ő szokásaik szerint? Alapelveiktől való egyetlen eltérésük gyengítette volna igazságérzetüket és irtózásukat a gonosztól. Az étvágy kielégítése magával hozta volna testi erejüknek, tiszta értelmüknek és lelki szilárdságuknak a feláldozását.

Egyetlen helytelen lépés további rossz lépésekhez vezetett volna, míg végül megszakad az Istennel való kapcsolatuk és elsodorják őket a kísértések hullámai.” (Ellen G. White: *Dániel könyvének magyarázata*, 33., 35. o.)

„Ha valaki az étvágy hatalmával küzd, tekintsen Megváltónkra a megkísértés pusztájában! Nézze haláltusáját a kereszten, amint felkiált: »Szomjúhozom!« (Jn 19,28) Mindent elszenvedett, amit valaha is el kell viselnünk. Győzelme a miénk.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A megkísértés c. fej.)

„Életünk törvényeit megrontva lehetetlen megdicsőítenünk Istent. Lehetetlenség a megszentelődés, amíg kielégítjük túlzott étvágyunkat. A beteges test és a szétzilált szellemi képességek – az ártalmas kívánságok szakadatlan kielégítése miatt – lehetetlenné teszik a test és a lélek megszentelődését.” (Ellen G. White: *Étrendi és táplálkozási tanácsok*, Étrend és lelkiség c. fej.)

4 Az egészséges életmódra nevelés során mire kell még odafigyelni gyermek- és ifjúkorban?

3Jn 2 ■ „Szeretett barátom, kívánom, hogy mindenben jól legyen dolgod, és légy egészséges, amint jó dolga van a lelkednek!”

.....

.....

A táplálkozás mellett számos életmódbeli alapelv létezik, amelynek hangsúlyt kell kapnia a gyermeknevelés folyamán. Ezeket összefoglalóan nyolc alapelvnek nevezzük. Kiemelendő

közülük a mozgás és testtartás kérdése, a rendszeres és bőséges vízfogyasztás, a napozás, valamint a helyes légzés elsajátítása. A gyermekkorban kialakított szokások gyakran egy egész életen át elkísérnek.

„A test lételeme a mozgás. Ha az aktív mozgással nem biztosítjuk a fizikai erőt, a testi egészséget, akkor a szellemi képességek is csökkenni fognak. Az iskolákban szinte törvényszerű a mozgáshiány, ami más egészségtelen körülményekkel együtt nagy megpróbáltatás a gyermekek számára, különösen azok esetében, akiknek gyenge a testi felépítésük. Sokszor még a megfelelő szellőzés is hiányzik. Az ülőhelyek felépítése rossz, a gyermekeket egészségtelen testtartásra kényszeríti, korlátozva a tüdő és a szív működését. Ilyen körülmények között kell a kisgyermeknek napi három-öt órát eltölteniük. Olyan levegőt szívnak be, amely tele van szennyeződéssel, betegségek csíráival. Nem csoda, hogy az iskolában gyakran egész életen át tartó betegségeket szednek össze a gyerekek. A legnagyobb károsodást az agy szenved el, amely az összes szerv közül a legbonyolultabb, és amely az egész idegrendszer központja. A gyermek agyának korai és túlzott megterhelése – ráadásul egészségtelen körülmények között – legyengíti a szervezetet, és maradandó egészségügyi problémákat okoz.

Amíg testi fejlődésüket kellően meg nem alapoztuk, addig a gyerekeket nem szabad sokáig a négy fal között tartani, és a tanulásban magas követelmények elé állítani. A gyermek első nyolc-tíz évében a mező, a kert a legjobb iskola, az anya a legjobb tanító, a legjobb tankönyv pedig maga a természet. Még az iskoláskort elért gyermek esetében is fontosabb szempont az egészség, mint a könyvekből megszerezhető tudás. Olyan körülményeket kell teremteni számára, amelyek testi-lelki fejlődéséhez a legkedvezőbbek.

A friss levegő és a testmozgás hiánya nemcsak a gyermeket fenyegető veszély. Az alsó és a felső osztályokban gyakran ugyanúgy nem törődnek ezekkel, pedig az egészség szempontjából a leglényegesebb dolgokról van szó. Tanulók tömegei ülnek könyveik fölé görnyedve az iskolapadokban. Mellkasuk úgy összeszorul, hogy nem tudnak teljes, mély lélegzetet venni. Vérkeringésük lassul, lábuk hideg, fejük meleg. Mivel a test nem jut elegendő táplálékhoz, az izmok elgyengülnek. Az egész szervezet elerőtlenedik, megbetegszik. Ezek a diákok nemritkán egy egész életen át szenvedni fognak az így szerzett betegségek miatt. Ha tanulmányaikat megfelelő körülmények között, rendszeres testedzéssel kiegészítve – szabad levegőn, napsütésben – végezheték volna, akkor az iskolákból testben-szellemiekben megerősödve kerültek volna ki.” (Ellen G. White: *Nevelés, A szabadidő c. feje.*)

5 Milyen céllal bíz ránk Isten anyagi javakat? Hogyan munkáljuk gyermekeinkben az adakozás lelkületét?

Mt 25,15 ■ „Adott az egyiknek öt talentumot, a másiknak kettőt, a harmadiknak pedig egyet, kinek-kinek az ő erejéhez képest, és azonnal útra kelt.”

Lk 16,9 ■ „Én is mondom néktek: szerezzetek magatoknak barátokat a hamis mammon által, hogy mikor elfogy, befogadjanak benneteket az örök hajlékokba.”

1Kor 9,7 ■ „A jókedvű adakozót szereti Isten.”

.....

.....

Bibliánk gyakran használja a régies „sáfár” kifejezést ránk, emberekre nézve. A görög *oikonomosz* jelentése: vagyonkezelő, gazda. Isten a saját javait, „talentumait” bízta ránk azzal a céllal,

hogy megtanítsa az Ővele való együttműködésre. A helyes gazdálkodás eredményeként javaink szaporodnak és eszközzé válhatnak, amelyek által barátokat szerezhetünk. Így javaink végső soron emberek üdvösségét munkálhatják. A szülők példaadása, „jókedvű adakozása” nyomán később a gyermekekben is hasonló lelkiület formálódhat ki.

„A pénznek nagy értéke van, mert sok jót lehet vele tenni. Isten gyermekeinek kezében a pénz táplálék az éhezőnek, ital a szomjazóknak és ruha a mezítelennek, eszköz az elnyomottak megvédésére és a betegek gyógyítására. De a pénz csak akkor ér többet a homoknál, ha életszükségletekre, mások áldására és Krisztus ügyének előbbrevitelére használjuk fel.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Talentumok c. fejelet.)

„Azok az anyagi eszközök, amelyeket mások boldogítására fordítunk, bőségesen kamatoznak. A helyesen felhasznált anyagi javak sok jót eredményezhetnek. Lelkek nyerhetnek meg Krisztusnak. Aki Megváltónk élettervét követi, Isten országában látja majd azokat, akikért dolgozott és áldozatot hozott. A megváltottak hálásak azoknak, akik üdvösségük elnyerésének eszközei voltak. A menny csodálatos ajándékai várnak azokra, akik hűségesek voltak a lélekmentés munkájában.” (Ellen G. White: *Üzenet az ifjúságnak*, Tanulj meg gazdálkodni! c. fejelet.)

„Isten tervet készített népe számára, hogy ennek segítségével előteremthessük azt az összeget, amellyel vállalkozásainkat önfenntartóvá tudja tenni. Isten tervének, a tizedrendszernek a szépsége egyszerűségében és az egyenlő teherviselés elvének megvalósításában rejlik. Mindnyájan bátorsággal és hittel követhetjük ezt a tervet, mert isteni eredetű. Egyszerűség és hasznosság társul benne, és nem kerül sok tanulásba megérteni és keresz-

tülvinni. Mindnyájan tudatában lehetünk annak, hogy részt vehetünk a megváltás munkájában. Minden fiatal is az Úr kincstárnoka lehet, ugyanakkor hozzájárulhat e kincstár szükségleteinek fedezéséhez.” (Ellen G. White: *Üzenet az ifjúságnak*, A tized c. fej.)

6 Mi a jelentősége a takarékosagra és önmegtagadásra nevelésnek? Milyen veszélyekre hívjuk fel gyermekeink figyelmét az anyagiakkal kapcsolatban?

Jn 6,12 ■ „Amint pedig betelének, mondta a tanítványainak: Szedjétek össze a megmaradt darabokat, hogy semmi el ne vesszen.”

1Tim 6,10 ■ „Minden rossznak gyökere a pénz szerelme: mely után sóvárognán némelyek eltévelyedtek a hittől, és magukat általszegezték sok fájdalommal.”

Lk 12,15 ■ „Meglássátok, hogy eltávoztassátok a telhetetlenséget, mert nem a vagyonnal való bővelkedésben van az ember élete.”

.....

.....

Aki takarékoskodik javaival, többet tud tenni másokért. A bőség és jólét idején sem szabad megfeledkeznünk erről az alapról. Anyagi javaink, ha saját önző céljainkra fordítjuk, sok kísértés és fájdalom forrásaivá válhatnak. Milyen fontos, hogy gyermekeinket időben figyelmeztessük ezekre a veszélyekre.

„Tanuld meg az önmegtagadást, és tanítsd meg gyermekeidnek, mert ez Istennek tetsző dolog. Mindarra, amit önmegtagadással megtakaríthatsz, szükség van Isten művében: enyhíteni a szenvedést, öltöztetni a rászorulókat,

táplálni az éhezőket, eljuttatni a napjainknak szóló igazságot azokhoz, akik nem ismerik.” (Ellen G. White: *Üzenet az ifjúságnak*, Takarékoság az öltözködésben c. fej.)

„A felhalmozott vagyon nemcsak haszontalan, de átok is: a lélek számára állított csapda, amely kiöli az emberből a mennyei kincsekhez való ragaszkodást. Az ilyen vagyon az, amely felhasználatlan talentumokról és elmulasztott alkalmakról tanúskodik majd az ítélet napján, és elmarasztalja tulajdonosát. Krisztus nem hagy jóvá semmiféle pazarlást vagy meggondolatlan pénzkidrást. Tanítványaihoz intézett szavaival – »szedjétek össze a megmaradt darabokat, hogy semmi el ne vesszen« (Jn 6,12) – minden követőjét takarékoságra oktatja. Akik felismerik, hogy a pénz Istentől kapott talentum, azok beosztással fognak élni vele. Érzik: kötelességük takarékoskodni, hogy adakozhassanak. Minél többet költünk hivalkodásra és vágyaink kielégítésére, annál kevesebb marad az éhezők táplálására és a mezítelenek felruházására. Minden fillérrel, amelyet fölöslegesen adunk ki, megfosztjuk magunkat a jó cselekedetek egy-egy drága lehetőségétől. Ugyanakkor Istent is megraboljuk attól a tisztelettől, amely a ránk bízott talentumok kamatoztatásával Őt dicsőítené.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Talentumok c. fej.)

Ajánlott olvasmány:

Ellen G. White: *Bizonyágtételek*, II. kötet, A gazdagság veszélye c. fejezet.

Az e heti adomány a családi napköziket támogatja.

A nevelés fontos területei – 2. A viselkedés és a beszéd

1 Mi a kapcsolat a viselkedés és a beszéd, valamint a szív gondolatai és érzései között?

Mt 12,34–35 ■ „A szív teljességéből szól a száj. A jó ember szívének jó kincseiből hozza elő a jókat, a gonosz ember szívének gonosz kincseiből hozza elő a gonoszokat.”

Péld 23,6–7 ■ „Ne egyél az irigy szeműnek étkeiből, ne kívánd csemegéit, mert amint számítgat magában,* olyan ő – egyél és igyál, azt mondja neked, de azért nem jó akaratlan van hozzád.”

.....
.....
.....

A szív, azaz az ember lelkivilága, belső embere, és a száj, illetve a beszéd között nagyon közvetlen az összeköttetés. Az ember nem tudja visszatartani a száján azt, ami a szívében van. A második ige azonban figyelmeztet arra, hogy

---

* Károli-fordítású Bibliánkban dőlt betűvel szedett a *falatot* szó, ami azt jelzi, hogy az eredeti szövegben ez a szó nem található. Nem az ételt számítgatja a vendéglátó, hanem mást gondol magában, mint amit szívélyes szavaival mond. A King James-féle angol fordítás például így adja vissza ezt az igét: „Amint az ember magában gondolkodik, olyan ő.”

tudatosan, önérekből, szándékos megtévesztéssel mégis mást mutathat valaki a magaviseletével, mást mondhat a szájával ahhoz képest, amit gondol. Idővel így is kibukik a beszédben az, ami a szívben van, de átmenetileg nagyon más lehet valakinek a külső magatartása és a beszéde, mint a szívében lévő gondolatok és érzelmek. Isten előtt utálatos az ilyen tettetés, képmutatás.

Az igaz embert így jellemzi a 15. zsoltár: „Tökéletességben jár, igazságot cselekszik és igazat szól a szívében.” (2. vers) Az igaz ember esetében nincs különbség a szívben lévő gondolatok, érzések, valamint a külső magatartás, beszéd és cselekvés között, és a szív tartalma összhangban van az igazsággal. Jelenések 14,5 a végidő hívő gyülekezetéről ezt mondja: „szájukban nem találtatott álnokság”, ez pedig csak úgy lehetséges, hogy a szívükben sem lesz álnokság.

2 Milyen magatartástól kell különösképpen óvni a viselkedést illetően a nevelés során?

Jak 2,1-4 ■ „Atyámfiak, ne legyen személyválogatás a ti hitekben, amely a dicsőség Urában, a mi Jézus Krisztusunkban van. Mert ha a gyülekezetetekbe bemegy egy aranygyűrűs férfi fényes ruhában, bemegy pedig egy szegény is szennyes ruhában, és rátekintetek arra, akin a fényes ruha van, és ezt mondjátok néki: te ülj ide szépen, a szegénynek pedig ezt mondjátok: te állj ott, vagy ülj ide az én zsámolyom mellé, nem mondatok-e ellent magatoknak, nem lettetek-e gonosz gondolkozású bírakká?”

Mt 7,1 ■ „Ne ítéldetek, hogy ne ítéltessetek, mert amilyen ítélettel ítélték, olyannal ítéltettek, és amilyen mértékkel mérték, olyannal mérnek néktek!”

Jn 7,24 ■ „Ne ítéldetek a látszat után, hanem igaz ítélettel ítéldetek!”

Lk 10,25–29 ■ „Íme egy törvénytudó felkelt, és kísértve őt, ezt kérdezte: Mester, mit cselekedjem, hogy az örök életet elnyerjem? Jézus mondta annak: A törvényben mi van megírva, mint olvasod? Ő pedig felelvén mondta: Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, minden erődből, teljes elmédből, és felebarátodat, mint magadat!... [Azonban] igazolni akarva magát, mondta Jézusnak: De ki az én felebarátom?”

Jézus válaszát e kérdésre lásd: Lk 10,30–36

Rm 2,11 ■ „Isten előtt nincs személyválogatás.”

.....

.....

A Jakab apostol leveléből idézett részlet jól szemlélteti, hogy egy-egy gesztussal is mennyire ki lehet fejezni valakinek a megbecsülését, avagy a megvetését. A személyválogatás mögött az ítélkezés, illetve az előítélet bűne rejlik. Igen erőteljesen óvott Jézus ettől a bűntől hegyi beszédében.

„Az önzés és kicsinyes bírálgatás légré kiöl minden nemes és nagylelkű érzést, és arra készíti az embereket, hogy önző bírák, egymással szemben kémkedők legyenek. A legsúlyosabb következményekkel járó bűn a rideg, kritizáló és engesztelhetetlen lelkület.” (Ellen G. White: *Gondolatok a hegyi beszédről*, „Ne ítéljetez, hogy ne ítéltessetek” c. fej.)

A Lukács evangéliumában bemutatott törvénytudó jól értette a törvény erkölcsi kívánalmának lényegét, de kibúvót keresett e kérdésfelvetés által: „De ki az én felebarátom?” Mi is hajlamosak lehetünk erre. Jézus az irgalmas samaritánus példázatával válaszolt a feltett kérdésre. Thomas Jefferson, az alapvető emberi jogok neves védelmezője így foglalta össze a példázatban adott válasz lényegét: az ellenség és az eretnek is

a te felebarátod. A példaként állított samaritánus számára a kifosztott zsidó ember ugyanis nemzeti szempontból ellenségnek, vallási szempontból pedig eretneknek számított, mégis könyörült rajta. Az a buzdítás rejlik e példázatban, hogy személyválogatás nélkül adjunk maximális segítséget annak, aki a segítségünkre szorul. Isten mintegy megpróbál ezzel minket, ezen méri le, hogy „vérükké” lett-e az isteni szeretet, kegyelme által kiiktattunk-e szívünkől minden előítéletet és személyválogatást.

„Az igazi udvariasság nem ismeri el a kasztokat. Arra tanít, hogy tiszteljük az emberi méltóságot az emberiség nagy családjának minden tagjában.” (Ellen G. White: *Nevelés*, 211. o.)

3 Milyen legyen a Krisztust követők magatartása felebarátaik iránt?

Jak 3,17 ■ „A felülről való bölcsesség pedig először is tiszta, azután békeszerető, méltányos, engedelmes, irgalmas-sággal és jó gyümölcsökkel teljes, nem kételkedő és nem képmutató.”

Kol 3,12-14 ■ „Öltözzetek föl azért mint Isten választottai, szentek és szeretettek, könyörületes szívet, jóságosságot, alázatosságot, szelídséget, hosszútűrést! Elszenvedvén egymást és megbocsátván kölcsönösen egymásnak, ha valakinek valaki ellen panasza volna, miképpen Krisztus is megbocsátott néktek, akképpen ti is, mindezeknek föl-ébe pedig öltözzétek föl a szeretetet, mint amely a tökéletesség kötele!”

.....

.....

Ízlelgessük ezeket a kifejezéseket, gondolkozzunk a tartalmukról:

- békeszerető,
- méltányos,
- jó gyümölcsökkel teljes,
- nem képmutató,
- könyörületos szív,
- jóságosság,
- szelídség,
- hosszútűrés,
- megbocsátás, ahogy Krisztus megbocsátott nekünk,
- (isteni) szeretet.

Akkor beszélhetünk keresztény viselkedésről, ha ezek a tulajdonságok nyilatkoznak meg testvéreink és felebarátaink iránt tanúsított magatartásunkban. Nézzünk e tükörbe, és ha úgy találjuk, hogy nagyon sok fogyatékoságunk van ehhez képest, akkor könyörögjünk Istenhez, hogy Szentlelke által érlelje be jellemünkben ezeket a mindennél értékesebb „gyümölcsöket”, hogy folyamatosan jellemezzenek minket.

„Mi az igazság elleni hazugság? Azt állítani, hogy hiszünk az igazságban, miközben lelkületünk, beszédünk, viselkedésünk nem Krisztust, hanem Sátánt képviseli. Gonoszt gondolni, türelmetlennek és meg nem bocsátónak lenni – hazugság az igazság ellen. Aki viszont szeretetteljes, türelmes, hosszútűró, az az igazság elveivel összhangban él. Ennélfogva mindenkor tiszta, önzéstől mentes, mennyei illatot áraszt.” (Ellen G. White: *A Te Igéd igazság*, 222. o.)

„Az udvariasság értékét sokan túl kevésre becsülik. Sok jószívű ember van, aki viszont modortalan. Sokan tiszteletre méltóan őszinték és becsületesek, de hiányzik viselkedésükből a derűs kedvesség. Ez tönkreteszi boldogságukat és megfosztja őket mások szolgálatától. A gondolkodás és

viselkedés finomítását leginkább az isteni Tanító iskolájában lehet megtanulni, nem pedig szabályok betartásával. A felülről jövő, szívet átjáró szeretet gyengéd érintésekkel csiszolja át a jellemet a Teremtő hasonlatosságára. Az ilyen nevelés részesít olyan mennyei méltóságban és illet tudásban, amelyet sohasem lehet egy lapon említeni a divatos társaságok felszínes udvariasságával.” (Ellen G. White: *Nevelés*, 211–212. o.)

4 Milyen jelentősége van a beszédnek? Miért kell különleges figyelmet fordítani erre a területre a nevelés során?

Péld 18,21 ■ „Mind a halál, mind az élet a nyelv hatalmában van, és amiképpen ki-ki szeret azzal élni, úgy eszi annak gyümölcsét.”

Péld 21,23 ■ „Aki megőrzi száját és nyelvét, megtartja életét a nyomorúságtól.”

Mt 12,37 ■ „A te beszédedből ismertetsz igaznak, és a te beszédedből ismertetsz hamisnak.”

Jak 3,2 ■ „Mert mindnyájan sokféleképpen vétkezünk. Ha valaki beszédben nem vétkezik, az tökéletes ember, képes az egész testét is megzabolázni.”

.....

.....

Az első kérdésnél is szó volt arról, hogy a szív gondolatai és indulatai legelőször a beszédünkön keresztül nyilatkoznak meg. Ha nem tanuljuk meg a gondolkodásbeli és érzelmi fegyelmet gyakorolni, és kontroll nélkül azonnal kijön a számonk, ami fellobban a szívünkben, akkor bizony a megromlott emberi természet fog felülkerekedni. Egyrészt azért van a nyelv hatalmában az élet és a halál, mert kimondott szavainkat – még ha utóbb

megbánjuk is őket – visszaszívni már nem lehet, és akár jóvátehetetlen kárt is okozhatunk velük. Másrészt saját szavaink visszahatnak ránk, többnyire eldöntik magatartásunkat és tetteinket is. Nem dicsekedni való a népi mondás: „Ami a szívemen, az a számon.” Ez nem őszinteség, hanem lelki műveletlenség, szégyellni való fegyelmezetlenség beszédünkben és viselkedésünkben. Helyesbítenünk vagy elnémítanunk kell mindjárt, már belül a hirtelen, megszenyeltlen östermészetből fakadó indulatokat és érzéseket, hogy ki ne jöjjenek a számonkon. Egy ókori ékírásos táblán olvasható ez a tanács: „A felrobogó szókat tanuld meg visszafogni!”

„Azáltal az erő által, amelyben Krisztus tud részesíteni bennünket, megtanulhatjuk megfékezni a nyelvünket. Súlyos próbák érték Őt, hogy elhamarkodottan és indulatosan szóljon, de egyszer sem vétkezett nyelvével.” (Ellen G. White: *A Te Igéd igazság*, 222. o.)

5 Hogyan óv Isten beszéde a nyelvvel elkövethető bűnöktől?

Péld 10,19 ■ „A sok beszédben elmaradhatatlan a vétek, aki pedig megtartóztatja ajkát, az értelmes.”

Péld 12,17 ■ „Van olyan, aki beszél hasonlókat a törszúrásokhoz...”

Péld 16,28 ■ „A gonosz ember versengést szerez, a súsárló elválasztja a jó barátokat.”

Péld 29,20 ■ „Láttál-e beszédeiben hirtelenkedő embert? A bolond felől több reménység van, hogynem afelől.”

Péld 26,28 ■ „...a hízelkedő száj romlást szerez.”

.....
 .....

„Iszonyodva gondolunk a kannibálra, aki áldozatának még meleg húsából lakmározik, de vajon szörnyűbb-e ez, mint amikor mások indítékait elferdítve adjuk elő, befekéttjük hírnevüket, és apróra boncolva tárgyaljuk jellemüket? A Szentírás a rágalmazókat az Istent gyűlölőkkel és a rosszban mesterkedőkkel állítja egy sorba.

Isten Igéje azokat a kifejezéseket és töltelékszavakat is elítéli, amelyek a káromkodás határát súrolják. Elítéli a hazug bókokat, az igazság ködösítését, a túlzásokat, a megtévesztést a kereskedelemben, amely oly gyakori ma társadalmunkban és az üzleti világban. A pletyka szoros szövetsége a burkolt célzás, a homályos utalás, amellyel a tisztátalan szívű ember igyekszik elhinteni a gonoszt, amit nem mer nyíltan kifejezni. Arra tanítsuk a fiatalokat, hogy úgy őrizkedjenek az ilyen szokásoktól, mint a leprától.

A beszéd területén talán nincs még egy bűn, ami felett idősek és fiatalok olyan könnyen átsiklanának, mint az indulatos, türelmetlen szóáradat. Úgy gondolják, hogy elég mentség, ha kijelentik: »Elvesztettem a fejemet, nem is úgy gondoltam, ahogy mondtam.« Isten Igéje azonban nem veszi ezt ilyen könnyedén. A hirtelen kimondott, indulatos, óvatlan szavak olyan kárt tudnak okozni, amit egy életen át tartó bűnbánat sem tud meg nem törtéنتté tenni. Hány szív tört már össze, hány barátság szakadt meg, hány élet ment tönkre azoknak a durva, meggondolatlan szavai miatt, akik ehelyett segítséget és gyógyulást közvetíthettek volna.” (Ellen G. White: *Nevelés*, 207–208. o.)

„Az indulatos, ingerült szavak gonosz termést hozó magokat vetnek el, amit senki sem szeretne majd begyűjteni. Szavaink visszahatnak jellemünkre, de még ennél is erőteljesebben mások jellemére. Mennyi boldogtalanságot okoztak már a meggondolatlan, rideg szavak a családi körben! A nyers szavak talán évek hosszú során át sajognak az emlékezetben,

sohasem veszítve fullánkjukat! Mi, hitvalló keresztények, gondoljuk meg, hogy szavaink milyen hatással vannak a környezetünkre, akár hívőkkel, akár hitetlenekkel érintkezünk.” (Ellen G. White, *The Youth's Instructor*, 1895. június 27.)

„Sátán nagy örömét leli abban, ha az atyafiak vádolójaként hívőket alkalmazhat a maga szolgálatában. Az ellenfél ma sem tétlenebb, mint Urunk napjaiban volt, és akik az ő aknamunkájának végzésére adják oda magukat, azok az ő szellemét képviselik. Kósza hírek gyakran elpusztítják a testvérek közötti egyetértést. Összegyűjtik az apró jelenségeket, olyan eseteket, amelyek magukban véve semmiségek, és addig ismételtetik, toldják, nagyítják, míg csak el nem ítélik az embert egyetlen szóért. Ezek a pletykaterjesztő hírharangok megdöbbenő hűséggel végzik az ördög munkáját, alig gondolva arra, hogy mennyire bántó a viselkedésük Isten előtt. Ápoljuk a szelídség és szeretet lelkületét, amely Mesterünket jellemezte, azt a szeretetet, amely nem gondol rosszat, és amelyet nem könnyen lehet megbotránkoztatni.” (Ellen G. White: *A Te Igéd igazság*, 78–79. o.)

6 Milyen pozitív felhívásokat találunk a Szentírásban az igaz ember beszédére vonatkozóan?

Péld 15,1 ■ „Az engedelmes felelet elfordítja a harag felgerjedését...”

Péld 15,4 ■ „A nyelv szelídsége életnek fája...”

Péld 15,28 ■ „Az igaz ember elméje meggondolja, mit szóljon.”

Mt 5,37 ■ „Legyen a ti beszédetek igen, igen, vagy nem nem, ami pedig ezen kívül van, a gonosztól van.”*

---

* Pontosított fordítás szerint.

Kol 4,6 ■ „A ti beszédetek mindenkor kellemes legyen, sóval fűszerezett.”

.....

.....

Példák az „engedelmes feleletre, amely elfordítja a harag felferjedését”: 1Sám 17,28–29; 1Sám 25,23–34. Milyen könnyen hibázik az ember! Dávid az első esetben példát adott a szelíd feleletre, a második esetben viszont az ő haragját kellett elfordítani szelíd válasszal.

A só – amelynek jó íze és konzerváló ereje nélkülözhetetlen az ételünkben – a szeretet jelképe a Szentírásban. Ha szívünkben a Szentlélek jelenléte folytán isteni szeretet lakozik, akkor beszédünk „mindenkor sóval fűszerezett” lesz.

Mt 5,37-tel kapcsolatban a múlt századi erdélyi költő, Dsida Jenő *Legyetek őszinték* c. verséből idézünk:

„Lássátok, fáradt vagyok már
s nem bírok szavaitok labirintján
tévelyegni. Szeretem a nyugodt,
nyílegyenes, biztos utakat.

Legyetek őszinték, ne zúdítsatok
rám cifraszép szavakat,
mert el tudom viselni a meztelen
igét és ti is el kell, hogy viseljétek.

Amikor beszélek, ne nézzetek
a hátam mögé: az nyugtalanít.
Állítástok legyen: igen, igen –
és tagadástok: nem, nem.”

Az e heti adomány az eleki szociális otthon munkáját támogatja.

A nevelés fontos területei – 3. Az öltözködés és szabadidőnk felhasználása

1 Az életmódunkra vonatkozóan milyen alapelvet fogalmaz meg az Ige?

Tit 2,11-13 ■ „Megjelent Isten üdvözítő kegyelme minden embernek, amely arra tanít minket, hogy megtagadva a hitetlenséget és a világi kívánságokat, mértékletesen, igazán és szentül éljünk e jelenvaló világon, várván ama boldog reménységet, a nagy Istennek, megtartó Jézus Krisztusunknak dicsősége megjelenését.”

Fontos megfigyelni, hogy az apostol „Isten üdvözítő kegyelmét” említi először: azt írja, ez a kegyelem tanít meg mindarra, amiről a továbbiakban szól. Nem cselekedetek nyomán elnyerhető üdvösségről van szó tehát, nem önerőből kell az isteni mércéhez igazodnunk, hiszen ez nem is lehetséges (Mt 19,25-26). Az apostol kijelentése szerint az nyitja meg az utat az Isten kívánalmainak való engedelmességhez, ha „a világi kívánságokat megtagadjuk”. A megtagadás erős szó, határozott szakításra utal. Ezt csak az isteni kegyelem tudja elvégezni a szívünkben.

A kegyelem által megvalósuló új életet pedig ezzel a három szóval jelöli az apostol: *mértékletesen, szentül és igazán éljünk*

a *jelenvaló világon*. Magyar Bibliánk a mértékletesség szóval adja vissza a két újszövetségi görög szót, melyek jelentése a következő: *bölcsesség, józan megfontolás, illetve önuralom*. A mértékletesség bibliai fogalma tehát nem úgynevezett arany középutat jelent, amit a magyar kifejezés sugallhat, hanem Isten mércéjéhez, bölcsességéhez igazodást, és ehhez viszonyított önuralmat.

„A világ embere önmagához mér mindent, a hívő ember számára viszont Krisztus a mértéke mindennek. A józan magartás [a mi Bibliánkban *mértékletesség*, a görög szövegben *sophron*] azt jelenti a hívő ember számára, hogy döntését ez a mérték határozza meg. A keresztyén ember nem a múltból táplálkozik, és nem a mostani világkorszakból, hanem a jövőből él. *Várni valamire* nem pusztán érzés kérdése, hanem azt jelenti, hogy nekifeszülni, törekedni valami után (Fil 3,14), tehát nem passzív, hanem aktív és reményteli várakozás.” (Heinrich Langenberg: *A Tituszhoz írt levél magyarázata*, Evangéliumi Kiadó, Budapest, 2010, 42–43.o.)

2 Hogyan alkalmazható ez az alapelv az öltözködésünkben?

Mt 6,25–29 ■ „Avagy nem több-e az élet, mint az eledel, és a test, mint az öltözet?... Az öltözet felől is mit aggodalmaskodtok? Vegyétek eszetekbe a mező liliomait...! Mondom néktek, hogy Salamon minden dicsőségében sem öltözködött úgy, mint ezek közül egy.”

1Pt 3,3–5 ■ „Akiknek ékessége ne legyen külső, hajuk fonogatásából és aranynak felrakásából vagy öltözékek fellevéséből való, hanem a szív elrejtett embere, a szelíd és csendes lélek romolhatatlanságával, ami igen becses Isten előtt. Mert így ékesítették magukat hajdan ama szent asszonyok is...”

Péld 31,10–22 ■ „Derék asszonyt kicsoda találhat? Ennek ára jóval felülhaladja az igazgyöngyökét... Szőnyegetek csinál magának, patyolat és bíbor az öltözete.”

Vö. Jel 17,4–5; 2Kir 9,30 ■ „Öltözött pedig az asszony bíborba és skarlátba, megékesített arannyal, drágakővel és gyöngyökkel, kezében egy arany pohár volt, tele utálatosságokkal és paráznasága tisztátalanságával, és homlokára egy név volt írva: Titok, a nagy Babilon, a paráznáknak és a föld utálatosságainak anyja.” „Mikor Jéhu Jezréelbe ment, és Jézabel ezt meghallotta, arcát megékesítette kenettel, felékesítette fejét, és kitámaszkodott az ablakon.”

Ruházatunkra vonatkozóan is mindig alkalmazzuk ezt a mércét: „Meggondolva, hogy mi legyen kedves az Úrnak.” (Eféz 5,10) Nem kell kitűnni a környezetünkben ellenszenvesen ódivatú öltözködéssel, de ne is sodorjanak magukkal bennünket a különböző divatirányzatok.

„Az öltözködésben, mint bármi másban, kiváltságunk, hogy dicsőséget adjunk Teremtőnknek. Ő azt kéri, hogy ruházatunk ne csak ízléses és egészséges, de illendő és az alkalomhoz méltó is legyen.” (Ellen G. White: Nevelés, Advent Kiadó, 2015, 218. o.)

„Az édesanya ruházata csinos és egyszerű legyen. Így megőrizheti méltóságát és tekintélyét. Ha az anyák otthon rendetlenül öltözködnek, a gyermekek követik példájukat. Viszont korán kifejlődik a jó ízlés és a szép iránti érzék a kicsinyek lelkében, ha megfelelő példát látnak.” (Ellen G. White: *Gyermeknevelés*, Lelki tisztaság c. fejelet)

„A Mindenható művész a mező liliomaira tereli figyelmünket, rámutatva egy-egy virág gyönyörű színárnyalataira és a csodás változatosságra. Semmi szükség mesterséges cicomázásra. A természet szépségei Isten szeretetéről beszélnek. Jézus a mesterségesről a természetesre irányította tanítványai figyelmét.” (Ellen G. White: *A Te Igéd igazság*, 117. o.)

„Isten hitvalló népe semmibe veszi Péter apostol figyelemztetését: »ékségük ne legyen külső«. Ruházatban, beszédben, viselkedésben a világhoz képest különálló, felismerhető néppé kell lennünk. Az erkölcsi mértéknek olyan ereje van, mellyel a vagyon és a külső szépség nem rendelkezik.” (Ellen G. White: *A Te Igéd igazság*, 225. o.)

„A nevelés nem lehet teljes, ha nem tanítja meg a ruházkodás helyes elveit... A divat olyan úrnő, aki igen erős kézzel uralkodik. Sok otthonban a szülők és a gyermekek is arra áldozzák erejüket, idejüket és figyelmüket, hogy követelményeinek hódoljanak. A gazdagok észvesztve próbálnak túltenni egymáson, hogy mindig igazodjanak a folyton változó stílusokhoz, a közép- és alsóbb osztálybeliek pedig azért küszködnek, hogy valahogy elérjék azt a színvonalat, amit a felsőbb réteg diktál. Sokaknak nem számít, mennyire illendő vagy szép egy öltözék, ha a divat változik, akkor át kell alakítani vagy félre kell tenni. A feltűnésvágy szélsőségekhez vezet, és sok fiatalból kiöli a nemes élet iránti lelkesedést. Ahelyett, hogy tanulnának, már idejekorán elkezdenek dolgozni, hogy pénzt keressenek és a divatimádatuknak hódolhassanak.” (Ellen G. White: *Nevelés*, 216–217.o.)

A jelképes Babilon öltözete, avagy Jézabel kihívó megjelenése és viselkedése visszataszító az egészséges gondolkodású és ízlésű ember számára. A legkisebb mértékben se hasonlítsunk ehhez a negatív példához!

3 Mit mond az Írás az istentiszteleti alkalomhoz illő öltözetről?

2Móz 19,10–11 ■ „Az Úr pedig mondta Mózesnek: Menj a néphez és szenteld meg őket ma meg holnap, hogy mossák ki ruháikat, és legyenek készek harmadnapra, mert harmadnap leszáll az Úr az egész nép szeme láttára a Sínai-hegyre.”

Lk 19,46 ■ „Meg van írva: Az én házam imádság háza...”

Vö. Józs 5,15 ■ „Mondta az Úr, a Seregek Fejedelme Józsuének: Oldd le saruidat lábadról, mert szent a hely, amelyen állsz!”

„A népnek meg kellett tanulnia, hogy mindent, ami Isten szolgálatával kapcsolatos, a legnagyobb tiszteletben kell tartani. Ruháikat és önmagukat meg kellett tisztítaniuk minden szennytől.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A törvényadás c. feje.)

„Sokan oktatást igényelnek arra vonatkozóan, hogyan jelenjenek meg a szombati istentiszteleten. Ne járuljanak Isten elé közönséges munkaruhában. Öltözködjünk tisztán és ízlésesen, de mellőzzük a cicomázást és az ékszereket. Isten gyermekei kívül és belül egyaránt tiszták legyenek.” (Ellen G. White: *Bizonyágtétel a gyülekezetnek*, 218–220. o.)

„A divat uralma alól még az istentisztelet sem kivétel. Sőt, sokan arra látnak lehetőséget benne, hogy még inkább hódoljanak neki. Az imaházat divatbemutatónak tekintik, és a ruhákat tüzetesebben megfigyelik, mint a prédikációt.” (Ellen G. White: *Nevelés*, 217. o.)

4 Milyen „öltözet” megszerzése legyen a vágyunk, célunk?

Jel 3,18 ■ „Azt tanácsolom néked, hogy végy tőlem tűzben megpróbált aranyat, hogy gazdaggá légy, fehér ruhákat, hogy öltözeted legyen, hogy ne láttassék ki mezítelenség rútságá, és szemgyógyító irral kend meg a szemedet, hogy láss!”

Jel 19,7–8 ■ „Eljött a Bárány menyegzője, és felesége elkészítette magát. Adatott annak, hogy felöltözzék tiszta és ragyogó fehér gyolcsba, mert a fehér gyolcs a szentek igazságos cselekedetei.”

.....

.....

„A fiatalok és a kisgyerekek is tanulják meg, miként válasszák maguknak a mennyei szövöszéken készült tiszta és ragyogó fehér gyolcsból való ruhát, amit minden szent viselni fog. Ez a ruha, Krisztus makulátlan jelleme, minden embernek a rendelkezésére áll, mégpedig ingyen. Mindenki, aki igényli, már most elfogadja és viseli. Tanítsuk meg a gyerekeknek, hogy amikor tiszta, szeretetteljes gondolatok és szívből jövő, segítő tettek előtt nyitják meg elméjüket, akkor Megváltójuk szépséges jellemruhájába öltöznek, és ebben az öltözékben beléphetnek majd a Király palotájába.” (Ellen G. White: *Nevelés*, 218–219. o.)

5 Milyen alapelvet tartunk szem előtt a szabadidőnk felhasználását illetően?

Rm 12,1–2 ■ „Kérlek azért titeket, atyámfiai, Isten irgalmaságára, hogy szánjátok oda a testeteket élő, szent és

Istennek kedves áldozatul... Ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változzatok el a ti elmétek megújulása által, hogy megvizsgáljátok, mi Istennek jó, kedves és tökéletes akarata.”

Kol 3,17 ■ „Mindent, amit csak cselekesztek szóval vagy tettel, mindent az Úr Jézus nevében cselekedjete, hálát adván az Istennek és Atyának Őáltala.”

1Kor 10,31 ■ „Azért akár esztek, akár isztok, akármit cselekesztek, mindent Isten dicsőségére műveljete.”

Krisztus kimondhatatlan áldozatára az az egyetlen méltó válasz, amit Róma 12,1–2 vázol elénk:

„Mert az Istennek szóló igazi áldozat nem rajtunk vagy a mieinken kívül van, nem mulandó és alkalomra szóló, hanem mi magunk vagyunk... Ahogyan Példabeszédek könyve mondja: »Adjad, fiam, a te szívedet nékem.« (23,26) Azt mondja, hogy »élő áldozatul«, megkülönböztetve a juhok áldozatától, melyeket egykor holtan ajánlottak fel.” (Luther Márton: *A Római levél magyarázata. Luther válogatott művei*, 9. köt., Luther Kiadó, Budapest, 2020, 439. o.)

„Korunkban sokan azért nem haladnak előre az istenfélő életben, mert Isten akaratát úgy értelmezik, ahogyan ők akarnak cselekedni. Mialatt saját vágyaikat követik, azzal áttatják magukat, hogy Isten akaratát cselekszik. Nem harcolnak önmagukkal. Megint mások időnként a szórakozás és a kényelem utáni önző vágyuk elleni küzdelmükben egy ideig sikeresek, őszinték és komolyak, de idővel elfáradnak az állandó erőfeszítésben, a naponkénti meghalásban, a szüntelen harcban. Csábító a nemtörődömség, az énnel való meghalás pedig ijesztő, ezért álmos szemüket behuny-

ják, és a kísértés hatalmába esnek ahelyett, hogy ellenállnának neki. Kérjétek Krisztus kegyelmének teljességét! Teljen meg szívetek ezáltal az igazság iránti forró vágygal!” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Akit átformált a kegyelem c. fejj.)

6 Milyen mércéhez képest mérlegeljük, hogy egyáltalán mire fordítsunk figyelmet, időt, mivel foglalkozunk és mivel ne?

Fil 4,8 ■ „Atyámfiái, amik csak igazak, amik csak tisztességesek, amik csak igazságosak, amik csak tiszták, amik csak kedvesek, amik csak jó hírűek, ha van valami erény és ha van valami dicséret, ezekről gondolkodjatok.”

Jn 17,15 ■ „Nem azt kérem, hogy vedd ki őket e világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól.”

1Jn 2,15-17 ■ „Ne szeressétek a világot, se azokat, amik a világban vannak. Ha valaki a világot szereti, nincs meg abban az Atya szeretete. Mert mindaz, ami a világban van, a test kívánsága, a szemek kívánsága, és az élet kérkedése nem az Atyától van, hanem a világból. A világ elmúlik, és annak kívánsága is, de aki Isten akaratát cselekszi, megmarad örökké.”

.....

.....

„Időnk Istené. A legünnepélyesebb kötelességünk, hogy az Ő dicsőségére használjuk, egyetlen tőle kapott talentumunkkal sem fog szigorúbban elszámoltatni, mint az idővel. Az idő értéke felbecsülhetetlen. Tartsuk értékesnek a pillanatokat! A kegyelemidő nem tart már sokáig, és e rövid idő alatt el kell készülnünk az örökkévalóságra.

Nem tölthetjük az időt önző élvezetekkel, bűnös dolgokkal! Most kell átformálódnia jellemünknek, hogy alkalmassá legyen az elkövetkezendő életre! Most kell felkészülnünk az ítéletre! Az élet sokkal ünnepélyesebb annál, mintsem hogy az örökérvényű áldásokhoz képest atomnyi dolgokkal bajlódva töltsük el.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok példázata c. fej., „Az idő”)

Elgondolkodtató e három kifejezés: „a test kívánsága, a szemek kívánsága és az élet kérkedése”. Nem ezzel van-e tele minden körülöttünk? Ha ezekkel a dolgokkal töltjük meg elménket, képzeletünket, ha ezek bilincselnek le bennünket és kötik le időnket, akkor eltompulnak az érzékeink ahhoz, hogy a valódi értékek vonzzanak minket. Isten szeretete és a világ szeretete nem egyeztethető össze. És mennyire meggondolásra készítő az utolsó mondat: „E világ elmúlik, és annak kívánsága is, de aki Isten akaratát cselekszi, megmarad örökké!”

---

*Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.
– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési
költségeihez.*

Jézus nevelőmunkája a végidőben – A nevelés földi életen túli távlatai

A mint az eddigiekből is láthattuk, az Ige szerint a nevelés végső célja a krisztusi jellem kiformalódása bennünk. A végidőben fel kell gyorsulnia ennek a folyamatnak, ugyanakkor több nehézséggel is meg kell küzdenünk, amihez Krisztus hathatós segítséget ígért számunkra. Csodálatos jövőt tár az Ige azok elé, akik nem elégszenek meg az elért eredményeikkel, hanem szüntelen fejlődésre vágyakoznak, hiszen az örökkévalóság számunkra még felfoghatatlan távlatokat nyit meg az üdvözültek előtt.

I Miért különleges időszak a végidő a jellemformálás szempontjából is?

2Tim 3,1–5 ■ „Azt pedig tudd meg, hogy az utolsó napokban nehéz idők állnak be. Mert lesznek az emberek magukat szeretők, pénzsóvárgók, kérkedők, kevélyek, káromkodók, szüleik iránt engedetlenek, háládatlanok, tisztátalanok, akiknél megvan a kegyesség látszata, de megtagadják annak erejét. És ezeket kerüld.”

Mt 24,11–21 ■ „Sok hamis próféta támad, akik sokakat elhitetnek. És mivel a gonoszság megsokasodik, a szeretet sokakban meghidegül. De aki mindvégig állhatatos marad, az üdvözüli. És Isten országának ez az evangéliuma hirdettetik majd az egész világon, bizonyságul minden népnek, és akkor jön el a vég. Mert akkor nagy

nyomorúság lesz, amilyen nem volt a világ kezdete óta mind ez ideig, és nem is lesz soha.”

Ésa 60,1-2 ■ „Kelj fel, világosodjál, mert eljött világosságod, és az Úr dicsősége rajtad feltámadt. Mert ímé, sötétség borítja a földet, és éjszaka a népeket, de rajtad feltámad az Úr, és dicsősége rajtad megláttatik.”

Lk 21,34-36 ■ „De vigyázatok magatokra, hogy valamikor meg ne nehezdjék a szívetek dobzódás, részegség és ez élet gondjai miatt, és váratlanul reátok ne jöjjön az a nap. Mert mint egy tör, úgy lep meg mindeneket, akik az egész föld színén laknak. Vigyázatok azért minden időben, kérvén, hogy méltókká tétessetek arra, hogy elkerüljétek mindezeket, amik bekövetkeznek, és megállhassatok az embernek Fia előtt!”

.....

.....

Az emberiség erkölcsi állapota egyre aggasztóbb, rengeteg negatív hatás érhet bennünket és különösen fiataljainkat, közvetlenül és az internet által is. „Nehéz idők” ezek az Ige szerint, és valóban tapasztalhatjuk, hogy átalakultak az erkölcsi normák, az értékrend. Sokkal fontosabb az emberek számára a meggazdagodás, érvényesülés, mint a jóság, igazságosság vagy tiszta gondolkodás. Emellett sok hamis irányzat is a felületes érzelmekre épített, valódi szilárd elvek nélküli, könnyű vallásosságot hirdet.

Ellen White a 19. század végén írta a következőt: „Lelkem gyászol a fiatalokért, akik e romlott korban alakítanak jellemet.” (*Bizonyságtételek*, II. köt., Erkölcsi szennyeződés c. fejelet.)

Másfél évszázad alatt még tovább romlott a világ, sőt ez a folyamat az utóbbi évtizedekben fel is gyorsult. Ugyanakkor a legnagyobb sötétség idején van szükség a legmagasabb erkölcsi

szint bemutatására. Nem csupán néhány fokkal jobb és tisztább életre hív bennünket az Ige, hanem az egész emberi történelemben egyedülálló életszentségre, amely nélkül nem állhatunk meg a romlott világban, nem tudunk utat mutatni a sötétségben lévőknek. A következő igékben ezt a különleges bibliai tanítást fogjuk átgondolni, és azt a sokféle segítséget, amelyet Krisztus ad a cél elérése érdekében.

2 Milyen jellembeli magaslatokra szeretné felemelni Krisztus az Ő népét? Milyen módon formálja az övét, hogy hozzá hasonló győzelemben legyen részük?

2Pt 3,3-14 ■ „Nem késik el az ígérettel az Úr, mint némelyek késelemnek tartják, hanem hosszan tűr értünk, nem akarván, hogy némelyek elvessenek, hanem hogy mindenki megtérésre jusson. Az Úr napja pedig úgy jó majd el, mint éjjeli tolvaj, amikor az egek ropogva elmúlnak, az elemek pedig megégve felbomlanak, a föld és a rajta lévő dolgok is megégnék. Mivelhogy azért mindezek felbomlanak, milyeneknek kell lennetek néktek szent életben és kegyességben... Annakokáért szerettem, ezeket várván, igyekezzetek, hogy szeplő nélkül és hiba nélkül valóknak találjon titeket békességben.”

Fil 1,10-11 ■ „Hogy megítélhessétek, mi a rossz és mi a jó; hogy legyetek tiszták és botlás nélkül valók Krisztus napjára; teljesek lévén az igazság gyümölcsével, melyet Jézus Krisztus teremt Isten dicsőségére és magasztalására.”

Eféz 5,27 ■ „Hogy majd önmaga elébe állítsa dicsőségben az egyházat, úgy, hogy azon ne legyen szeplő vagy sömörködés, vagy valami afféle, hanem legyen szent és feddhetetlen.”

Jel 14,5-12 ■ „És a szájukban nem taláztatott álnokság, mert Isten királyiszéke előtt feddhetetlenek... Itt van a szentek

békességes tűrése, itt, akik megtartják Isten parancsolatait és Jézus hitét!”

Mal 3,2-3 ■ „De kicsoda szenvedheti el az ő eljövételének napját? És kicsoda áll meg az ő megjelenésekor? Hiszen olyan ő, mint az ötvös tüze, és a ruhamosók lúgja! És ül mint ötvös vagy ezüstitisztogató, és megtisztítja Lévi fiait, fényessé teszi őket, mint az aranyat és ezüstöt, és igazsággal visznek ételáldozatot az Úrnak.”

Jel 3,18-20 ■ „Azt tanácsolom néked, hogy végy tőlem tűzben megpróbált aranyat, hogy gazdaggá légy, és fehér ruhákat, hogy öltözeted legyen, ne láttassék ki a te mezítelenséged rútsága, és szemgyógyító írral kend meg a szemeidet, hogy láss. Akiket én szeretek, megfeddem és megfenyítem: légy buzgóságos azért, és térj meg. Ímé az ajtó előtt állok és zörgetek, ha valaki meghallja az én szómat és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok, és ő énvelem.”

– Milyen kifejezések utalnak a fenti igékben arra, hogy krisztusi jellemre kell eljutnia a végidőben Krisztus követőinek?

.....

.....

– Gyűjtsük ki azokat a kifejezéseket, amelyek nyilvánvalóvá teszik, hogy csak Krisztus által és hit által lehetséges elérni ezt a lelki színvonalat!

.....

.....

– Milyen módon segít Krisztus a fenti igék szerint, hogy mi is elérhessük a bűn feletti győzelmet, Őhöz hasonlóan?

.....

Sokan kételkednek abban, hogy lehetséges ezt a magas jellembeli szintet elérni még ebben az életben, de a fenti ígéken kívül még más helyeken is megerősíti számunkra Isten Igéje ezt az igazságot. Krisztus a nagy küzdelem záró szakaszában egy egész nép életében kívánja bemutatni, mit tud munkálni az Ő megváltó kegyelme az emberben. A mennyei lények előtt, valamint Sátán és angyalai előtt is nyilvánvalóvá válik, hogy ki az emberi történelem végső győztese, és megdicsőül az ő népe igaz élete által.

Azoknak, akik megrettennek az emberileg elképzelhetetlen erkölcsi tisztaság kívánalma miatt, át kellene gondolniuk, micsoda hatalmas kiváltság ez mindazok számára, akik részesülnek benne.

„Krisztus sóvárogva várja, hogy képmása megmutatkozzék egyházában. Akkor jön el, ha népe az Ő jellemét tökéletesen tükrözni fogja. Nemcsak az a kiváltsága minden kereszténynek, hogy várja, hanem hogy siettesse is a mi Urunk Jézus Krisztus eljövetelét (2Pt 3,12). Ha mindazok, akik Krisztus nevét vallják, gyümölcsöt teremnének az Ő dicsőségére, gyorsan befejeződne az evangélium magvetése az egész világon, az utolsó termés is hamar beérne, és Krisztus eljönne, hogy begyűjtse a drága gabonát.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Amíg a magból termés lesz c. fej.)

„Ebben az életben kell elszakadnunk a bűntől, Krisztus engesztelő vérébe vetett hit által. Drága Megváltónk kér, hogy zárkózzunk fel mellé, és egyesítsük gyengeségünket az Ő erejével, tudatlanságunkat bölcsességével, érdemtelenségünket érdemeivel. Isten gondviselése az az iskola, amelyben megtanulhatjuk Jézus szelídségét és alázatosságát. Az Úr nem a könnyebb és a kellemesebb út felé mutat, amelyet mi választanánk, hanem az élet igazi célja felé. Rajtunk múlik, hogy együttműködünk-e azokkal az eszkö-

zökkel, amelyekkel Isten jellemünket a mennyei mintára akarja alakítani. Ha ezt a munkát elodázzuk vagy mellőzzük, lelkünk nagy veszélyben forog.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 623. o.)

Bár Krisztus minden segítséget megad követőinek, a győzelmet nem nyerhetjük el küzdelem nélkül. De Ővele együtt kell küzdenünk, és hitben elfogadnunk minden eszközt, amely által tisztítja és gyógyítja lelkünk torzulásait:

„Súlyos megpróbáltatásoknak, kemény ellenállásnak, gyásznak és nyomorúságnak leszünk kitéve, de tudjuk, hogy Jézus mindezeket keresztülment. Igen értékesek számunkra az ilyen tapasztalatok. Hasznuk pedig korántsem korlátozódik erre a rövid, földi életidőre, hanem az örökkévalóságra is kihat. Az élet folyton változó körülményei között az örökkévaló életre formálunk jellemet az állhatatosság, a hit és a reménység megtanulása által. Amint a Föld történelmének vége felé közeledünk, jellemfejlődésünk vagy egyre gyorsuló ütemben halad előre, vagy pedig ugyanilyen rohamosan hanyatlik vissza. Nem változik meg az ember jelleme pusztán attól, hogy a Földről a mennybe jut. A megváltottak mennybeli boldogsága annak a jellemnek a gyümölcse lesz, amelyet még ebben az életben alakítottak ki, Krisztus hasonlatosságára. Akik szentek lesznek a mennyben, azoknak előbb itt, a Földön kell szentté válniuk.” (Ellen G. White: *Kiben bízhatunk?*, II. köt., 731. o.)

„Mindazok, akik Istennek szentelik testüket-lelküket, állandóan részesülnek majd a testi-lelki erő újabb ajándékában. A menny kimeríthetetlen készletei állnak rendelkezésükre. Krisztus nekik adja saját Lelkének leheletét, és életét. A Szentlélek minden erejével munkálkodik az emberek szívében és elméjében. Isten kegyelme megnöveli

és megsokszorozza képességeiket, és az isteni természet minden tökéletessége segítségükre lesz a lelkek megmentéséért végzett munkájukban. Jézussal együtt munkálkodva teljessé lesznek Őbenne, és gyenge emberként is képessé válnak arra, hogy cselekedjék a Mindenható tetteit.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Menjetek el, és tanítsatok minden népeket c. fejj.)

3 Hogyan érlelődik be mind a jó, mind a rossz vetés, és miként táplálja mindez a reménységünket?

1Kor 3,11-15 ■ „Más fundamentumot senki nem vethet azon kívül, amely vettetett, mely a Jézus Krisztus. Ha pedig valaki aranyat, ezüstöt, drágaköveket, fát, szénát, pozdorját épít rá erre a fundamentumra, kinek-kinek munkája nyilván lesz: mert ama nap megmutatja, mivelhogy tűzben jelenik meg; és hogy kinek-kinek munkája minémű legyen, azt a tűz próbálja meg. Ha valakinek a munkája, amelyet ráépített, megmarad, jutalmát veszi. Ha valakinek a munkája megég, kárt vall. Ő maga azonban megmenekül, de úgy, mintha tűzön keresztül.”

Zsolt 126,5-6 ■ „Akik könnyhullatással vetnek, vigadozással aratnak majd. Aki vetőmagját sírva emelve megy tova, vigadozással jön elő, kévéit emelve.”

Jak 5,7-8 ■ „Legyetek azért, atyámfiai, béketűrők az Úr eljöveteleig. Ímé a szántóvető várja a föld drága gyümölcsét, béketűrőssel várja, míg reggeli és esteli (korai és késői) esőt kap. Legyetek ti is béketűrők, és erősítetek meg szíveteket, mert az Úr eljövedele közel van.”

.....
.....
.....

A mennyei ítéletben nem csupán az válik világossá, hogy kinek mi lesz a végső sorsa, hanem az is, milyen következményei voltak egyes tetteinknek vagy szavainknak, befolyásunk által hogyan változott meg mások élete. Pál apostol arra is utal, hogy üdvösségre juthatunk, mint tűzből kikapott üszök akkor is, ha eltékoztuk Istentől kapott javainkat, vagy nem jóra használtuk, de megbántuk és bűnbocsánatot nyertünk. Ez azonban akkor is veszteség, helyrehozhatatlan kár lesz számunkra. Ugyanakkor lehetséges „gazdagon” is bemenni Isten országába (2Pt 1,11), és örömmel felfedezni a szolgálatunk gyümölcseként megtért üdvözülteket.

Sokszor elcsüggedünk, mert nem tapasztaljuk azonnal a másokért való fáradozásunk eredményét, akár saját családukon belül is. De az Ige arra bátorít, hogy türelmesen várjunk, és bízzuk Istenre az eredményt, Ő ismeri az emberi lelkek formálásának eszközeit, és a maga idejében beérlelődik a jó vetés.

„Kinek-kinek munkája minémű legyen, azt a tűz próbálja meg.” (1Kor 3,13) Amint a tűz megmutatja a különbséget az arany, az ezüst és a drágakövek, másfelől a széna, a szalma és a polyva között, úgy az ítélet napja próbára teszi a jellemet, kimutatva a különbséget a Krisztus képmására alakított jellem és az önző szív mására alakított között. Minden önzés, minden hamis vallás valóságos fényében tűnik akkor elő. Az értéktelen anyag megsemmisül, az igaz, őszinte, egyszerű, alázatos hit aranya viszont sohasem veszíti értékét. Az sohasem ég el, mert megsemmisíthetetlen. Egyetlen gonosszággal eltöltött óra súlyos veszteségnek fog látszani, míg Isten félelme a bölcsesség kezdete lesz. E földi szórakozás és az önző kielégülés polyvaként elpusztul, azonban a mindenáron szilárdan megtartott elvek aranya örökre megmarad.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, VI. köt., 1087. o.)

„Ott mindazok, akik önzetlen lelkülettel munkálkodtak, szemlélni fogják munkájuk eredményét. Meglátják minden helyes alapelv és nemes tett kibontakozását, amiből itt alig látunk valamit. A világ legnemesebb munkáinak eredményeiből kevés láttatik meg ebben az életben a cselekvő előtt. Sokan dolgoznak önzetlenül és fáradhatatlanul azokért, akik távol vannak tőlük, és akiket nem is ismernek. A szülők és tanítók élete, munkája látszólag hiábavaló volt. Nem tudják, hogy hűségük az áldás olyan forrását nyitotta meg, amely sohasem apad el. Csak hitben látják, hogy gyermekeik, akiket felneveltek, áldássá lettek, és befolyásuk ezerszeresen megismétlődik. Sok munkás az erő, a reménység és a bátorítás üzenetét küldi szét a világba, oly szavakat, amelyek megnyugvást jelentenek a vágyakozó szíveknek minden országban. Ők azonban magányosan, az ismeretlenség homályában munkálkodva csak keveset tudnak fáradozásaik eredményeiről. Így lelki ajándékokat nyernek, terheket hordoznak, és elvégzik a munkát. Az emberek elvetik a magot, amelyből sírjuk felett mások aratják le az áldott termést. Fákat ültetnek, hogy mások ehessék gyümölcsét. Ezen a világon megalégszenek azzal, ha tudják, hogy mozgásba hozták a jóra indító tényezőket; az eljövendő világon azonban meglátják majd mindezek hatását és ellenhatását.

A mennyben jelentést vezetnek mindazokról a lelki ajándékokról, amelyeket Isten azért adott, hogy az embereket önzetlen erőfeszítésekre indítsa.

A mennyei iskola tanulmányainak egyik tárgya és jutalma az lesz, hogy nyomon követhetjük azt a területet, amelyet besugároztunk Isten igazságával. Szemlélhetjük azokat, akik erőfeszítéseink által emelkedtek fel és nemesedtek meg, és megláthatjuk életük alakulásában az igazság kibontakozását.” (Ellen G. White: *Nevelés, Iskola az örökkévalóságban* c. fejj.)

4 Hogyan tesz majd világossá mindent számunkra az Úr, amit a földi életünkben olyan nehezen tudtunk elfogadni, amit nem értettünk, vagy ami fájdalmat okozott számunkra?

1Kor 13,12 ■ „Mert most tükör által homályosan látunk, akkor pedig színről színre; most rész szerint van bennem az ismeret, akkor pedig úgy ismerek majd, amint én is megismertettem.”

1Kor 4,5 ■ „Azért idő előtt semmit se ítéljetek, míg el nem jő az Úr, aki egyrészt világra hozza a sötétség titkait, másrészt megjelenti a szívek tanácsait; és akkor mindenkinek Istentől lesz a dicsérete.”

„Az eljövendő életben napvilágra kerülnek azok a titkok, amelyek itt bosszantóak voltak és csalódást okoztak. Tudni fogjuk, hogy a látszólag meg nem hallgatott imáinkat és megghiúsult reményeinket életünk legnagyobb áldásai közé sorolhatjuk.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lányomán*, Kapcsolataink c. feje.)

„Akkor sok mindent megjelent Isten, most még titokban tartott ügyek magyarázatát, a gondviselés útjai tisztán állnak majd előttünk, a kegyelem titkait Krisztus megfejt nekünk. Amit most nem tudunk megérteni, az ott magyarázatot nyer. Rendet ismerünk fel majd abban, ami most megfejtethetetlen. Az Úr feltárja előttünk az igazságot, rejtegetés nélkül, és fényessége elviselhető lesz. Szívünket boldogságtól ujjongó énekre készíti. A viták örökre eltűnnek, a nehézségek pedig megoldódnak.” (Ellen G. White: *Jelenések könyve magyarázata*, 21. feje.)

5 Milyen nagy kiváltságban lesz része a megváltottaknak az újjáteremtett Földön?

1Jn 3,2 ■ „Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk, és még nem lett nyilvánvalóvá, hogy mivé leszünk. De tudjuk, hogy ha nyilvánvalóvá lesz, hasonlókká leszünk Őhozzá, mert meg fogjuk őt látni, amint van.”

Jn 17,3 ■ „Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, Jézus Krisztust.”

Jel 22,3-4 ■ „És semmi elátkozott nem lesz többé, Istennek és a Báránynak királyiszéke benne lesz, és az ő szolgálói szolgálnak neki. És látják az ő orcáját, és a neve homlokukon lesz.”

.....
.....
.....

Nehezen elképzelhető a bűn világában, milyen lesz az élet Isten közvetlen közelében, a szeretet és igazság milyen csodálatos összhangját fogjuk megismerni mindannyian, ahogyan az Ige mondja: „mindnyájan Istentől tanítottak lesznek”. A tökéletes tudású, mindenható Teremtőtől személyesen tanulni, szüntelenül a világosság és a jóság légkörében élni a legnagyobb ajándék, amelyben a megváltottak részesülhetnek!

„Amit Krisztus életével és halálával véghezvitt, több a bűn okozta romlás és pusztítás helyreállításánál. Sátánnak az volt a szándéka, hogy az embert örökre elszakítsa Istentől, ám Krisztusban szorosabb közösségbe kerülünk Teremtőnkkel, mintha sohasem buktunk volna el. Azáltal, hogy felvette természetünket, az Üdvözítő soha el nem szakítható kötelékkel kapcsolta magát az emberiséghez.

A megváltás munkája teljességre jut. Oda, ahol megso-
kasodott a bűn, Isten még bővebben árasztja kegyelmét.
A Földet, amelyet Sátán magának követelt, Isten nem csu-
pán kiváltja, de fel is magasztalja. A mi kis világunk – a
bűn átka alatt az egyetlen sötét folt Isten dicső teremto-
művén – mindent felülmúló megbecsülésben részesül a
világegyetemben. Ahol Isten Fia emberi természetben
»sátorozott«, ahol a dicsőség királya élt és halált szenve-
dett, itt, amikor mindent újjá tesz, »Isten sátora az ember-
ekkel lesz, és velük lakozik, s azok az Ő népei lesznek, és
maga Isten lesz velük, az Ő Istenük« (Jel 21,3). És a meg-
váltottak az Úr világosságában járva, végtelen korszako-
kon át dicsőítik Őt kimondhatatlan ajándékáért, Immánue-
lért, mert ez a név azt jelenti: **VELÜNK AZ ISTEN.**” (Ellen G.
White: *Jézus élete*, 18. o.)

6 Milyen további távlatok nyílnak meg előttünk az örök életben?

Ésa 35,5–6 ■ „Akkor a vakok szemei megnyílnak, és a süke-
tek fülei megnyitvatnak, akkor ugrándoz, mint szarvas a
sánta, és ujjong a néma nyelve, mert a pusztában víz
fakad, és patakok a kietlenben.”

Ésa 65,21–25 ■ „Házakat építenek és bennük lakoznak, szö-
lőket plántálnak és eszik azok gyümölcsét. És mielőtt
kiáltanának, én felelek, ők még beszélnek, és én már
meghallgattam.”

Ésa 11,6–9 ■ „És lakik a farkas a báránnyal, és a párduc a
kecskefiúval fekszik, a borjú és az oroszlánkölyök és a
kövér barom együtt lesznek, és egy kis gyermek őrzi azo-
kat; nem ártnak és nem pusztítanak sehol szentségem-
nek hegyén, mert teljes lesz a föld az Úr ismeretével,
mint a vizek a tengert beborítják.”

Ésa 66,22–23 ■ „Mert mint az új egek és az új föld, amelyeket én teremtek, megállnak előttem, szól az Úr, azonképpen megáll a ti magvatok és nevetek. És lesz, hogy hónapról hónapra és szombatról szombatra eljő minden test engem imádni, szól az Úr.”

1Kor 2,9 ■ „Hanem, amint meg van írva: Amiket szem nem látott, fül nem hallott és embernek szíve meg se gondolt, amiket Isten készített az őt szeretőknek.”

.....

.....

Ezek az igék csupán ízelítőt adhatnak nekünk arról az életről, amelyben az újjáteremtett Földön lehet részük az üdvözülteknek. A bűn és a betegségek, torzulások, fogyatékoságok, gondolkodásunk korlátai is mind eltűnnek, és hatalmas távlatok állnak azok előtt, akik üdvösséget nyernek.

„Akkor eltűnik majd a fátyol, amely most elhomályosítja látásunkat, és szemünk meglátja a szépségnek azt a világát, amelyből most csak halvány fénysugarakat fogunk fel a mikroszkóppal. Amikor majd szemléljük a menny dicsőségét, amelyet most távolról vizsgálgatnak a teleszkópokon át, amikor eltűnik a bűn rozsdája, és az egész Föld az Úrnak, a mi Istenünknek szépségében jelenik meg, akkor óriási terület nyílik meg kutatásaink számára! Ott a tudományok ismerője olvashatja majd a teremtés jelentéseit, és a gonosz törvényének semmi emlékeztetőjét sem fogja látni. Hallgathatja a természet hangjának csodálatos zenéjét, és nem hall jajsztót, és a szomorúság töredékét sem látja sehol.

Ott minden tehetség fejlődik, minden képesség gyarapszik. A tanulás nem fárasztja majd az elménket, nem meríti ki az erőnket. Ott a legnagyobb vállalkozások is

véghezvihetők, a legmagasztosabb törekvések is megvalósíthatók, a legmagasabb célok is elérhetőek. Mindig új magaslatok hívogatnak, új csodák gyönyörködtetnek, új igazságokat érthetünk meg, és új ismeretek serkentetik a lélek és a test képességeit.

A világegyetem minden kincse kutatásra tárul Isten megváltott gyermekei elé. A halandóság béklyóitól megszabadult ember fáradhatatlanul szárnyal távoli világok felé, amelyek lakói sírtak az emberi szenvedés láttán, de örömteli ének csendült ajkukon egyetlen ember megtérésének hírére is. A Föld lakói kimondhatatlan örömmel osztoznak az el nem bukott lények boldogságában és bölcsességében. Megismerik tudásuk kincseit, amelyeket a végtelen korszakokon át Isten keze munkájának szemlélésével gyűjtöttek. Tisztán látó szemmel nézik a természet dicsőségét – napokat, csillagokat és naprendszereket –, amelyek kijelölt pályájukon keringenek Isten trónja körül. Mindenre – a legparányibbtól a legnagyobbig – a Teremtő neve van felírva. Minden Isten végtelen hatalmát hirdeti.

És az évek, az örökkévalóság évei folyamán még káprázatosabb, még dicsőségesebb dolgok tárulnak fel Istenről és Krisztusról. Növekszik a szeretet, a tisztelet és a boldogság, miként a tudás is. Az ember minél többet tud meg Istenről, annál jobban csodálja jellemét.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, A küzdelem véget ér c. fejelet)

Az e heti adomány az Eleki Vendégház munkáját támogatja.

Október

1. csütörtök	1Pt 4,15-16	
2. péntek	Jn17,19	Napnyugta: 18:22
3. szombat	Rm 10,10-11	
4. vasárnap	Fil 3,12	
5. hétfő	1Jn 1,7	
6. kedd	Péld 15,18	
7. szerda	1Móz 17,1	
8. csütörtök	Zsid 5,12	
9. péntek	Eféz 4,22-23	Napnyugta: 18:08
10. szombat	5Móz 26,10-11	
11. vasárnap	1Pt 1,22	
12. hétfő	Zsid 11,24; 27	
13. kedd	Mt 25,23	
14. szerda	Náh 1,7	
15. csütörtök	Zsolt 25,10	
16. péntek	Kol 3,16	Napnyugta: 17:55
17. szombat	1Thessz 5,14	
18. vasárnap	2Krón 15,7	
19. hétfő	2Tim 1,7	
20. kedd	Ésa 40,30-31	
21. szerda	Zsolt 18,3	
22. csütörtök	2Kor 8,2-5	
23. péntek	Jn 12,24	Napnyugta: 17:42
24. szombat	Lk 12,42-43	
25. vasárnap	1Thessz 5,4-6	
26. hétfő	Mt 25,40	
27. kedd	Péld 8,20	
28. szerda	Jn 13,8	
29. csütörtök	Zsolt 113,5-6	
30. péntek	2Kor 5,18	Napnyugta: 16:30
31. szombat	Kol 3,13	

IGÉK MINDEN NAPRA

November

1. vasárnap	Rm 15,14	
2. hétfő	Kol 1,11	
3. kedd	Zsolt 84,6-8	
4. szerda	Júd 1,20-21	
5. csütörtök	1Jn 2,6	
6. péntek	Ésa 51,7	Napnyugta: 16:20
7. szombat	Jn 16,26-27	
8. vasárnap	Jn 14,26	
9. hétfő	Eféz 3,16-17	
10. kedd	Lk 22,31-32	
11. szerda	Kol 2,6-7	
12. csütörtök	Zsolt 22,12	
13. péntek	Ésa 53,12	Napnyugta: 16:11
14. szombat	Lk 23,42-43	
15. vasárnap	Zsolt 22,2	
16. hétfő	2Kor 5,21	
17. kedd	Jn 14,30	
18. szerda	Jn 21,15	
19. csütörtök	Jel 22,17	
20. péntek	1Tim 2,4	Napnyugta: 16:03
21. szombat	Fil 1,27	
22. vasárnap	Kol 3,2-4	
23. hétfő	Jel 1,7	
24. kedd	Zsid 13,5	
25. szerda	Mt 4,19	
26. csütörtök	1Thess 5,15	
27. péntek	2Tim 2,24-25	Napnyugta: 15:58
28. szombat	2Pt 1,10	
29. vasárnap	Lk 19,10	
30. hétfő	Rm 15,2-3	

December

1.	kedd	Eféz 6,10	
2.	szerda	Mik 7,7-8	
3.	csütörtök	Zsolt 80,20	
4.	péntek	Jsir 3,25-26	Napnyugta: 15:54
5.	szombat	1Jn 3,18	
6.	vasárnap	Zsolt 36,10	
7.	hétfő	2Kor 7,1	
8.	kedd	Zsid 12,1	
9.	szerda	Jn 17,23	
10.	csütörtök	Zsid 10,38-39	Napnyugta: 15:53
11.	péntek	Ésa 49,6	
12.	szombat	2Tim 2,3-4	
13.	vasárnap	Ap cs 4,12	
14.	hétfő	Zsolt 119,125	
15.	kedd	Kol 1,10	
16.	szerda	2Pt 3,14	
17.	csütörtök	Jak 3,16-17	
18.	péntek	Rm 13,11-12	Napnyugta: 15:54
19.	szombat	Zsolt 118,8-9	
20.	vasárnap	Fil 2,3; 5	
21.	hétfő	Rm 15,5-6	
22.	kedd	Lk 6,38	
23.	szerda	1Tim 1,5	
24.	csütörtök	1Pt 4,9	Napnyugta: 15:58
25.	péntek	1Jn 4,11-12	
26.	szombat	1Thess 5,16; 18	
27.	vasárnap	Ésa 48,17-18	
28.	hétfő	Ésa 60,19-20	
29.	kedd	Ésa 60, 21-22	
30.	szerda	Zsid 10,35-37	
31.	csütörtök	Zsolt 90,12; 16-17	